

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav ekonomických věd**

**Analýza čerpání prostředků z fondů Evropské unie
ve vybraných členských státech**

Bc. Petr Hainc

**Diplomová práce
2015**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Petr Hainc**
Osobní číslo: **E13018**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Ekonomika veřejného sektoru**
Název tématu: **Analýza čerpání prostředků z fondů Evropské unie ve vybraných členských státech**
Zadávací katedra: **Ústav ekonomických věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je zpracování analýzy absorpční kapacity vybraných států, které získávají prostředky z fondů Evropské unie. Práce se zaměří zejména na kvalitativní ukazatele související s touto problematikou. Zjištěné hodnoty budou komparovány mezi vybranými členskými státy. Součástí práce bude také návrh řešení vedoucího k zlepšení čerpání prostředků z těchto fondů.

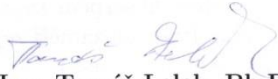
Osnova:

- Definice základních pojmů.
- Analýza využití dotací získaných z fondů EU ve vybraných zemích.
- Zhodnocení stavu čerpání dotací z fondů EU za programové období 2007 - 2013.
- Interpretace získaných výsledků.

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

- ABRHÁM, J., HELÍSEK, M., PLCHOVÁ, B. Česká republika a EU: ekonomika - měna - hospodářská politika. Praha: Agentura Krigl, 2010. 206 s. ISBN 978-80-86912-39-4.
- BUSINESSINFO. Zdroje financování z EU [online]. 1997 - 2014 [cit. 2014-06-20]. Dostupné z WWW: <http://www.businessinfo.cz/cs/dotace-a-financovani/zdroje-financovani-z-eu.html>.
- KPMG. EU Funds in Central and Eastern Europe: Progress Report 2007 - 2013 [online]. 2014 [cit. 2014-06-25]. Dostupné z WWW: <http://www.kpmg.com/CEE/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/F>
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Fondy EU [online]. [cit. 2014-06-16]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU>.
- NOVOTNÝ, T. Vyhodnocení stavu čerpání fondů EU u sedmnácti operačních programů v ČR. Praha: Friedrich-Ebert-Stiftung, 2013. 21 s. ISBN 978-80-87748-13-8.
- TAUER, V., ZEMÁNKOVÁ, H., ŠUBRTOVÁ, J. Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. 160 s. ISBN 978-80-251-2649-3.
- ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY. Národný strategický referenčný rámec 2007 - 2013 [online]. 2008 [cit. 2014-06-30]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/narodny-strategicky-referencny-ramec-2007-2013/>.

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Tomáš Lelek, Ph.D.
Ústav ekonomických věd

Datum zadání diplomové práce: 29. září 2014

Termín odevzdání diplomové práce: 30. dubna 2015

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 29. září 2014

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 29. 6. 2015

Bc. Petr Hainc

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych rád poděkoval svému vedoucímu práce Ing. Tomáši Lelkovi, Ph.D. za jeho odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování diplomové práce.

ANOTACE

Tato práce se zabývá problematikou čerpání prostředků z fondů Evropské unie v České republice a Slovenské republice v programovém období 2007 – 2013. Důraz je kladen na analýzu absorpční kapacity z hlediska hlavních aspektů, které ji ovlivňují – administrativní kapacity, spolufinancování a žádosti o poskytnutí dotace. Práce se dále zaměřuje na hodnocení plnění cílů stanovených strategickými programovými dokumenty daných zemí.

KLÍČOVÁ SLOVA

Evropská unie, absorpční kapacita, evropské fondy, programové období, politika hospodářské a sociální soudržnosti, Česká republika, Slovenská republika

TITLE

Analysis of Funds Drawing from the European Union Funds in selected Member States

ANNOTATION

This paper deals with the issue of raising funds from the European Union in the Czech Republic and the Slovak Republic in the programming period 2007 - 2013. The emphasis is laid on the analysis of the absorption capacity in terms of major aspects that influence it – the administrative capacity, the co-financing and grant applications. The paper also focuses on the evaluation of the fulfillment of the objectives set by strategic programming documents of these countries.

KEY WORDS

European Union, absorption capacity, European funds, programming period, Cohesion Policy, Czech Republic, Slovak Republic

OBSAH

ÚVOD.....	14
1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	16
1.1 Dotace.....	16
1.2 Absorpční kapacita.....	17
1.3 Politika hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie	18
1.4 Principy politiky hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie	18
1.5 Programové období, víceletý finanční rámec a rozpočtový výhled.....	20
1.6 Programové období 2007 - 2013.....	21
2 ZDROJE FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ EVROPSKÉ UNIE A PROCES JEJICH ZÍSKÁVÁNÍ ČLENSKÝMI STÁTY	23
2.1 Rozpočet Evropské unie	23
2.1.1 Příjmy rozpočtu.....	23
2.1.2 Výdaje rozpočtu.....	24
2.2 Fondy Evropské unie.....	25
2.3 Správa finančních prostředků z fondů Evropské unie.....	27
2.3.1 Administrace finančních toků.....	27
2.3.2 Nomenklatura územních statistických jednotek	28
2.4 Dotační proces	29
3 ANALÝZA ABSORPČNÍ KAPACITY ČESKÉ REPUBLIKY V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2007 - 2013	32
3.1 Přijímací proces a členství v Evropské unii od roku 2004	32
3.2 Charakteristika programového období 2007 – 2013 v České republice	34
3.2.1 Hlavní koncepční dokumenty	34
3.2.2 Národní strategický referenční rámec	35
3.2.3 Operační programy.....	35
3.3 Vývoj čerpání finančních prostředků v České republice v programovém období 2007 - 2013	40
3.4 Analýza hlavních determinantů absorpční kapacity České republiky	42
3.4.1 Administrativní kapacita	42
3.4.2 Spolufinancování	48
3.4.3 Projektové žádosti.....	49
3.5 Vybrané projektové indikátory	52
4 ANALÝZA ABSORPČNÍ KAPACITY SLOVENSKÉ REPUBLIKY V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2007 – 2013.....	59

4.1	Přijímací proces a členství v EU od roku 2004	59
4.2	Programové období 2007 – 2013	61
4.2.1	Hlavní koncepční dokumenty	61
4.2.2	Operační programy.....	62
4.3	Vývoj čerpání finančních prostředků ve Slovenské republice v programovém období 2007 - 2013	66
4.4	Analýza hlavních determinantů absorpční kapacity Slovenské republiky	67
4.4.1	Administrativní kapacita	68
4.4.2	Spolufinancování	71
4.4.3	Projektové žádosti.....	72
4.5	Vybrané projektové indikátory	74
5	KOMPARACE ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ Z FONDŮ EU V ČESKÉ REPUBLICE A VE SLOVENSKÉ REPUBLICE	78
5.1	Finanční pokrok NSRR	78
5.2	Absorpční kapacita	78
5.2.1	Administrativní kapacita	79
5.2.2	Spolufinancování	81
5.2.3	Projektové žádosti.....	82
5.2.4	Vybrané projektové indikátory	84
	ZÁVĚR.....	85
	POUŽITÁ LITERATURA	88
	SEZNAM PŘÍLOH	99

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Rozdělení finančních prostředků mezi jednotlivé cíle politiky HSS EU pro léta 2007 - 2013	22
Tabulka 2: Víceletý finanční rámec pro období 2007 - 2013 (v mld. eur a cenách roku 2004)	25
Tabulka 3: Členění NUTS dle počtu obyvatel	29
Tabulka 4: Čerpání operačních programů pro období 2004 - 2006 v ČR (zdroje EU)	33
Tabulka 5: Cíl Konvergence - přehled operačních programů v ČR	37
Tabulka 6: Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost - přehled operačních programů v ČR	38
Tabulka 7: Cíl Evropská územní spolupráce - přehled operačních programů v ČR	40
Tabulka 8: Pokrok v čerpání finančních prostředků ke konci roku 2013 (EU a národní zdroje)	41
Tabulka 9: Stav administrativní kapacity ke konci let 2009 - 2013 v ČR	44
Tabulka 10: Administrativní kapacita jednotlivých operačních programů vzhledem k celkovému počtu pracovníků operačních programů v ČR ke konci let 2009 a 2013	45
Tabulka 11: Administrativní kapacita operačních programů na 1000 mil. Kč v ČR	46
Tabulka 12: Finanční prostředky v průměru administrované pracovníky jednotlivých operačních programů v ČR	47
Tabulka 13: Finanční prostředky v průměru administrované pracovníky tematických operačních programů a regionálních operačních programů v ČR	47
Tabulka 14: Spolufinancování fondů EU v ČR ke konci roku 2013	49
Tabulka 15: Stav projektových žádostí ke konci roku 2013	51
Tabulka 16: Průměrné hodnoty projektových žádostí ke konci roku 2013	52
Tabulka 17: Cíl 1- Konkurenceschopná česká ekonomika	54
Tabulka 18: Cíl 2 - Otevřená, flexibilní a soudržná společnost	55
Tabulka 19: Cíl 3 - Atraktivní prostředí	56
Tabulka 20: Cíl 4 - Vyvážený rozvoj území	57
Tabulka 21: Čerpání operačních programů pro období 2004 - 2006 v SR (zdroje EU)	60
Tabulka 22: Cíl Konvergence a cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost - přehled operačních programů v SR	63
Tabulka 23: Cíl Evropská územní spolupráce - přehled operačních programů v SR	65
Tabulka 24: Pokrok v čerpání finančních prostředků ke konci roku 2013 (EU a národní zdroje)	67
Tabulka 25: Stav administrativní kapacity ke konci let 2009 - 2013 v SR	68
Tabulka 26: Administrativní kapacita jednotlivých operačních programů vzhledem k celkovému počtu pracovníků operačních programů v SR ke konci let 2009 a 2013	69
Tabulka 27: Administrativní kapacita operačních programů na 1000 mil. eur v SR	70
Tabulka 28: Finanční prostředky v průměru administrované pracovníky jednotlivých operačních programů v SR	70
Tabulka 29: Finanční prostředky v průměru administrované pracovníky tematických operačních programů a regionálních operačních programů v SR	71
Tabulka 30: Spolufinancování fondů EU v SR ke konci roku 2013	72
Tabulka 31: Stav projektových žádostí ke konci roku 2013	73
Tabulka 32: Průměrné hodnoty žádostí ke konci roku 2013	74
Tabulka 33: Cíl 1 – Infrastruktura a regionální dostupnost	75

Tabulka 35: Cíl 3 – Lidské zdroje.....	77
Tabulka 36: Ekvivalenty operačních programů v ČR a SR v programovém období 2007 - 2013	79
Tabulka 37: Srovnání počtu pracovníků na 1 mld. eur alokace v ČR a SR	80
Tabulka 38: Srovnání vyčerpané částky z alokace na pracovníka v ČR a SR	81
Tabulka 39: Srovnání podílů zdrojů financování na čerpání alokace ke konci roku 2013 v ČR a SR	82
Tabulka 40: Srovnání stavu žádostí o poskytnutí podpory ke konci roku 2013 v ČR a SR	83

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Schéma průběhu čerpání finančních prostředků v rámci projektu.....	31
Obrázek 2: Vývoj čerpání prostředků z alokace v programovém období 2007 – 2013 v ČR..	41
Obrázek 3: Struktura předkladatelů záměrů v zásobnících projektů.....	50
Obrázek 4: Vývoj čerpání prostředků z alokace pro programové období 2007 – 2013 v SR ..	66

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

BK	Bratislavský kraj
CO ₂	Oxid uhličitý
CZK	Korun českých
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
D	Doprava
EFPG	Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
EK	Evropská komise
ENRF	Evropský námořní a rybářský fond
EO	Ekvivalentní obyvatel
EPO	European Patent Office (Evropský patentový úřad)
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
ESPON	European Spatial Planning Observation Network (Evropská monitorovací síť pro územní rozvoj a soudržnost)
EU	Evropská unie
EUR	Euro
Eurostat	Evropský statistický úřad
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EZPZF	Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond
EZZF	Evropský zemědělský záruční fond
FNPR	Finanční nástroj na podporu rybolovu
FS	Fond soudržnosti
FSEU	Fond solidarity EU
GJ	Gigajoule
H	Hypotéza
HDP	Hrubý domácí produkt
HND	Hrubý národní důchod
HSS	Hospodářská a sociální soudržnost
ICT	Information and Communication Technologies (informační a komunikační technologie)

IKT	Informační a komunikační technologie
IOP	Integrovaný operační program
IS	Informatizace společnosti
ISPA	Instrument for Structural Policies for Pre-accession (Nástroj předvstupních strukturálních politik)
JV	Jihovýchod
JZ	Jihozápad
KaHR	Konkurenceschopnost a hospodářský růst
km	Kilometr
km ²	Kilometr čtvereční
LAU	Local administrative unit (místní administrativní jednotka)
LZZ	Lidské zdroje a zaměstnanost
m	Metr
m ²	Metr čtvereční
MF	Ministerstvo financí
Mil.	Milion
Mld.	Miliarda
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MS	Moravskoslezsko
MSP	Malé a střední podniky
NNO	Nestátní neziskové organizace
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	Nomenclature des Unites Territoriales Statistiques (Nomenklatura územních statistických jednotek)
OP VaVpI	Výzkum a vývoj pro inovace
OP	Operační program
PA	Praha – Adaptabilita
PCO	Platební a certifikační orgán
PHARE CBC	PHARE Cross Border Co-operation (PHARE přeshraniční spolupráce)
PHARE	Poland and Hungary: Action for the Restructuring of the Economy (Polsko a Maďarsko – pomoc hospodářské restrukturalizaci)
PI	Podnikání a inovace
PK	Praha – Konkurenceschopnost

ROP	Regionální operační program
ŘO	Řídící orgán
SAPARD	Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development (Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova)
SČ	Střední Čechy
SM	Střední Morava
SR	Dle kontextu Slovenská republika nebo státní rozpočet
SV	Severovýchod
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats (silné stránky, slabé stránky, příležitosti, hrozby)
SZ	Severozápad
TEN-T	Trans-European Transport Networks (Transevropská dopravní síť)
Tis.	Tisíce
TP	Technická pomoc
USPTO	United States Patent and Trademark Office (Úřad USA pro patenty a obchodní známky)
V	Vzdělávání
VaV	Výzkum a vývoj
VK	Vzdělávání pro konkurenceschopnost
VŠ	Vysokoškolský
Z	Zdravotnictví
ZaSI	Zaměstnanost a sociální inkluze
ZS	Zprostředkující subjekty
ŽP	Životní prostředí

ÚVOD

Proces evropské integrace zásadně ovlivňuje hospodářský růst a rozvoj zemí, které se na vytváření sjednocené Evropy podílí. Dochází k prohlubování mezinárodních vztahů prostřednictvím intenzivní spolupráce ve věcech politických, ekonomických a sociálních a vzájemnému sblížení nejen v těchto oblastech.

V průběhu integračního procesu z hlediska hospodářské politiky má hlavní slovo Evropská unie. Je to politický útvar s různými strukturami, procesy, funkcemi a nejrozličnějšími aktéry s mnohdy protikladnými zájmy. Jeho existence je vázána na rámec daný smluvními dokumenty.¹ Mezi jedny z důležitých cílů EU patří odstraňování regionálních disparit v rámci regionální politiky EU. S tímto záměrem bylo zřízeno několik fondů, ze kterých mohou členské země čerpat předem alokované finanční prostředky na realizaci projektů přispívajících ke snižování regionálních disparit, zvyšování konkurenceschopnosti a zaměstnanosti v regionech a jejich vzájemné spolupráci.

Cílem práce je zpracování analýzy absorpční kapacity vybraných států, které získávají prostředky z fondů Evropské unie. Práce se zaměří zejména na kvalitativní ukazatele související s touto problematikou. Zjištěné hodnoty budou komparovány mezi vybranými členskými státy. Součástí práce bude také návrh řešení vedoucího k zlepšení čerpání prostředků z těchto fondů.

Při plnění tohoto cíle bude zároveň ověřena platnost dvou hypotéz:

H1: „Administrativní kapacita regionálních operačních programů je v průměru výkonnější než administrativní kapacita tematických operačních programů.“

H2: „Věcný pokrok realizace národních strategických dokumentů pro období 2007 – 2013 je v porovnání s mírou čerpání finanční alokace pro období 2007 – 2013 na stejné nebo vyšší úrovni.“

První kapitola vymezí pojmy spojené s absorpční kapacitou jako schopnosti členských zemí čerpat prostředky z fondů EU, definuje politiku hospodářské a sociální soudržnosti jako prostředek EU pro vyrovnávání regionálních hospodářských rozdílů a charakterizuje programové období 2007 - 2013.

---

¹ FIALA, P. a PITROVÁ, M. *Evropská unie*. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2009, s. 8-13.

Druhá kapitola obsáhne popis zdrojů rozpočtu EU a výdajových kapitol, v rámci kterých jsou prostředky spotřebovávány v programovém období 2007 - 2013.

Třetí a čtvrtá kapitola budou věnovány analýze absorpční kapacity České republiky a Slovenské republiky. Tyto části se zaměří na rozbor administrativní kapacity, spolufinancování projektů a úspěšnost projektových žádostí ve vztahu k míře čerpání prostředků z evropských fondů.

Náplní páté kapitoly bude komparace zjištěných hodnot mezi Českou republikou a Slovenskou republikou.

V práci budou použity metody analýza a komparace. Pomocí analýzy bude ověřena platnost definovaných hypotéz, komparovány budou zjištěné hodnoty mezi vybranými státy. Dále se v rámci analýzy uplatní matematicko-statistické metody (jedná se zejména o jednoduchý součet a aritmetický průměr).

1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

První kapitola vysvětluje pojmy spojené s problematikou čerpání finančních prostředků z fondů EU. Součástí je vymezení politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU vytvářející podmínky pro absorpci poskytovaných podpor. Závěr kapitoly popisuje programové období 2007 - 2013, k němuž se vztahují následující části této práce.

1.1 Dotace

Jedná se o formu poskytnutí určitého množství finančních prostředků, nejčastěji z veřejných rozpočtů. Konkrétní využití může i nemusí být předem dané. Získaná částka nepodléhá úrokům a většinou nebývá vratná, pokud jsou dodržovány podmínky jejího udělení. Podpora nesmí narušovat rovné tržní podmínky či jakýmkoli způsobem negativně ovlivnit stabilitu otevřeného Evropského hospodářského prostoru. Dotace je také vnímána jako veřejná podpora zejména investičních nákladů projektu. Uvedené charakteristiky splňuje i grant. Vzhledem k absenci přesného vymezení hranice nebo rozdílu mezi dotací a grantem lze tyto termíny považovat za synonyma.²

Pro evropské dotace platí tyto zásady:

- jsou doplňkovým zdrojem financování, neboť pokrývají jen část nákladů projektu (výjimku představují některé projekty mimo území Evropské unie, na které se vztahuje plné financování),
- jsou spotřebovávány v rámci určité operace a nepřinášejí zisk příjemcům,
- není možné si je nárokovat na činnosti, které již byly provedeny,
- na jednu akci se poskytuje jedna dotace.³

Dle Wokouna⁴ se dotace (granty) řadí do širší skupiny ekonomických nástrojů podpor, kam lze zařadit:

- kapitálové granty,
- dotace vztahující se k úrokům z dluhových zdrojů nebo k půjčkám,
- daňové úlevy,

---

² DOTACEONLINE. *Co jsou to granty a dotace?* [online]. 2015 [cit. 2015-02-17]. Dostupné z WWW: <http://www.dotaceonline.cz/Page.aspx?SP=1181>.

³ EVROPSKÁ KOMISE: zastoupení v České republice. *Granty Evropské unie* [online]. 16. červenec 2012 [cit. 2015-02-17]. Dostupné z WWW: http://ec.europa.eu/ceskarepublika/granty_cs.htm.

⁴ WOKOUN, R., MATES, P. a KADEŘÁBKOVÁ, J. a kol. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: A. Čeněk, 2011, s. 121.

- zvýhodněné odpisové sazby,
- dotace na pracovní sílu (příspěvek na nově vytvořená pracovní místa).

Z uvedených stimulů se v rámci politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU uplatňují kapitálové granty. Ty nepokrývají náklady projektů v plné výši, tudíž musí žadatel poměrnou část uhradit z jiných zdrojů.⁵

1.2 Absorpční kapacita

Tento pojem znamená míru schopnosti státu čerpat prostředky, které má k dispozici z fondů EU. Absorpční kapacita zahrnuje tyto tři hlavní aspekty:

- administrativní kapacita, tj. schopnost řídit programy hrazené z fondů EU v souladu s příslušnými normami EU,
- spolufinancování, tj. schopnost spolufinancovat projekty z domácích veřejných rozpočtů,
- zásobník projektů, tj. počet předem připravených a kvalitně zpracovaných projektů.⁶

Existují různé okolnosti, které ovlivňují míru absorpční kapacity. Patří mezi ně např.:

- politická stabilita,
- změny unijních právních předpisů,
- opoždění začátku aktuálních operačních programů v důsledku realizace projektů schválených na konci předchozího programového období.⁷

Absorpční kapacita je monitorována a hodnocena ze strany Evropská komise a členských států, přičemž existují tendence zvyšovat kvalitu těchto aktivit. V důsledku toho jsou realizovány specifické projekty zaměřené na podporu utváření institucí a přípravy projektů tak, aby byl zajištěn dostatek projektů vhodných k financování.⁸

⁵ EUBUSINESS. *Funding - loans and grants from the European Union* [online]. 6. leden 2014 [cit. 2015-04-26]. Dostupné z WWW: <http://www.eubusiness.com/funding>.

⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Absorpční kapacita* [online]. 5. březen 2009 [cit. 2014-08-19]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/A/Absorpcni-kapacita>.

⁷ EVROPSKÝ PARLAMENT. KATSAROVÁ, I.. *The (low) absorption of EU Structural Funds* [online]. 1. říjen 2013 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <http://www.europarl.europa.eu/eplibrary/The-low-absorption-of-EU-Structural-Funds.pdf>.

⁸ EDOTACE. *Slovníček* [online]. © 2015 [cit. 2015-04-26]. Dostupné z WWW: <http://www.edotace.cz/slovník-pojmu/-/A/>.

V této práci bude na absorpční kapacitu nahlíženo z pohledu operačních programů řízených institucemi veřejné správy členských států na centrální úrovni, popř. na úrovni regionů soudržnosti, a to formou ex-post, neboť programové období 2007 - 2013 již skončilo (dobíhá pouze čerpání prostředků na projekty schválené k realizaci). Zkoumáno bude personální zajištění řízení operačních programů, objem prostředků vynaložených na kofinancování prostředků z fondů EU a úspěšnost podaných žádostí o poskytnutí dotace ve schvalovacím procesu.

Výhody ex-post analýzy absorpční kapacity spočívají v nalezení možných nedostatků, které negativně ovlivňovaly průběh čerpání prostředků z fondů EU. Dále mohou být identifikovány operační programy, jejichž finanční implementace je oproti ostatním operačním programům mnohem efektivnější. V obou případech je žádoucí taková zjištění zohlednit při utváření absorpční kapacity ve zbývajících letech stávajícího programového období nebo v následujícím programovém období.

1.3 Politika hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie

Jedním z cílů EU je snižovat disparity mezi regiony NUTS II na celém jejím území. Děje se tak prostřednictvím politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU (HSS), která přispívá k harmonickému rozvoji regionů, udržitelnému rozvoji ekonomických činností, vysoké úrovni zaměstnanosti, rovnosti mezi muži a ženami a vysoké úrovni ochrany a zlepšování životního prostředí. Tato politika je také označována jako regionální politika, strukturální politika a politika soudržnosti (kohezní politika).⁹

Společně se zemědělskou politikou patří k nejvýznamnějším agendám EU. Na politiku HSS EU je vynakládána více než třetina společného rozpočtu.¹⁰

1.4 Principy politiky hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie

V rámci politiky HSS EU probíhají unijní intervence dle jasně definovaných principů. Pro každé programové období (viz dále) vydává Rada EU aktuální zásady ve svých nařízeních.

---

⁹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Politika hospodářské a sociální soudržnosti EU (HSS)* [online]. 5. březen 2009 [cit. 2015-02-05]. Dostupné z WWW: <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/P/Politika-hospodarske-a-socialni-soudrznosti-EU-%28HS>.

¹⁰ EURO MANAGERS. *Popis struktury a fungování fondů EU v ČR 2007 - 13, politika soudržnosti 2014 - 20* [online]. 12. leden 2012 [cit. 2015-02-18]. Dostupné z WWW: http://www.euromanagers.cz/data/Popis_fondu.pdf.

V letech 2007 – 2013 se jednalo o následující:

- **Doplňkovost, provázanost, koordinace a soulad** – doplňkovost značí vztah mezi vnitrostátními opatřeními a opatřeními EU z obsahového hlediska. Aktivity jednotlivých států by měly korespondovat se záměry celé EU vyjádřenými v prioritních cílech. To vyžaduje určitou provázanost a soulad činností na úrovni států a nadnárodní úrovni. Koordinace znamená, že Evropská komise a členské státy dohlíží na řádné čerpání prostředků ze zdrojů, ze kterých je poskytována podpora. Bez koordinace by mohlo dojít k výskytu duplicit a jiných problémů snižujících efektivnost absorpce.
- **Partnerství** – jedná se o úzkou spolupráci Evropské komise a státních orgánů, které dále kooperují s nižšími úrovněmi veřejné správy, hospodářskými a sociálními partnery, jinými vhodnými subjekty zastupujícími občanskou společnost, subjekty činnými v oblasti životního prostředí, nevládními organizacemi a subjekty zabývajícími se prosazováním rovnosti žen a mužů.
- **Adicionalita** – finanční zdroje poskytované EU jsou doplňkem ke zdrojům národním nebo privátním a neměly by je nahrazovat. V praxi však nadnárodní rozpočet pokrývá více jak polovinu nákladů.
- **Programování, rovnost žen a mužů a zákaz diskriminace** – je chápáno jako několikastupňový proces organizování, rozhodování a financování uskutečňovaný s cílem provádět na víceletém základě společnou akci EU a členských států pro dosahování cílů. K uplatnění principu je nutné např. stanovit postup programování od vytvoření intervence až po jejího konečného příjemce, koordinovat strukturální fondy, Evropskou investiční banku a ostatní možné finanční nástroje a odlišit odpovědnost Evropské komise a členských států.
V rámci poskytování intervencí z fondů nesmí být potlačována rovnost žen a mužů a nesmí dojít k diskriminaci na základě pohlaví, rasy nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo světového názoru, věku, zdravotního postižení nebo sexuální orientace.
- **Územní úroveň provádění** – za řádnou správu operačních programů mají zodpovědnost členské státy. Tím by se mělo zabránit prohlubování specifických potíží, které mají městské a venkovské oblasti, přeshraniční a příhraniční regiony, ostrovní regiony, řídké zalidněné regiony apod.

- **Udržitelný rozvoj** – s prostředky z fondů EU je nakládáno tak, aby nebyly v rozporu se zásadami udržitelného rozvoje, aktivity z nich hrazené nepoškozovaly životní prostředí, popř. napomáhaly zlepšování jeho kvality.¹¹

1.5 Programové období, víceletý finanční rámec a rozpočtový výhled

Cílů regionální a strukturální politiky EU je dosahováno prostřednictvím programových dokumentů, které členské země zhotovují s několikaletou platností. Písemnosti obsahují popis cílů a priorit pro příslušné období a rozpočet na jejich plnění.¹²

Rozpočet pro nadcházející programové období je výsledkem dohody Evropské komise, Evropského parlamentu a Rady EU a má podobu finančního výhledu. Výši objemu prostředků determinuje víceletý finanční rámec. Ten stanovuje na každý rok maximální částky prostředků na závazky a prostředků na platby dle výdajových kategorií. Pro období 2007 – 2013 strop pro výdaje činil 1,31 % HND, pro příjmy 1,24 % HND.¹³ Každoroční rozpočtový proces zpřesňuje výši výdajů a způsob jejich využití v různých oblastech hospodářství. Účelem sestavování rozpočtových výhledů je utužení rozpočtové kázně, zajištění kontroly celkového zvyšování výdajů a předejití komplikací v průběhu rozpočtového procesu¹⁴, navázání lepší spolupráce mezi unijními institucemi při schvalování ročního rozpočtu EU a přispění k větší stabilitě jejího financování.¹⁵

Myšlenka střednědobého plánování rozvojových programů na unijní úrovni začala být aktuální v 80. letech minulého století. Bylo potřeba provést reformu regionální politiky, a to z důvodu přistoupení Španělska a Portugalska (země s nižší výkonností ekonomiky a závislostí na zemědělské produkci) a strukturálních potíží regionů vyspělých zemí (Velká Británie, severní Francie, Belgie, severní Španělsko a Itálie), jejichž tradiční průmyslová

¹¹ BOHÁČKOVÁ, I. a HRABÁNKOVÁ, M. *Strukturální politika Evropské unie*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2009, xvii, s. 49-55.

¹² EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND V ČR. *Programové období* [online]. © 2008 [cit. 2014-12-21]. Dostupné z WWW: <http://www.esfcr.cz/slovník/programove-obdobi>.

¹³ EUR-LEX: access to European Union law. *ROZHODNUTÍ RADY ze dne 7. června 2007 o systému vlastních zdrojů Evropských společenství* [online]. 23. červen 2007 [cit. 2015-02-17]. Dostupné z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32007D0436>.

¹⁴ EVROPSKÁ UNIE: přehledy právních předpisů EU. *Systém finančních výhledů a víceletého finančního rámce* [online]. 16. červen 2011 [cit. 2015-02-03]. Dostupné z WWW: http://europa.eu/legislation_summaries/budget/134012_cs.htm.

¹⁵ EUROSKOP. *Víceletý finanční rámec* [online]. © 2005-15 [cit. 2014-08-19]. Dostupné z WWW: <https://www.euroskop.cz/8904/sekce/vicelety-financni-ramec/>.

odvětví se obtížně vyrovnávala se změnami v souvislosti s mezinárodním konkurenčním prostředím.¹⁶

První období trvalo v letech 1989 - 1993. Současný programový cyklus 2014 - 2020 je v pořadí již pátý.¹⁷

1.6 Programové období 2007 - 2013

Každé programové období je specifické svým zaměřením vyjádřené několika cíli. Pro období 2007 - 2013 byly definovány takto:

- **Cíl 1 - Konvergence** – smyslem podpory bylo přibližování ekonomické úrovně regionů a členských států EU. Mezi příjemce patřily regiony s HDP na obyvatele nižším než 75 % průměru EU, regiony EU 15, které přesáhly tuto hranici v souvislosti s rozšířením EU v roce 2004, členské státy s HND nižším než 90 % průměru EU 15 a současně vyšším než 90 % průměru EU 25. Podporovány byly také geograficky vzdálené regiony a oblasti s přírodním handicapem a členské země, jejichž HDP na obyvatele bylo nižší než 90 % průměru EU.
- **Cíl 2 - Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost** – zaměřovalo se na regiony s HDP na obyvatele vyšším než 75 % průměru EU. Cíl se soustředil např. na hospodářské změny prostřednictvím inovací, znalostní ekonomiku a investice do lidského kapitálu.
- **Cíl 3 - Evropská územní spolupráce** – byl určen na přeshraniční, meziregionální a mezinárodní spolupráci v rámci EU.¹⁸

Související peněžní zdroje byly soustředěny ve strukturálních fondech a Fondu soudržnosti (viz dále). Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky soudržnosti udává tabulka 1.

---

¹⁶ TAUER, V., ZEMÁNKOVÁ, H. a ŠUBRTOVÁ, J. *Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009, s. 15.

¹⁷ BUSINESSINFO. *Regionální a strukturální politika Evropské unie* [online]. 30. listopad 2010 [cit. 2014-12-22]. Dostupné z WWW: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/regionalni-a-strukturalni-politika-5158.html#!>.

¹⁸ ABRHÁM, J., HELÍSEK, M. a PLCHOVÁ, B. *Česká republika a EU: ekonomika – měna: hospodářská politika*. 1. vyd. Praha: Agentura Kriegl, 2010, s. 72-74.

Tabulka 1: Rozdělení finančních prostředků mezi jednotlivé cíle politiky HSS EU pro léta 2007 - 2013

Cíl	Finanční prostředky pro EU 27	
Konvergence	283,00 mld. eur	81,54 %
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	54,96 mld. eur	15,95 %
Evropská územní spolupráce	8,72 mld. eur	2,52 %
Celkem	346,68 mld. eur	100,00 %

Zdroj: zpracováno podle MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. Programové období 2007-2013 [online]. 2015 [cit. 2015-02-22]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013>.

S fondy EU souvisí pojem alokace. Je to objem finančních prostředků přidělený pro danou oblast podpory nebo prioritní osu v rámci operačního programu. Dle kontextu také může znamenat množství finančních prostředků, které může daný stát vyčerpat nebo které jsou určeny pro příslušný cíl regionální politiky či pro určitý operační program.¹⁹

V programovém období 2007 – 2013 uplatňovaly členské státy do roku 2010 pravidlo n+3, což znamená, že každý závazek vůči Evropské komisi musel být vypořádán do tří let od jeho přijetí, resp. do konce roku 2013. Pro roky 2011 – 2013 bylo pravidlo modifikováno na n+2. To představuje nutnost zrealizovat projekt a zažádat o vyplacení přidělených nevyčerpaných prostředků do dvou let od vzniku závazku, nejdéle však do konce roku 2015. Při nedodržení těchto termínů žadatel může ztratit na dotaci nárok. Pravidlo n+2 se vztahovalo i na roky 2004 - 2006.²⁰

¹⁹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Alokace* [online]. 5. březen 2009 [cit. 2015-06-08]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/A/Alokace>.

²⁰ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Pravidlo N+2* [online]. 5. březen 2009 [cit. 2015-06-05]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/P/Pravidlo-N-2>.

2 ZDROJE FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ EVROPSKÉ UNIE A PROCES JEJICH ZÍSKÁVÁNÍ ČLENSKÝMI STÁTY

Tato kapitola přiblíží problematiku financování činností EU. Budou vymezeny druhy příjmů a oblastí výdajů. Dále budou popsány fondy EU, ze kterých mohou členské státy čerpat finanční prostředky. Konec kapitoly bude věnován procesu alokace prostředků členským státům včetně jejich využití v rámci dotačního procesu.

2.1 Rozpočet Evropské unie

Mezi hlavní finanční nástroje EU patří společný rozpočet. Na jeho sestavování se podílejí Evropská komise, Evropský parlament a Rada EU, kdy první jmenovaný orgán podává návrh rozpočtu, zatímco zbylí dva ho schvalují, popřípadě navrhují změny.²¹

Evropský rozpočet má svá specifika. Protože představuje jen asi 1 % sumarizovaného HDP členských zemí (průměr státních rozpočtů dosahuje 44 % HDP)²², nelze ho považovat za makroekonomický stabilizační nástroj. Vzhledem k jeho velikosti zůstává alokační a redistribuční funkce primárně v kompetenci národních vlád.²³ Unijní rozpočet se vždy sestavuje jako vyrovnaný (příjmy se rovnají výdajům).²⁴

2.1.1 Příjmy rozpočtu

Aby mohla EU vykonávat členskými státy svěřené pravomoci a s tím související společné politiky, vytvořila si soustavu vlastních příjmů:

- **Tradiční vlastní zdroje** – patří sem cla z dovezených výrobků a služeb ze třetích zemí, zemědělské a cukerné dávky. Členské státy EU odevzdávají 75 % z celkového objemu získaných prostředků, zbylých 25 % kryje náklady spojené s výběrem.
- **Zdroj založený na DPH** – pro všechny členské země platí odvodová sazba 0,3 % z harmonizovaného základu daně z přidané hodnoty.

²¹ ZAHRADNÍK, P. *Vstup do Evropské unie: přínosy a náklady konvergence*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2003, xx, s. 53.

²² EUROPEAN COMMISSION: press release database. *Mýty o rozpočtu EU a víceletém finančním rámci* [online]. 29. červen 2011 [cit. 2015-02-16]. Dostupné z WWW: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-11-459_cs.htm.

²³ BROMLEY, S. *Governing the European Union*. Thousand Oaks, Calif.: SAGE Publications in association with the Open University, 2001, x, s. 192-193.

²⁴ EUROPEAN COMMISSION: financial programming and budget. *European Union: public finance* [online]. 5th edition. © 2014 [cit. 2015-02-16]. Dostupné z WWW: http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/publications/2014/EU_pub_fin_en.pdf.

- **Zdroj založený na HND** – dorovnává rozdíl mezi příjmy a výdaji rozpočtu. Procentuální výše odvodu je tak každý rok jiná, avšak pro členské státy jednotná. V roce 2012 do rozpočtu EU přispěly téměř 0,76 % ze svého hrubého národního důchodu.
- **Ostatní příjmy** – jedná se o přebytek rozpočtu z předchozího roku, příspěvky nečlenských států do programů EU, pokuty uložené za porušení pravidel hospodářské soutěže nebo jiných předpisů, daně z příjmů zaměstnanců institucí EU atd.²⁵

2.1.2 Výdaje rozpočtu

Výdaje evropského rozpočtu jsou rozděleny do šesti základních kapitol:

- **Udržitelný růst** – první podkapitola Konkurence pro růst a zaměstnanost se zaměřuje na vzdělávání, vědu a výzkum nebo rozvoj transevropských sítí atd., druhá podkapitola Soudržnost pro růst a zaměstnanost napomáhá posilování ekonomické, sociální a územní soudržnosti.
- **Ochrana přírodních zdrojů a hospodaření s nimi** – zahrnuje prostředky vyhrazené pro oblast zemědělství, rozvoj venkova, rybařství a ochranu životního prostředí.
- **Občanství, svoboda, bezpečnost a právo** – podkapitola Svoboda, bezpečnost a právo se vztahuje na výdaje na řízení migrace, na boj proti terorismu, na ochranu základních lidských práv či výdaje na soudní spolupráci. Podkapitola Občanství podporuje evropskou kulturu, ochranu spotřebitele a ochranu zdraví obyvatel.
- **EU jako globální hráč** – vyčleňuje prostředky na vnější politiku EU (přeshraniční aktivity EU a její rozšíření, bilaterální vztahy a humanitární či rozvojová pomoc).
- **Správní výdaje** – kryjí náklady na zaměstnance a budovy všech orgánů EU.
- **Výdaje na kompenzace** – spadají sem finanční korekce pro vybrané státy, které do rozpočtu přispívají vyššími částkami ve srovnání s jejich národním bohatstvím. Týkají se Německa, Nizozemí, Rakouska, Švédska a Velké Británie.²⁶

Následující tabulka 2 udává rozdělení prostředků do jednotlivých kapitol v programovém období 2007 - 2013.

²⁵ NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD. *EU report 2014: zpráva o finančním řízení prostředků Evropské unie v ČR* [online]. červen 2014 [cit. 2014-08-16]. Dostupné z WWW: <http://www.nku.cz/assets/publikace/eu-report-2014-cz.pdf>.

²⁶ NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD. *EU report 2014: zpráva o finančním řízení prostředků Evropské unie v ČR* [online]. červen 2014 [cit. 2014-08-16]. Dostupné z WWW: <http://www.nku.cz/assets/publikace/eu-report-2014-cz.pdf>.

Tabulka 2: Víceletý finanční rámec pro období 2007 - 2013 (v mld. eur a cenách roku 2004)

Prostředky na závazky	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Celkem 2007 - 2013
1. Udržitelný růst	51,09	52,15	53,33	54,00	54,95	56,38	57,84	379,74
1a. Konkurence pro růst a zaměstnanost	8,25	8,86	9,51	10,20	10,95	11,75	12,60	72,12
1b. Soudržnost pro růst a zaměstnanost	42,84	43,29	43,82	43,80	44,00	44,63	45,24	307,62
2. Ochrana přírodních zdrojů a hospodaření s nimi	54,97	54,31	53,65	53,02	52,39	51,76	51,15	371,24
3. Občanství, svoboda, bezpečnost a právo	1,12	1,21	1,31	1,43	1,57	1,72	1,91	10,27
3a. Svoboda, bezpečnost a právo	0,60	0,69	0,79	0,91	1,05	1,20	1,39	6,63
3b. Občanství	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52	3,64
4. EU jako globální hráč	6,28	6,55	6,83	7,12	7,42	7,74	8,07	50,01
5. Správní výdaje	6,72	6,90	7,05	7,18	7,32	7,45	7,68	50,30
6. Výdaje na kompenzace	0,42	0,19	0,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,80
Celkem	120,60	121,31	122,36	122,75	123,64	125,06	126,65	862,36

Zdroj: EUROPEAN COUNCIL, COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. *Financial Perspective 2007-2013* [online]. 19. prosinec 2005 [cit. 2015-02-19]. Dostupné z WWW: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/misc/87677.pdf.

Z tabulky 2 vyplývá, že více než třetina prostředků byla vyhrazena pro podkapitolu 1b, resp. pro strukturální fondy a Fond soudržnosti jako hlavní nástroje politiky HSS EU.²⁷

2.2 Fondy Evropské unie

EU spravuje několik fondů, z nichž mohou členské státy financovat své projekty. Prostředky jsou poskytovány zejména na podporu hospodářského růstu, zvyšování vzdělanosti obyvatel a snižování sociálních nerovností.²⁸

Evropské fondy jsou hlavním nástrojem pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU.²⁹ Stanovených cílů je dosahováno zejména prostřednictvím dvou strukturálních fondů a Fondu soudržnosti:

- **Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)** – strukturální fond, který je určen pro financování investičních projektů zaměřených na snižování nerovností v zaostávajících regionech a upadajících průmyslových oblastech. Podpora může být

²⁷ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Finanční perspektiva EU na léta 2007–2013: výsledná podoba* [online]. 23. únor 2009 [cit. 2015-02-17]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Dokumenty/Legislativa/Financni-perspektiva-2007-2013/Financni-perspektiva-EU-na-leta-2007-2013-vysledn>.

²⁸ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Fondy EU v České republice: 23,83 miliard € pro období 2014-2020* [online]. 2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/>.

²⁹ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: evropské strukturální fondy. *Informace o fondech* [online]. 2014 [cit. 2014-08-19]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>.

použita na tvorbu nových pracovních míst, výstavbu infrastruktury, odstraňování ekologických zátěží, dále kultivaci inovačního potenciálu podnikatelů, usnadnění počátku podnikání z hlediska nákladové náročnosti apod.

- **Evropský sociální fond (ESF)** – strukturální fond financující neinvestiční projekty vedoucí ke zvyšování zaměstnanosti a počtu pracovních příležitostí. Z tohoto zdroje mohou být hrazeny aktivity jako např. vzdělávání zaměstnanců, pomoc nezaměstnaným lidem k návratu na trh práce, realizace speciálních programů pro osoby postižené sociální exkluzí či zavádění moderních metod vzdělávání.
- **Fond soudržnosti (FS)** – s alternativním názvem Kohezní fond je tento nástroj koncipovaný jako pomoc chudším státům. Nejde tedy o regiony, jak je tomu v případě strukturálních fondů. Peníze může získat ta země, jejíž hrubý národní důchod nedosáhl 90 % průměru EU a současně plní podmínky hospodářské konvergence. Fond je určen pro investiční projekty týkající se ochrany životního prostředí a transevropských dopravních sítí.³⁰

Mezi další fondy, které již nejsou označovány jako strukturální, patří:

- **Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)** – jsou z něj financovány programy rozvoje venkova³¹, tj. činnosti podporující zvýšení konkurenceschopnosti v zemědělství a lesnictví, zlepšení životního prostředí a krajiny či kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském hospodářství.
- **Evropský námořní a rybářský fond (ENRF)** – jde o nástroj společné rybářské politiky EU, jenž v období 2007 – 2013 nesl název Evropský rybářský fond.³² Prostředky plynou do námořního a vnitrozemského rybolovu, zpracování produktů rybolovu a jejich uvádění na trh, chovu vodních živočichů a rostlin, úpravy kapacity loďstva atd.³³
- **Evropský zemědělský záruční fond (EZZF)** – prostřednictvím něj je realizována společná zemědělská politika EU. Mimo jiné jde o zdroj prostředků určených na přímé

---

³⁰ Euroskop. *Přehled Fondů EU* [online]. © 2005-15 [cit. 2014-08-21]. Dostupné z WWW: <https://www.euroskop.cz/9035/sekce/prehled-fondu-eu/>.

³¹ Europa: přehledy právních předpisů EU. *Financování společné zemědělské politiky* [online]. 10. září 2009 [cit. 2014-08-23]. Dostupné z WWW: http://europa.eu/legislation_summaries/agriculture/general_framework/111096_cs.htm.

³² Euroskop. *Přehled Fondů EU* [online]. © 2005-15 [cit. 2014-08-21]. Dostupné z WWW: <https://www.euroskop.cz/9035/sekce/prehled-fondu-eu/>.

³³ Evropská komise: rybolov. *Evropský rybářský fond (ERF) (2007-2013)* [online]. 5. prosinec 2014 [cit. 2015-02-16]. Dostupné z WWW: http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/eff/index_cs.htm.

platby zemědělcům, intervenční opatření regulující trh a náhrady při vývozu zemědělských produktů do třetích zemí.³⁴

- **Fond solidarity EU (FSEU)** – uvolňuje prostředky pro členské a přistupující státy, které postihla přírodní katastrofa s drastickými následky.³⁵ Pomoci se dostane tomu státu, který vykáže škody vyšší než 0,6 % jeho HDP. Fond také proplácí náklady spojené s preventivními opatřeními.
- **Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EFPG)** – financuje projekty zaměřené na pomoc pracovníkům propuštěným v důsledku globalizace. Peníze mohou získat jen členské státy.³⁶

Výše uvedené charakteristiky platily v programovém období 2007 – 2013. Nicméně pro současné programové období 2014 – 2020 se zaměření zmíněných fondů výrazněji nemění, pouze se upřesňují jednotlivé oblasti podpory.³⁷ Do politiky HSS EU je nově zapojen Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský námořní a rybářský fond.³⁸ Dohromady tvoří soustavu označovanou jako „evropské strukturální a investiční fondy“.

2.3 Správa finančních prostředků z fondů Evropské unie

Absorpce unijních dotací probíhá organizovaně a dle určitých pravidel. V důsledku toho musely členské státy vytvořit takovou správní strukturu, která by vyhovovala podmínkám Evropské unie pro poskytování finančních podpor.

2.3.1 Administrace finančních toků

Před zahájením každého programového období vlády členských zemí vytváří vlastní koncepční plán, který popisuje hlavní rozvojové priority země, navrhuje soustavu operačních programů, charakterizuje vnitrostátní finanční toky evropských zdrojů a určuje indikátory plnění cílů. Dokument musí být v souladu se Strategickými obecnými zásadami společenství.

---

³⁴ EUROPA: PŘEHLEDY PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ EU. *Financování společné zemědělské politiky* [online]. 10. září 2009 [cit. 2014-08-23]. Dostupné z WWW: http://europa.eu/legislation_summaries/agriculture/general_framework/111096_cs.htm.

³⁵ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Fondy EU v České republice: 23,83 miliard € pro období 2014-2020* [online]. 2014 [cit. 2014-08-23]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/>.

³⁶ EUROSOP. *Přehled Fondů EU* [online]. © 2005-15 [cit. 2014-08-21]. Dostupné z WWW: <https://www.euroskop.cz/9035/sekce/prehled-fondu-eu/>.

³⁷ MINISTRY OF REGIONAL DEVELOPMENT CZ: european structural and investment funds. *Programmes 2014 - 2020* [online]. 2014 [cit. 2014-08-23]. Dostupné z WWW: <https://www.strukturalni-fondy.cz/en/Fondy-EU/2014-2020>.

³⁸ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Programové období 2014-2020* [online]. 2014 [cit. 2014-08-23]. Dostupné z WWW: <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020>.

Pro období 2007 - 2013 státy zpracovávaly Národní rozvojový plán a na něj navazující Národní strategický referenční rámec³⁹, pro období 2014 - 2020 byl nahrazen Dohodou o partnerství.⁴⁰

Na základě předloženého plánu Evropská komise rozhodne o velikosti objemu prostředků pro jednotlivé země. Jejich centrální a regionální úrovně veřejné správy poté provádějí implementaci programů zahrnující výběr projektů, provádění kontrol, monitorování a hodnocení.

Peněžní transfery mezi EU a příjemci podpor probíhají prostřednictvím vládami určeného platebního a certifikačního orgánu. Dále mají státy povinnost pro každý operační program určit vlastní řídicí orgán (ten může delegovat pravomoci na zprostředkující subjekt), certifikační orgán a auditní orgán.⁴¹

2.3.2 Nomenklatura územních statistických jednotek

V průběhu existence současné EU rostoucí úloha strukturálních fondů iniciovala vytvoření jednotné statistické územní klasifikace. Ta měla v reakci na různá správní členění jednotlivých členských států umožnit jejich lepší srovnatelnost z hlediska velikosti a počtu obyvatel pro potřeby rozhodování o alokaci prostředků. Tvůrcem systému územního členění s názvem NUTS (Nomenklatura územních statistických jednotek) je Eurostat (Evropský statistický úřad), klasifikace se užívá od 70. let 20. století.

NUTS představuje územní referenční rámec pro sběr dat, rozvoj a harmonizaci regionální statistiky na unijní úrovni, socioekonomické analýzy regionů a zaměření regionální politiky EU.⁴²

Členění NUTS dle počtu obyvatel je zachyceno v tabulce 3.

---

³⁹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Národní strategický referenční rámec* [online]. 2015 [cit. 2015-02-19]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Narodni-strategicky-referencni-ramec>.

⁴⁰ EUROPEAN COMMISSION: press release database. *Otázky a odpovědi týkající se „dohod o partnerství“ mezi Evropskou komisí a členskými státy EU o investicích v rámci evropských strukturálních a investičních fondů v období 2014–2020* [online]. 5. květen 2014 [cit. 2015-02-19]. Dostupné z WWW: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-331_cs.htm.

⁴¹ MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Strukturální fondy* [online]. 25. srpen 2005, 28. červenec 2014 [cit. 2015-02-19]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/zahranicni-sektor/podpora-ze-zahranici/strukturalni-fondy>.

⁴² KÖNIG, P., LACINA, L. a kol. *Rozpočet a politiky Evropské unie*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2004, xxiv, s. 167-168.

Tabulka 3: Členění NUTS dle počtu obyvatel

Úroveň	Doporučený minimální počet obyvatel	Doporučený maximální počet obyvatel
NUTS I	3 000 000	7 000 000
NUTS II	800 000	3 000 000
NUTS III	150 000	800 000

Zdroj: MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Regiony regionální politiky* [online]. 2015 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU>.

Úrovně uvedené v tabulce 3 jsou směrodatné pro alokaci evropských prostředků. Největší objem podpor je vyhrazen úrovni NUTS II (regiony soudržnosti). Na systém navazují dvě samostatné úrovně místních administrativních jednotek LAU I a LAU II, označované také jako NUTS IV a NUTS V. Tyto již nemají vliv na výši potenciálních zdrojů z EU.^{43,44}

Administrativně-správní rozdělení České republiky na jednotky NUTS II zobrazuje příloha A, rozdělení Slovenské republiky příloha B.

2.4 Dotační proces

Získávání peněžní podpory a průběh její absorpce provází dílčí úkony, které jsou v obecné rovině společné pro všechny žadatele. Níže jsou uvedeny v chronologickém výčtu:

1. Zpracování projektu

Ekonomický subjekt musí vytvořit plán, jehož realizace povede k určitému výsledku korespondujícímu s aktuálními potřebami dané fyzické či právnické osoby. Musí být zohledněna technická, finanční, personální a časová náročnost projektu.⁴⁵

2. Volba operačního programu

Žadatel musí vybrat operační program, jehož záměry jsou v souladu se zpracovaným projektem, a dále zvolit konkrétní oblast podpory spadající pod vybraný operační program. Kromě podporovaných aktivit je třeba sledovat oprávněnost k podání žádosti, místo realizace projektu, výši a formu podpory, schopnost finančního

⁴³ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: Evropské strukturální a investiční fondy. *Regiony regionální politiky* [online]. 2015 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU>.

⁴⁴ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *NUTS* [online]. 5. březen 2009 [cit. 2015-06-16]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/N/NUTS>.

⁴⁵ IPODNIKATEL. *Jak získat dotaci pro své podnikání* [online]. 9. červen 2011 [cit. 2014-08-28]. Dostupné z WWW: <http://www.ipodnikatel.cz/Dotace-EU/jak-ziskat-dotaci-pro-sve-podnikani.html>.

spoluzajištění ze strany žadatele a specifické podmínky a požadavky vybraného dotačního zdroje.⁴⁶

3. Zpracování žádosti a její předložení k posouzení

Žádost musí splňovat předepsané formalities a obsahovat podkladové materiály včetně povinných příloh. Pokud jsou splněny všechny náležitosti, je projekt dále posuzován podle stanovených hodnotících a bodovacích kritérií. Poté je rozhodnuto o přidělení dotace. V případě přiznání finančního příspěvku dojde k uzavření smluvního vztahu mezi žadatelem a poskytovatelem podpory.⁴⁷

4. Realizace projektu a následná administrace

Schválenou dotaci získá příjemce buď postupně v průběhu řízení projektu, nebo po jeho dokončení. Žadatel musí předkládat hlášení o naplňování svého záměru (tzv. monitorovací zprávy) a dosáhnout požadovaných výsledků v rámci stanovených ukazatelů. Po ukončení realizace projektu je povinen po dobu několika let provádět monitoring výsledků. Porušení podmínek dotační smlouvy nebo nesplnění výstupů projektu může vést k navrácení celé dotace nebo její části.⁴⁸

5. Kontrola a audit

Dotačním procesem prostupuje kontrolní činnost vykonávaná poskytovatelem dotace. Kontrola ex-ante předchází podpisu smlouvy. Pokud jsou zjištěny závažné negativní skutečnosti, jsou důvodem pro neuzavření smluvního vztahu o poskytnutí dotace. Kontrola interim probíhá v průběhu realizace projektu a její intenzita se odvíjí od rizikovosti záměru. Kontrola ex-post se provádí nejdříve po zrealizování projektu, a to i vícekrát až do termínu vymezeného ve smlouvě.⁴⁹

Uvedené typy kontrol spočívají v revizi administrativy (dokumentů s projektem souvisejících) na pracovišti poskytovatele nebo správce dotací a ověřování plnění stanovených podmínek na místě (fyzická kontrola na místě příjemce podpory).⁵⁰

Provedení auditu je povinnou součástí projektů s rozpočtem vyšším, než činí částka určená jednotlivými operačními programy. Musí proběhnout před odevzdáním

---

⁴⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Jak získat dotaci* [online]. 2014 [cit. 2014-08-28]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Jak-na-projekt>.

⁴⁷ AVEX COMPUTER SYSTEMS. *Dotace EU, financování* [online]. © 2009 [cit. 2014-08-28]. Dostupné z WWW: <http://www.avex.cz/computer/dotace-eu-financovani.html>.

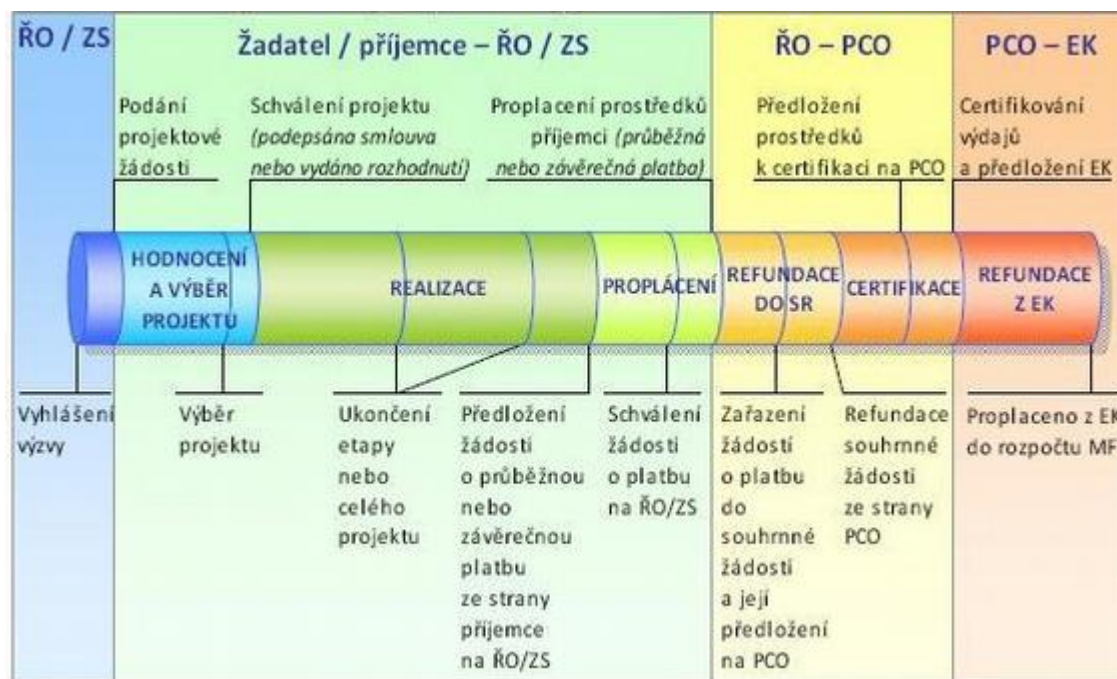
⁴⁸ IPODNIKATEL. *Jak získat dotaci pro své podnikání* [online]. 9. červen 2011 [cit. 2014-08-28]. Dostupné z WWW: <http://www.ipodnikatel.cz/Dotace-EU/jak-ziskat-dotaci-pro-sve-podnikani.html>.

⁴⁹ TAUER, V., ZEMÁNKOVÁ, H. a ŠUBRTOVÁ, J. *Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009, s. 124-125.

⁵⁰ DOTACEONLINE. *Finanční kontrola a audit* [online]. 2015 [cit. 2015-04-17]. Dostupné z WWW: <http://www.dotaceonline.cz/Page.aspx?SP=5306>.

závěrečné monitorovací zprávy a žádosti o platbu. Subjekty, které jsou k této činnosti oprávněné, schvalují úřední orgány členských států EU.⁵¹

Obrázek 1 přehledně znázorňuje průběh dotačního procesu a vztahy mezi zúčastněnými stranami - žadatelem, resp. příjemcem, řídicími orgány (ŘO), zprostředkujícími subjekty (ZS), platebním a certifikačním orgánem (PCO) a Evropskou komisí (EK).

Obrázek 1: Schéma průběhu čerpání finančních prostředků v rámci projektu

Zdroj: E15. V lednu přišlo na české účty 2,5 miliardy korun z evropských fondů [online]. 27. únor 2011 [cit. 2015-04-16]. Dostupné z WWW: <http://zpravy.e15.cz/byznys/finance-a-bankovnictvi/z-dotaci-eu-v-lednu-prislo-na-ceske-ucty-2-5-miliardy-korun-498673>.

⁵¹ TAUER, V., ZEMÁNKOVÁ, H. a ŠUBRTOVÁ, J. *Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009, s. 126.

3 ANALÝZA ABSORPČNÍ KAPACITY ČESKÉ REPUBLIKY V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2007 - 2013

Tato kapitola se zabývá absorpcí finančních prostředků z fondů EU v České republice. Ve stručnosti popisuje čerpání alokace před vstupem do EU a v prvních letech po začlenění. Poté se zaměří na programové období 2007 - 2013 z hlediska úspěšnosti čerpání přidělených finančních prostředků, přičemž důraz klade na administrativní kapacitu jako jeden z hlavních aspektů absorpční kapacity.

3.1 Příjímací proces a členství v Evropské unii od roku 2004

Počátky přijímacího procesu lze v případě ČR vysledovat do začátku roku 1993. Tehdy EU vyjednávala s ČR o přidružení a završila je 4. října téhož roku podpisem asociační dohody, která vstoupila v platnost 1. února 1995.⁵² V roce 1996 podala vláda ČR žádost o přijetí.⁵³ Začlenění se do integračních procesů se stalo hlavní prioritou a nejvyšší veřejní činitelé se zaměřili na intenzivní spolupráci s Evropskou komisí v otázce odstraňování problémů, které vstupu zabraňovaly. Přípravy vyvrcholily podpisem Smlouvy o přistoupení nových členů Evropské unie 16. dubna 2003 v Athénách. 14. června 2003 se v České republice konalo referendum, v němž se 75 % z 55 % zúčastněných voličů vyslovilo pro vstup do EU. Česká republika se tak 1. května 2004 společně s dalšími 9 zeměmi zařadila k 15 stávajícím členům.⁵⁴

Přibližně v té době Česká republika dočerpávala přidělené prostředky z předvstupních programů zmírňujících finanční zátěž související s řešením úkolů spojených se zaváděním evropské legislativy, a to formou projektů. Jednalo se o tyto 3 programy:

- **PHARE (Poland and Hungary: Action for the Restructuring of the Economy)**
– byl určený nejprve pro restrukturalizaci ekonomik Polska a Maďarska, později všech kandidátských zemí. ČR mohla v letech 1993 - 2003 čerpat 740 mil. eur. Modifikovaná podoba PHARE CBC (PHARE Cross Border Cooperation) jako nástroj pro spolupráci mezi příhraničními regiony a sousedními státy představovala alokaci 220 mil. eur pro ČR.

⁵² CIHELKOVÁ, E. *Vnější ekonomické vztahy Evropské unie*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2003, xxxii, s. 571.

⁵³ PELTRÁM, A. a kol. *Evropská integrace a Česká republika*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009, s. 13.

⁵⁴ PELTRÁM, A. a kol. *Evropská integrace a Česká republika*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009, s. 33-36.

- **SAPARD (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development)** – napomáhal implementaci evropských legislativních opatření týkajících se Společné zemědělské politiky v kandidátských zemích. ČR získala 3,9 mld. Kč v období duben 2002 – prosinec 2005.
- **ISPA (Instrument for Structural Policies for Pre-Accession)** – financoval aktivity na zlepšení infrastruktury, životního prostředí a Transevropských koridorů. Alokace pro ČR činila mezi lety 2000 – 2006 kolem 70 mil. eur ročně.⁵⁵

Nové členské země se od vstupu do EU zapojily do programového období 2000 - 2006. Tabulka 4 udává, kolik finančních prostředků bylo z příslušné alokace pro ČR po ukončení absorpce vyčerpáno.

Tabulka 4: Čerpání operačních programů pro období 2004 - 2006 v ČR (zdroje EU)

Operační program	Fond	Alokace EU v (mil. eur)	Vyčerpáno z alokace (v mil. eur)	Vyčerpáno z alokace v %
Společný regionální operační program	EFRR	407,06	407,06	100,00
Společný regionální operační program	ESF	47,28	45,85	96,98
OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství	EZPZF	169,79	165,68	97,58
OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství	FNPR	4,11	3,76	91,52
OP Průmysl a podnikání	EFRR	260,85	258,90	99,25
OP Infrastruktura	EFRR	246,36	246,36	100,00
OP Rozvoj lidských zdrojů	ESF	318,82	318,82	100,00
Jednotný programový dokument pro Prahu – Cíl 2	EFRR	71,30	71,30	100,00
Jednotný programový dokument pro Prahu – Cíl 3	ESF	58,79	58,79	100,00
EQUAL	ESF	32,10	32,10	100,00
Interreg Polsko	EFRR	34,50	34,50	100,00
Interreg Sasko	EFRR	13,04	13,04	100,00
Interreg Bavorsko	EFRR	8,60	8,60	100,00
Interreg Slovensko	EFRR	9,00	9,00	100,00
Interreg Rakousko	EFRR	11,00	11,00	100,00
Celkem	-	1692,59	1684,76	99,54

Zdroj: zpracováno podle MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Česká republika vyčerpala 99,54 % prostředků strukturálních fondů na období 2004 - 2006 [online]. 4. říjen 2010 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2010/2010-10-04-tiskova-zprava-5303-5303>.

Úspěšnou absorpci je možné přisuzovat zkušenostem s předvstupními programy, neboť ty do absorpčních procesů vnesly znalost evropských administrativních postupů.⁵⁶

⁵⁵ LELEK, T. *Hospodářská politika v Evropské unii: distanční opora*. vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2011, s. 42-43.

3.2 Charakteristika programového období 2007 – 2013 v České republice

3.2.1 Hlavní koncepční dokumenty

Tato část popisuje hlavní programové dokumenty potřebné pro čerpání prostředků z fondů EU. Jejich začlenění do hierarchie programových dokumentů EU je znázorněno v příloze C.

Národní rozvojový plán České republiky 2007 - 2013

Hlavním rozvojovým dokumentem pro roky 2007 – 2013 v ČR byl Národní rozvojový plán České republiky 2007 – 2013. V jeho analytické části je popsán tehdy aktuální ekonomický stav v zemi včetně SWOT analýzy. Strategická část mimo jiné definuje dlouhodobou vizi ČR, globální cíl pro plánované programové období, cíl dále strukturuje, popisuje prioritní osy, vymezuje operační programy a charakterizuje systém řízení a koordinace řízení politiky soudržnosti v ČR pro dané období.

Globální cíl, z něž se odvíjí dílčí cíle, zní takto: „*Globálním cílem Národního rozvojového plánu v období 2007 – 2013 je přeměna socioekonomického prostředí České republiky v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby Česká republika byla přitažlivým místem pro realizaci investic, práci a život obyvatel. Prostřednictvím trvalého posilování konkurenceschopnosti bude dosahováno udržitelného růstu, jehož tempo bude vyšší než průměrný růst EU 25. ČR bude usilovat o růst zaměstnanosti a o vyvážený a harmonický rozvoj regionů, který povede ke zvyšování úrovně kvality života obyvatelstva.*“

Dílčími strategickými cíli jsou:

- **Konkurenceschopná česká ekonomika** – je flexibilní česká ekonomika schopná odpovídat na vnější podněty a svou strukturou odpovídající nejrozvinutějším zemím EU. Cíli odpovídá prioritní osa Posilování konkurenceschopnosti české ekonomiky podporující např. dokončení restrukturalizace české ekonomiky, rozvoj otevřeného podnikatelského prostředí, stimuluje výzkumný, vývojový a inovační potenciál a potenciál pro rozvoj cestovního ruchu.
- **Otevřená, flexibilní a soudržná společnost** – je moderní, vzdělaná, sociálně citlivá a soudržná společnost, která je otevřená a relevantně reaktivní vůči vnějším příležitostem. Vyznačuje se vysokou mírou zaměstnanosti a schopností vytvářet

---

⁵⁶ DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY. Čerpání z fondů Evropské unie v období 2004–2006 je téměř sto procentní [online]. 21. říjen 2009 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z WWW: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6398932>.

nová a kvalitní pracovní místa. Související prioritní osa Rozvoj moderní a konkurenceschopné společnosti zahrnující zvyšování kvalifikace a adaptability lidských zdrojů, oslabování a prevenci sociálních rizik vyplývajících z přeměny demografické struktury společnosti atd.

- **Atraktivní prostředí** – je kvalitní životní prostředí spolu s dostupností dopravních a komunikačních sítí. Prioritní osa Životní prostředí a dostupnost intervnuje v oblasti péče o životní prostředí a dobudování základní sítě kapacitních komunikací a klíčových spojnic.
- **Vyvážený rozvoj území** – je rovnoměrný rozvoj celé ČR v závislosti na přírodní, ekonomické a sociokulturní odlišnosti regionů. Prioritní osa Vyvážený a harmonický rozvoj území České republiky se soustředí např. na koordinaci jednotlivých forem územní spolupráce a na rozvoj měst a venkovských oblastí.⁵⁷

3.2.2 Národní strategický referenční rámec

Dokument vychází z Národního rozvojového plánu. Přidanou hodnotou Národního strategického referenčního rámce je popis systému čerpání prostředků z evropských fondů. Tento dokument je vyžadován a projednáván Evropskou komisí (na rozdíl od NRP, který členské státy zpracovávají dobrovolně a nepodléhá konzultaci s EK).⁵⁸

3.2.3 Operační programy

Čerpání finančních prostředků bylo realizováno prostřednictvím operačních programů, kterých bylo v ČR v programovém období 2007 – 2013 zřízeno celkem 26, z toho 17 působilo pouze na území ČR (na celorepublikové úrovni nebo na úrovni regionů soudržnosti).

Operační programy byly přiřazeny k jednotlivým cílům pro programové období 2007 – 2013 definovaných na úrovni EU. Cíl Konvergence zahrnoval tyto:

- **OP Podnikání a inovace** – napomáhal rozvoji podnikání, konkurenceschopnosti české ekonomiky a zvýšení inovační výkonnosti sektoru průmyslu a služeb.

---

⁵⁷ Institut pro ekonomickou a ekologickou politiku. *Návrh Národního rozvojového plánu České republiky 2007 – 2013* [online]. Leden 2006 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z WWW: <http://www.ieep.cz/editor/assets/projekty/nrp/nrp.pdf>.

⁵⁸ Česká informační agentura životního prostředí. *Národní rozvojový plán pro programové období 2007 – 2013, Národní strategický referenční rámec pro programové období 2007 – 2013: Vyhodnocení koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb., včetně hodnocení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptáčích oblastech dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů* [online]. Říjen 2006 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z WWW: http://portal.cenia.cz/eiasea/download/U0VBX01aUDAxNEtfdnlob2Rub2NlbnlMfMS5wZGY/MZP014K_vyhodnoceni.pdf.

Konkrétně bylo podporováno lepší využití energetických zdrojů, zefektivnění využití lidských zdrojů v průmyslu a rozvoj vědy a výzkumu a spolupráce firem.

- **OP Doprava** – sloužil k naplňování národních cílů v oblasti dopravy. Financoval aktivity přispívající ke zlepšení dopravní dostupnosti a efektivnosti v železniční, silniční, vnitrozemské vodní, multimodální a městské dopravě.
- **OP Lidské zdroje a zaměstnanost** – jeho účelem bylo zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti na českém trhu práce, tj. zvýšení adaptability zaměstnanců a zaměstnavatelů, zlepšení přístupu k zaměstnání, posílení osob ohrožených sociálním vyloučením a posilování kapacit a efektivnosti veřejné správy a veřejných služeb.
- **OP Výzkum a vývoj pro inovace** – soustředil se na rozvoj znalostní ekonomiky, posilování výzkumného, vývojového a inovačního potenciálu ČR. Jinými slovy, přispíval ke zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky a vytváření pracovních míst v regionech. Mezi specifické cíle programu bylo možné zařadit posílení kapacit ve výzkumu a vývoji v regionech, rychlý a efektivní přenos výsledků výzkumu a vývoje a posílení vzdělávacích kapacit na vysokých školách.
- **OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost** – jeho úkolem bylo zkvalitnit a modernizovat systémy počátečního, terciárního a dalšího celoživotního vzdělávání a zlepšit podmínky ve výzkumu a vývoji, tedy přispět ke zvýšení flexibility a adaptability lidských zdrojů i vzdělávacích systémů jako v budoucnu jednoho z hlavních faktorů konkurenceschopnosti ekonomiky.
- **OP Životní prostředí** – podporoval aktivity zaměřené na ochranu a zlepšování kvality životního prostředí, čímž mělo docházet ke zvyšování zdraví obyvatel a zvyšování atraktivity ČR pro obyvatele i investory.
- **Integrovaný OP** – spolu s regionálními operačními programy byl určen ke zlepšování atraktivity České republiky, napomáhal hospodářskému růstu a socio-kulturní soudržnosti. Financoval projekty z oblasti cestovního ruchu, kultury, informační společnosti, péče o zdraví, bydlení a veřejné správy, dále se zaměřoval na zvýšení kvality života ve venkovských a městských regionech.
- **Regionální operační programy** – řešily problémy jednotlivých regionů soudržnosti. Konkrétně přes ně čerpali příjemci dotací prostředky na projekty vztahující se k regionální infrastruktuře, dopravě, rozvoji měst a venkovských oblastí, cestovnímu ruchu a dalším specifickým problémům regionů. V České republice se jednalo

o 7 regionů na úrovni NUTS II: Severozápad, Moravskoslezsko, Jihovýchod, Severovýchod, Střední Morava, Jihozápad a Střední Čechy.

- **OP Technická pomoc** – jeho smyslem bylo využití k efektivnější realizaci podpor ze strukturálních fondů prostřednictvím kvalitního řízení, monitorování a vyhodnocování realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU.^{59, 60}

Z celkových 26,69 mld. eur určených pro Českou republiku bylo pro cíl Konvergence vyčleněno 25,89 mld. eur. Tabulka 5 uvádí rozdělení této částky mezi jednotlivé operační programy společně s příslušnými řídicími orgány v rámci zmíněného cíle.

Tabulka 5: Cíl Konvergence - přehled operačních programů v ČR

Operační program	Fond	Řídící orgán	Alokované prostředky
OP Podnikání a inovace	EFRR	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, CzechInvest	3,12 mld. eur
OP Doprava	EFRR, FS	Ministerstvo dopravy ČR, Státní fond dopravní infrastruktury	5,82 mld. eur
OP Životní prostředí	EFRR, FS	Ministerstvo životního prostředí ČR, Státní fond životního prostředí	4,92 mld. eur
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	ESF	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR	1,88 mld. eur
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	ESF	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR	1,83 mld. eur
OP Výzkum a vývoj pro inovace	EFRR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR	2,07 mld. eur
Integrovaný operační program	EFRR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	1,62 mld. eur
OP Technická pomoc	EFRR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	0,23 mld. eur
ROP NUTS II Jihovýchod	EFRR	Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod	0,72 mld. eur
ROP NUTS II Jihozápad	EFRR	Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad	0,63 mld. eur
ROP NUTS II Moravskoslezsko	EFRR	Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko	0,73 mld. eur
ROP NUTS II Severovýchod	EFRR	Regionální rada regionu soudržnosti Severovýchod	0,67 mld. eur
ROP NUTS II Severozápad	EFRR	Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad	0,76 mld. eur
ROP NUTS II Střední Čechy	EFRR	Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy	0,57 mld. eur
ROP NUTS II Střední Morava	EFRR	Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava	0,67 mld. eur

Zdroj: EUROSOKOP. *Operační programy 2007-2013* [online]. © 2005-15 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z WWW: <https://www.euroskop.cz/8641/sekce/operacni-programy-2007-2013/>, MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: *evropské strukturální a investiční fondy. Operační programy 2007-2013* [online]. 2015 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>.

⁵⁹ ABRHÁM, J., HELÍSEK, M. a PLCHOVÁ, B. Česká republika a EU: ekonomika – měna: hospodářská politika. 1. vyd. Praha: Agentura Krigl, 2010, s. 75-77.

⁶⁰ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: *evropské strukturální a investiční fondy. Operační programy 2007-2013* [online]. 2015 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>.

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost se týkal pouze hlavního města Prahy:

- **OP Konkurenceschopnost** – zvyšoval regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, resp. podporoval zkvalitnění městského prostředí, zlepšení dopravní dostupnosti a rozvíjení potenciálu inovací a ICT služeb.
- **OP Adaptabilita** – posiloval adaptabilitu a výkonnost lidských zdrojů a zaměstnanost v regionu prostřednictvím rozvoje vzdělávacích systémů, opatření aktivní politiky zaměstnanosti i rozvoje znalostní ekonomiky.⁶¹

Popsané operační programy jsou zaneseny do tabulky 6. Celkově na ně EU vydala 0,42 mld. eur.

Tabulka 6: Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost - přehled operačních programů v ČR

Název operačního programu	Fond	Řídící orgán	Finance
OP Konkurenceschopnost	EFRR	Hlavní město Praha	0,31 mld. eur
OP Adaptabilita	ESF	Hlavní město Praha	0,11 mld. eur

Zdroj: EUROSOP. *Operační programy 2007-2013* [online]. © 2005-15 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z WWW: <https://www.euroskop.cz/8641/sekce/operacni-programy-2007-2013/>, MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: *evropské strukturální a investiční fondy. Operační programy 2007-2013* [online]. 2015 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>.

Pod cíl Evropská územní spolupráce spadaly tyto operační programy:

- **Operační programy přeshraniční spolupráce** – zaměřovaly se na hospodářskou a sociální integraci příhraničních území České republiky a přiléhajících území sousedících zemí, kterou podporovaly odstraňováním přetrvávajících bariér a posilováním jejich rozvojového potenciálu. Tímto způsobem probíhala spolupráce s Německem (spolkové země Sasko a Bavorsko), Rakouskem, Slovenskem a Polskem.⁶²
- **OP Mezuregionální spolupráce (INTERREG IVC)** - podněcoval zvyšování efektivnosti politik regionálního rozvoje v oblasti inovací, znalostní ekonomiky, životního prostředí, prevence před hrozbami různého druhu, zvyšování ekonomické modernizace a zvyšování konkurenceschopnosti Evropy. Pod program spadaly všechny státy EU, Norsko a Švýcarsko.

⁶¹ ABRHÁM, J., HELÍSEK, M. a PLCHOVÁ, B. *Česká republika a EU: ekonomika – měna: hospodářská politika*. 1. vyd. Praha: Agentura Krigl, 2010, s. 77.

⁶² BUSINESSINFO. *Přeshraniční spolupráce* [online]. © 1997-2015 [cit. 2015-04-03]. Dostupné z WWW: <http://www.businessinfo.cz/cs/dotace-a-financovani/zdroje-financovani-z-eu/preshranicni-spoluprace.html>.

- **OP Nadnárodní spolupráce** – tento operační program byl aktivní v několika zónách EU. Česká republika společně s Rakouskem, Polskem, částí Německa, Maďarskem, Slovinskem, Slovenskem, částí Itálie a s částí nečlenské Ukrajiny tvořila zónu Střední Evropa. Program se orientoval na spolupráci mezi veřejnými orgány a institucemi s charakterem veřejných orgánů a na jejich vzájemnou výměnu a přenos informací zejména v oblastech inovací, dopravní dostupnosti, životního prostředí a zvyšování atraktivity měst a regionů.⁶³
- **OP ESPON 2013** – jednalo se o výzkumný program zabývající se problematikou územního plánování a regionálního rozvoje, do kterého byly zapojeny všechny členské státy EU, Norsko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Island a kandidátské státy EU. Výstupy (informace, analýzy, scénáře, mapy, databáze, indikátory apod.) mohly regiony a větší územní celky využít ke svému vyváženému rozvoji.⁶⁴
- **OP Interact II** – ve všech členských státech EU podporoval zvyšování efektivnosti a kvality aktivit v rámci přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce. Program nefinancoval žádné projekty, ale kladl důraz na předávání znalostí, zkušeností apod. prostřednictvím internetové databáze a intranetu.⁶⁵

Tabulka 7 poskytuje přehled operačních programů spadajících pod cíl Evropská územní spolupráce. Celkem na ně pro Českou republiku připadlo 0,39 mld. eur. Tentokrát je k většině těchto operačních programů přiřazeno Ministerstvo pro místní rozvoj ČR jako národní koordinátor, neboť kvůli mezinárodnímu, respektive meziregionálnímu přesahu působnosti operačních programů nesídlil řídicí orgán v České republice.

---

⁶³ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Operační program Nadnárodní spolupráce (Central Europe)* [online]. 2015 [cit. 2015-04-03]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/Central-Europe>.

⁶⁴ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Operační program ESPON 2013* [online]. 2015 [cit. 2015-04-03]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/ESPON-2013>.

⁶⁵ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Operační program INTERACT II* [online]. 2015 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/INTERACT-II>.

Tabulka 7: Cíl Evropská územní spolupráce - přehled operačních programů v ČR

Operační program	Fond	Řídící orgán/národní koordinátor	Finance
OP Přeshraniční spolupráce ČR-Bavorsko	EFRR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (národní koordinátor)	115,51 mil. eur + národní zdroje
OP Přeshraniční spolupráce ČR-Polsko	EFRR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (řídící orgán)	219,46 mil. eur + národní zdroje
OP Přeshraniční spolupráce ČR-Rakousko	EFRR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (národní koordinátor)	107,44 mil. eur + národní zdroje
OP Přeshraniční spolupráce ČR-Sasko	EFRR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (národní koordinátor)	207,40 mil. eur + národní zdroje
OP Přeshraniční spolupráce ČR-Slovensko	EFRR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (národní koordinátor)	92,74 mil. eur + národní zdroje
OP Mezuregionální spolupráce	EFRR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (národní koordinátor)	321,32 mil. eur + národní zdroje
OP Nadnárodní spolupráce (Střední Evropa)	EFRR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (národní koordinátor)	37,46 mil. eur pro Českou republiku
OP ESPON 2013	EFRR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (národní koordinátor)	45,00 mil. eur
OP Interact II	EFRR	x	x

Zdroj: EUROSKOP. Operační programy 2007-2013 [online]. © 2005-15 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z WWW: <https://www.euroskop.cz/8641/sekce/operacni-programy-2007-2013/>, MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. Kontakty na programy 2007-2013 [online]. 2015 [cit. 2015-04-11]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Jak-na-projekt/Eurofon-800-200-200/Kontakty/Kontakty-na-programy-2007-2013>, MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. Operační programy 2007-2013 [online]. 2015 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>.

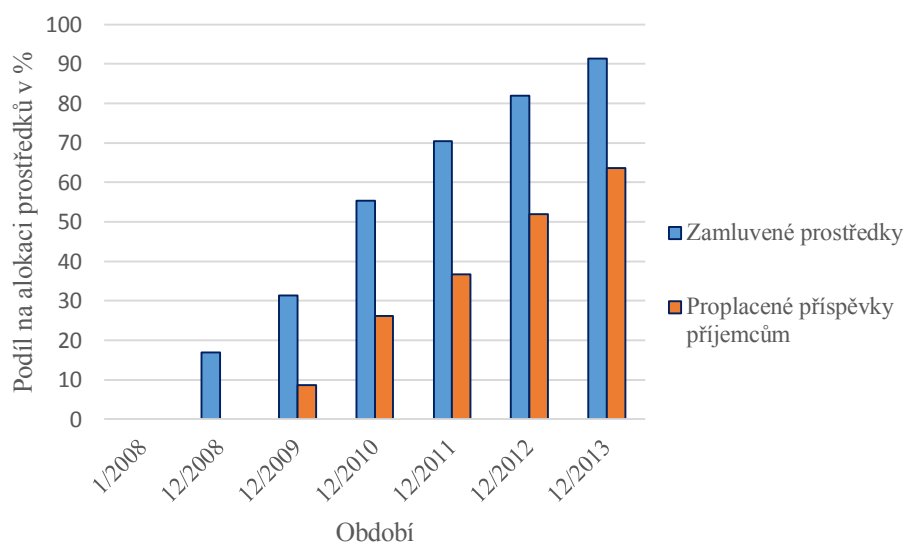
3.3 Vývoj čerpání finančních prostředků v České republice v programovém období 2007 - 2013

První výzvy v programovém období 2007-2013 řídicí orgány vyhlášovaly v roce 2007.⁶⁶ Objem schválených projektů byl zanedbatelný, nebyly podávány žádosti o proplacení dotací. Od roku 2008 finanční objem nákladů projektů určených k realizaci narůstal až na 91,4 % v prosinci 2013. K tomuto období dosáhla míra absorpce prostředků z alokace 63,7 % (zdroje EU + národní zdroje).

Obrázek 2 znázorňuje postup v čerpání finančních prostředků vzhledem k alokaci 2007 - 2013. První údaje pochází z ledna 2008, neboť v té době vydalo MMR ČR první monitorovací zprávu absorpce alokace pro programové období 2007 - 2013.

⁶⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů* [online]. 2008 [cit. 2015-06-04]. Dostupné z WWW: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1c147ae0-0978-45a0-bdf5-69b3139c5912/MMZ_2008_01_1c147ae0-0978-45a0-bdf5-69b3139c5912.pdf?ext=.pdf.

Obrázek 2: Vývoj čerpání prostředků z alokace v programovém období 2007 – 2013 v ČR

Zdroj: zpracováno podle MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. Čtvrtletní monitorovací zpráva o průběhu čerpání fondů SF / FS [online]. 2015 [cit. 2015-04-26]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-o-čerpani/monitorovaci-zprava>.

Pokrok v čerpání dotací ke konci roku 2013 pro jednotlivé operační programy spadajících do gesce českých řídicích orgánů uvádí tabulka 8. Řídicí orgán OP Přeshraniční spolupráce ČR-Polsko sídlí rovněž v ČR, ale program není zahrnut kvůli jeho mezinárodnímu přesahu.

Tabulka 8: Pokrok v čerpání finančních prostředků ke konci roku 2013 (EU a národní zdroje)

Operační program	Alokace 2007-2013		Zamluvené prostředky		Proplacené prostředky	
	mil. Kč	v %	mil. Kč	v %	mil. Kč	v %
OP PI	83 425,4	100,0	96 026,5	115,1	55 571,2	66,6
OP D	183 288,6	100,0	199 136,9	108,6	147 710,3	80,6
OP ŽP	150 984,2	100,0	83 702,4	55,4	66 417,9	44,0
OP LZZ	58 580,3	100,0	58 034,8	99,1	34 109,1	58,2
OP VK	54 940,4	100,0	50 448,2	91,8	39 131,3	71,2
OP VaVpI	65 179,0	100,0	58 107,7	89,2	34 400,6	52,8
IOP	49 469,0	100,0	43 218,3	87,4	23 445,8	47,4
OP TP	5466,6	100,0	4754,6	87,0	2482,2	45,4
ROP JV	21 973,5	100,0	22 587,7	102,8	16 198,9	73,7
ROP JZ	19 467,6	100,0	19 289,2	99,1	13 457,5	69,1
ROP MS	23 024,8	100,0	20 058,9	87,1	15 188,4	66,0
ROP SV	20 381,0	100,0	21 015,7	103,1	16 383,3	80,4
ROP SZ	22 760,3	100,0	17 864,8	78,5	15 960,2	70,1
ROP SČ	17 511,1	100,0	17 607,3	100,5	12 654,6	72,3
ROP SM	20 654,8	100,0	17 022,0	82,4	14 033,1	67,9
OP PK	7445,7	100,0	6471,9	86,9	5138,3	69,0
OP PA	3528,3	100,0	3329,4	94,4	2584,9	73,3
Celkem	808 080,6	100,0	738 676,4	91,4	514 867,6	63,7

Zdroj: zpracováno podle MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. Operační programy 2007-2013 [online]. 2015 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>., vlastní výpočty.

Jak je z tabulky 8 patrné, ke konci roku 2013 činila absorpční kapacita alokace 2007 – 2013 celkem 63,7 %, přičemž největšího finančního pokroku dosáhl OP Doprava (80,6 %), nejpomaleji prostředky čerpal OP Životní prostředí (44,0 %).

Absorpční kapacita prostředků z evropských fondů (tedy z alokace pro období 2007 – 2013 bez národních zdrojů) ke konci roku 2013 dosahovala téměř 64,0 %. Jedná se o mírný nadprůměr oproti zemím střední a východní Evropy, které dohromady v průměru vyčerpaly 63,0 % podílu EU na celkových alokacích pro programové období 2007 - 2013.⁶⁷

Tabulka 8 zahrnuje změny (realokace), které za účelem zrychlení čerpání prostředků byly mezi jednotlivými operačními programy provedeny.⁶⁸

3.4 Analýza hlavních determinantů absorpční kapacity České republiky

Následující text se zaměří na rozbor tří ukazatelů, které jsou hlavními aspekty absorpční kapacity – ve formě ex-post se jedná o administrativní kapacitu, míru spolufinancování a stav projektových žádostí.

3.4.1 Administrativní kapacita

V této části bude ověřena hypotéza H1, tedy že „*administrativní kapacita regionálních operačních programů je v průměru výkonnější než v administrativní kapacita tematických operačních programů*“.

Do regionálních operačních programů spadají jak regionální operační programy z cíle Konvergence, tak oba operační programy Praha z cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Ostatní operační programy z cíle Konvergence představují tematické operační programy.⁶⁹

Předpokladem pro potvrzení hypotézy H1 je skutečnost, že regionální operační programy plně odpovídají principu subsidiarity (rozhodnutí by měla být přijímána vždy na úrovni co

---

⁶⁷ KPMG. *EU Funds in Central and Eastern Europe: Progress Report 2007 - 2013* [online]. 2014 [cit. 2015-06-07]. Dostupné z WWW: <http://www.kpmg.com/CEE/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/EU%20Funds%20in%20Central%20and%20Eastern%20Europe%202013.pdf>.

⁶⁸ NOVOTNÝ, T. Vyhodnocení stavu čerpání fondů EU u sedmnácti operačních programů v ČR. Praha: Friedrich-Ebert-Stiftung, 2013, s. 5.

⁶⁹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Operační programy 2007-2013* [online]. 2015 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>.

nejbližší občanům, tedy na nejnižší možné úrovni správy⁷⁰). Rozhodování o využití prostředků z EU a jejich správa by mělo být efektivnější, neboť do těchto procesů je vnesen prvek komplexního přehledu o konkrétní situaci daného regionu, jeho potřebách a možnostech.⁷¹

Níže uvedené výpočty nezohledňují počet a charakter realizovaných projektů v daném OP, resp. je předpokládáno, že projekt s vyšší podporou je administrativně stejně náročný jako více menších projektů se stejnou (kumulovanou) podporou.

Počet pracovníků placených z peněz EU a ze státního rozpočtu, jejichž pracovní náplň souvisí s fondy EU (jedná se o zaměstnance centrálních úřadů) se v ČR v roce 2013 pohyboval celkově okolo 2500.⁷² Tento počet je zhruba dvojnásobný oproti roku 2004, kdy země vstoupila do EU, a více než čtyřnásobný oproti roku 2003. Zvyšování počtu tzv. euroúředníků vyžadovala Evropská komise, která by při nedostatečné administrativní kapacitě neuvolnila pro ČR prostředky.⁷³

NSRR upozorňuje na nedostatečnou administrativní kapacitu, zejména počet a kvalitu úředníků, pro programové období 2007 – 2013. Tuto skutečnost vyvolaly změny oproti létům 2004 - 2006, a to:

- souběžná implementace dvou programových období,
- nárůst objemu alokovaných finančních prostředků,
- zvýšení počtu operačních programů,
- účinnost nové legislativy kladoucí důraz na kontrolní postupy, monitorování a hodnocení.⁷⁴

⁷⁰ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Subsidiarita* [online]. 17. říjen 2014 [cit. 2015-06-24]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/S/Subsidiarita>.

⁷¹ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM STŘEDNÍ ČECHY. „Možnosti rozšíření působnosti stávajících regionálních operačních programů v ČR pro programové období 2014-2020 na základě zkušeností z ostatních členských států EU“ [online]. 2011 [cit. 2015-06-03]. Dostupné z WWW: <http://www.ropstrednicechy.cz/download.php?file=4c5906e2-e766-4065-8618-191ff71962c6.pdf&directory=/files/&name=Mo%C5%BEnosti%20roz%C5%A1%C3%AD%C5%99en%C3%AD%20p%C5%AFsobnosti%20ROP%202014-2020.pdf&tableName=files&id=4c5906e2-e766-4065-8618-191ff71962c6&counterField=counter>.

⁷² IDNES. *Česko je ráj euroúředníků, přesto jsme v čerpání dotací nejhorší* [online]. 1. březen 2014 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z WWW: http://zpravy.idnes.cz/uredniku-na-eurodotace-ma-cesko-prilis-v-cerpani-je-ale-nejhorsi-pw2-/domaci.aspx?c=A140228_215304_domaci_zt.

⁷³ HOSPODÁŘSKÉ NOVINY. *Ministerstva mají přes tisíc euroúředníků* [online]. 1. duben 2004 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z WWW: <http://archiv.ihned.cz/c1-14175440-ministerstva-maji-pres-tisic-eurouredniku>.

⁷⁴ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013* [online]. Červenec 2007 [cit. 2015-04-30]. Dostupné z WWW: http://www.vlada.cz/assets/media-centrum/predstavujeme/NSRR_final_1.pdf.

Tabulka 9 udává počty zaměstnanců operačních programů řízených českými institucemi (bez OP Přeshraniční spolupráce ČR-Polsko) od roku 2009 (pro roky 2007 a 2008, období budování základních správních struktur, nejsou v mnoha případech dostupné) a pro rok 2013 (poslední dostupná data). Stav pracovníků je přepočten na plné úvazky, je tedy zohledněna míra zapojení do implementačního procesu.

Tabulka 9: Stav administrativní kapacity ke konci let 2009 - 2013 v ČR

Operační program	Počet pracovníků v roce 2009	Počet pracovníků v roce 2010	Počet pracovníků v roce 2011	Počet pracovníků v roce 2012	Počet pracovníků v roce 2013	Průměrný počet pracovníků za období 2009 - 2013
OP PI	134,00	144,00	230,86	250,60	232,02	198,30
OP D	97,78	102,00	84,98	82,44	85,07	90,45
OP ŽP	306,11	244,75	294,57	306,32	327,11	295,77
OP LZZ	178,97	172,89	174,88	228,25	264,00	203,80
OP VK	280,91	343,37	440,26	472,40	507,30	408,85
OP VaVpI	73,50	76,00	91,20	121,80	159,50	104,40
IOP	143,54	172,41	179,29	179,76	190,01	173,00
OP TP	370,99	316,48	316,48	326,11	352,27	336,47
ROP JV	67,00	65,00	64,00	66,00	67,00	65,80
ROP JZ	63,00	69,00	70,00	72,00	72,00	69,20
ROP MS	98,00	101,88	100,78	94,10	84,94	95,94
ROP SV	69,00	72,68	72,04	71,50	67,62	70,57
ROP SZ	80,00	77,00	79,00	74,00	79,00	77,80
ROP SČ	53,89	61,68	64,00	59,71	53,74	58,60
ROP SM	58,30	60,00	55,00	54,95	54,89	56,63
OP PK	27,40	35,60	33,50	30,00	24,50	30,20
OP PA	24,00	37,20	39,60	35,30	33,60	33,94
Celkem	2126,39	2151,94	2390,44	2525,24	2654,57	2369,72

Zdroj: zpracováno podle MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. Operační programy 2007-2013 [online]. 2015 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013.>, vlastní výpočty.

Dle informací z tabulky 9 nejvíce pracovníků v období 2009 – 2013 v průměru zaměstnával OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (408,85), naopak nejméně OP Praha – Konkurenceschopnost (30,20).

Pro srovnání se v tabulce 10 nachází podíl pracovníků OP vzhledem k celkovému počtu pracovníků administrativní kapacity.

Tabulka 10: Administrativní kapacita jednotlivých operačních programů vzhledem k celkovému počtu pracovníků operačních programů v ČR ke konci let 2009 a 2013

Operační program	Počet pracovníků v roce 2009	Podíl vůči celkovému počtu pracovníků v roce 2009 v %	Počet pracovníků v roce 2013	Podíl vůči celkovému počtu pracovníků v roce 2013 v %	Změna počtu pracovníků mezi lety 2009 a 2013 v %
OP PI	134,00	6,30	232,02	8,74	73,15
OP D	97,78	4,60	85,07	3,20	-13,00
OP ŽP	306,11	14,40	327,11	12,32	6,86
OP LZZ	178,97	8,42	264,00	9,95	47,51
OP VK	280,91	13,21	507,30	19,11	80,59
OP VaVpI	73,50	3,46	159,50	6,01	117,01
IOP	143,54	6,75	190,01	7,16	32,37
OP TP	370,99	17,45	352,27	13,27	-5,05
ROP JV	67,00	3,15	67,00	2,52	0,00
ROP JZ	63,00	2,96	72,00	2,71	14,29
ROP MS	98,00	4,61	84,94	3,20	-13,33
ROP SV	69,00	3,24	67,62	2,55	-2,00
ROP SZ	80,00	3,76	79,00	2,98	-1,25
ROP SČ	53,89	2,53	53,74	2,02	-0,28
ROP SM	58,30	2,74	54,89	2,07	-5,85
OP PK	27,40	1,29	24,50	0,92	-10,58
OP PA	24,00	1,13	33,60	1,27	40,00
Celkem	2126,39	100,00	2654,57	100,00	24,84

Zdroj: zpracováno podle MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. Operační programy 2007-2013 [online]. 2015 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>., vlastní výpočty.

Jak z tabulky 10 plyne, administrativní kapacita mezi lety 2009 - 2013 zaznamenala v absolutním i relativním vyjádření u 9 operačních programů růst a u 8 operačních programů pokles. Největší nárůst administrativní kapacity zaznamenal OP Výzkum a vývoj pro inovace (zvýšení o 117,01 %). Naopak nejvíce administrativní kapacita klesla u ROP Moravskoslezsko (pokles o 13,33 %).

Administrativní kapacita činila v roce 2009 celkem 2126,39 pracovníků, v roce 2013 celkem 2654,57 pracovníků. Stav pracovníků administrativní kapacity ve sledovaném období celkově vzrostl o 24,84 %.

Tabulka 11 uvádí počet pracovníků provádějících implementaci evropských fondů na 1000 mil. Kč z alokace, kterou měly operační programy k dispozici.

Tabulka 11: Administrativní kapacita operačních programů na 1000 mil. Kč v ČR

Operační program	Alokace 2007 - 2013 v mil. Kč	Průměrný počet pracovníků na 1000 mil. Kč za sledované období
OP PI	83 425,4	2,38
OP D	183 288,6	0,49
OP ŽP	150 984,2	1,96
OP LZZ	58 580,3	3,48
OP VK	54 940,4	7,44
OP VaVpI	65 179,0	1,60
IOP	49 469,0	3,50
OP TP	5 466,6	61,55
ROP JV	21 973,5	2,99
ROP JZ	19 467,6	3,55
ROP MS	23 024,8	4,17
ROP SV	20 381,0	3,46
ROP SZ	22 760,3	3,42
ROP SČ	17 511,1	3,35
ROP SM	20 654,8	2,74
OP PK	7445,7	4,06
OP PA	3528,3	9,62
Celkem	808 080,6	2,93

Zdroj: zpracováno podle MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. Operační programy 2007-2013 [online]. 2015 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013.>, vlastní výpočty.

Z tabulky 11 lze vyčíst, že nejvíce pracovníků vzhledem k výši alokace měla ve sledovaném období OP Technická pomoc (průměr 61,55 pracovníků na 1 mld. Kč). Výrazný rozdíl oproti ostatním programům lze vysvětlit tím, že jako podpůrný nástroj pro celý systém čerpání strukturálních fondů se zaměřoval na relativně úzký, avšak členitý okruh potenciálních příjemců a vykonával část agendy ostatních operačních programů.⁷⁵ OP Technická pomoc navíc hospodařil s objemem finančních prostředků menším, než měla k dispozici většina ostatních operačních programů, což rozdíl zvětšovalo.

Z ostatních operačních programů se z hlediska personálního zajištění jevil jako nejméně náročný OP Doprava (0,49 pracovníků na 1 mld. Kč), naopak nejvíce náročný byl OP Praha - Adaptabilita (9,62 pracovníků na 1 mld. Kč).

Tabulka 12 udává částku, kterou každý pracovník v průměru zprostředkoval příjemcům za období 2010 - 2013.

⁷⁵ DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY. *Technická pomoc – je operační program v ohrožení?* [online]. 16. květen 2013 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z WWW: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6594150>.

Tabulka 12: Finanční prostředky v průměru administrované pracovníky jednotlivých operačních programů v ČR

Operační program	Vyčerpano v letech 2010 - 2013 v mil. Kč	Částka na pracovníka v mil. Kč
OP PI	47 815,00	241,12
OP D	116 789,40	1291,20
OP ŽP	59 564,50	201,39
OP LZZ	31 680,80	155,45
OP VK	37 341,00	91,33
OP VaVpI	34 035,90	326,01
IOP	22 716,80	131,31
OP TP	2 198,50	6,53
ROP JV	12 972,30	197,15
ROP JZ	11 191,20	161,72
ROP MS	13 471,60	140,42
ROP SV	12 943,30	183,41
ROP SZ	14 673,20	188,60
ROP SČ	10 650,50	181,75
ROP SM	10 198,30	180,09
OP PK	4 128,30	136,70
OP PA	2 103,70	61,98
Celkem	444 474,50	187,56

Zdroj: zpracováno podle MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. Operační programy 2007-2013 [online]. 2015 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013.>, vlastní výpočty.

Dle tabulky 12 nejvíce vyčerpaných prostředků připadlo na pracovníky OP Doprava (1291,20 mil. Kč), naopak nejméně na pracovníky OP Technická pomoc. Zatímco výše vyčerpané alokace na pracovníka byla v meziregionálním srovnání poměrně stabilní, v případě tematických operačních programů existovaly značné rozdíly, hlavně u OP Doprava vzhledem k ostatním programům. Celkový průměr za všechny operační programy byl 187,56 mil. Kč.

Tabulka 13 vychází z tabulky 12 a udává vyčerpanou částku na pracovníka v průměru za regionální operační programy (včetně obou OP Praha) a za tematické operační programy.

Tabulka 13: Finanční prostředky v průměru administrované pracovníky tematických operačních programů a regionálních operačních programů v ČR

Operační programy	Částka na pracovníka v mil. Kč
Tematické operační programy	194,44
Regionální operační programy	165,27

Zdroj: vlastní zpracování

Dle tabulky 13 průměrná absorpce na pracovníka u tematických operačních programů za sledované období činila 194,44 mil. Kč, kdežto u regionálních operačních programů (včetně obou OP Praha) dosahovala pouze 165,27 mil. Kč.

Na základě údajů z tabulky 13 se hypotéza H1 zamítá, protože regionální operační programy jsou oproti operačním programům s celostátní působností z hlediska administrativní kapacity méně výkonné.

3.4.2 Spolufinancování

Dle Nařízení Rady (ES)⁷⁶ mohla Česká republika čerpat z ESF, EFRR a FS prostředky až do výše 85 % způsobilých výdajů projektů pro cíl Konvergence i pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.

V září 2006 Ministerstvo financí rozhodlo, že zbylých 15 % budou představovat míru spolufinancování z národních veřejných zdrojů. Soukromé zdroje se do čerpání prostředků rovněž zapojovaly, pouze nebyly zahrnuty v údajích, z nichž se míra spolufinancování vypočítávala.⁷⁷

Zmíněných 85 % jako podíl zdrojů EU platil pro celkovou alokaci. Na každý typ příjemce se však vztahovala jiná relativní výše podpory z evropských fondů. Tato problematika je blíže rozvedena v příloze D.

V tabulce 14 jsou rozděleny prostředky čerpané z alokace pro období 2007 – 2013 na podíl zdrojů evropských a národních ke konci roku 2013.

---

⁷⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999* [online]. 31. červenec 2006 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/cf3e15a7-953c-4b8f-9ce3-d64e3bfdefbf/obecne>.

⁷⁷ MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Pravidla pro zajištění spolufinancování prostředků EU z národních veřejných zdrojů* [online]. 28. červenec 2014 [cit. 2015-05-08]. Dostupné z WWW: http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Fond-soudrznosti_2011-02_Pravidla-pro-zajisteni-spolufinancovani-prostredku-EU-z-narodnich-verejnych-zdroju.pdf.

Tabulka 14: Spolufinancování fondů EU v ČR ke konci roku 2013

Operační program	Čerpání celkem		Zdroje EU		Národní zdroje	
	mil. Kč	v %	mil. Kč	v %	mil. Kč	v %
OP PI	55 571,2	100,0	47 235,6	85,0	8335,6	15,0
OP D	147 710,3	100,0	106 558,0	72,1	41 152,4	27,9
OP ŽP	66 417,9	100,0	55 818,2	84,0	10 599,8	16,0
OP LZZ	34 109,1	100,0	29 213,3	85,7	4895,8	14,4
OP VK	39 131,3	100,0	31 745,4	81,1	7385,9	18,9
OP VaVpI	34 400,6	100,0	29 243,3	85,0	5157,3	15,0
IOP	23 445,8	100,0	20 014,1	85,4	3431,8	14,6
OP TP	2 482,2	100,0	2109,8	85,0	372,4	15,0
ROP JV	16 198,9	100,0	12 094,0	74,7	4104,9	25,3
ROP JZ	13 457,5	100,0	10 658,6	79,2	2798,9	20,8
ROP MS	15 188,4	100,0	11 371,0	74,9	3817,4	25,1
ROP SV	16 383,3	100,0	12 559,9	76,7	3823,4	23,3
ROP SZ	15 960,2	100,0	12 572,4	78,8	3387,8	21,2
ROP SČ	12 654,6	100,0	9882,4	78,1	2772,2	21,9
ROP SM	14 033,1	100,0	11 248,3	80,2	2784,8	19,8
OP PK	5138,3	100,0	4280,9	83,3	857,4	16,7
OP PA	2584,9	100,0	2197,2	85,0	387,7	15,0
Celkem	514 867,6	100,0	408 802,2	79,4	106 065,4	20,6

Zdroj: zpracováno podle MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů v programovém období 2007–2013 [online]. 23. leden 2014 [cit. 2015-05-29]. Dostupné z WWW: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1a7af95d-525c-4b88-94a1-bdcf6a3b02d7/MMZ_2013_12.pdf?ext=.pdf, MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. Seznam příjemců finanční podpory [online]. 2015 [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-o-cerpani/Seznamy-prijemcu.>, vlastní výpočty.

Dle informací obsažených v tabulce 14 nejvyšší podíl národních finančních prostředků doplňoval evropské zdroje v OP Doprava (27,9 %). Nejnižší podíl spolufinancování z národních zdrojů byl dosažen v OP Lidské zdroje a zaměstnanost - 14,4 %. Celkově byly náklady projektů z 20,6 % hrazeny z národních zdrojů.

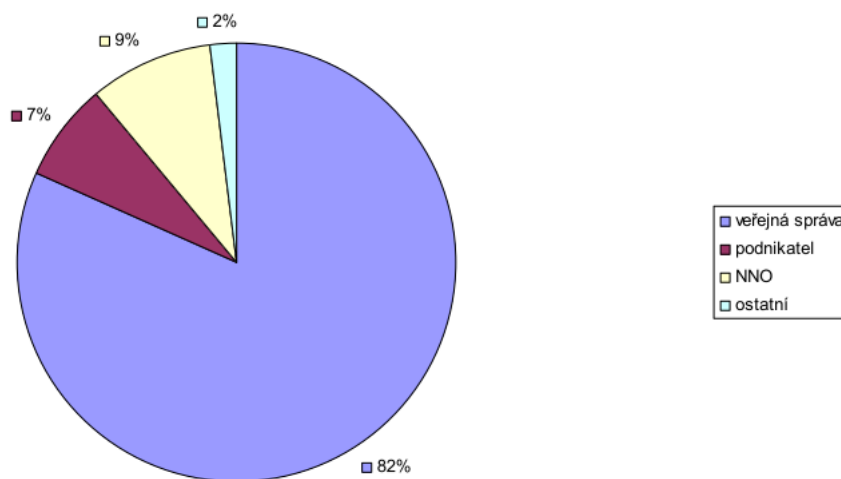
3.4.3 Projektové žádosti

Operační programy vytváří zásobníky projektů, kam zařazují projekty vhodné pro financování, avšak pro nedostatek prostředků nebyly schváleny k realizaci. V těchto zásobnících se v případě českých operačních programů nachází až stovky projektů vytvořených z již proběhlých výzev (počet projektů v zásobníku pro každý OP k jednotnému

datu není z dostupných informací znám), které jsou s dobíhajícím programovým obdobím realizovány.⁷⁸

Klíčové jsou však zásobníky projektů žadatelů, kteří chtějí realizovat své záměry. Dle evaluační studie⁷⁹ z roku 2008, která sledovala zásobníky projektů na úrovni krajů, byl průměrný počet projektů v krajských zásobnících zhruba 1000, přičemž minimum a maximum bylo přibližně 300 a 2200 projektů.

Obrázek 3 znázorňuje strukturu žadatelů souhrnně za všechny kraje s otevřenými databázemi zásobníků projektů či jinak dostupnými daty - Plzeňský, Liberecký a Karlovarský. Databáze neobsahovaly krajské projekty.

Obrázek 3: Struktura předkladatelů záměrů v zásobnících projektů

Zdroj: VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Evaluační studie 3.3 SRP: zásobník projektů - 5. dílčí analýza závěrečné zprávy* [online]. Listopad 2008 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z WWW: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/ZZ_SVAZEK_2_D5.pdf.

Největší část žadatelů tvořila veřejná správa (obce, sdružení obcí – 82 %), menšinou část představovaly nestátní neziskové organizace (9 %), podnikatelské subjekty (7 %) a ostatní subjekty (2 %).

Tabulka 15 již uvádí stav záměrů usilujících o financování z fondů EU společně s jejich hodnotou a podílem na alokaci pro jednotlivé operační programy ke konci roku 2013.

⁷⁸ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Operační programy 2007-2013* [online]. 2015 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>.

⁷⁹ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Evaluační studie 3.3 SRP: zásobník projektů - 5. dílčí analýza závěrečné zprávy* [online]. Listopad 2008 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z WWW: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/ZZ_SVAZEK_2_D5.pdf.

Tabulka 15: Stav projektových žádostí ke konci roku 2013

Operační program	Podané žádosti			Vyřazené žádosti ⁸⁰			Žádosti schválené k realizaci		
	počet	mil. Kč	% alok.	počet	mil. Kč	% alok.	počet	mil. Kč	% alok.
OP PI	17 160	175 214,0	210,0	4375	61 787,6	74,1	10 384	96 026,5	115,1
OP D	331	247 682,0	135,1	91	11 589,8	6,3	181	199 136,9	108,6
OP ŽP	21 520	249 899,5	165,5	5384	85 356,8	56,5	9010	83 702,4	55,4
OP LZZ	15 315	117 335,9	200,3	9805	56 101,7	95,8	4998	58 034,8	99,1
OP VK	22 801	145 031,0	264,0	12 312	85 710,0	156,0	10 173	50 448,2	91,8
OP VaVpl	334	102 839,5	157,8	155	42 219,0	64,8	175	58 107,7	89,2
IOP	9285	73 598,5	148,8	868	18 573,6	37,6	8090	43 218,3	87,4
OP TP	169	9 550,8	174,7	23	2024,3	37,0	138	4 754,6	87,0
ROP JV	1630	41 800,2	190,2	727	13 877,3	63,2	723	22 587,7	102,8
ROP JZ	2967	57 707,8	296,4	1979	34 189,9	175,6	749	19 289,2	99,1
ROP MS	1531	40 806,6	177,2	631	12 502,3	54,3	770	20 058,9	87,1
ROP SV	1344	44 523,2	218,5	621	18 977,6	93,1	626	21 015,7	103,1
ROP SZ	1148	48 395,1	212,6	671	20 935,7	92,0	314	17 864,8	78,5
ROP SČ	1762	36 881,6	210,6	850	15 662,7	89,4	767	17 607,3	100,5
ROP SM	2279	40 467,6	195,9	1048	15 970,5	77,3	837	17 022,0	82,4
OP PK	904	16 738,1	224,8	575	7 784,7	104,6	216	6 471,9	86,9
OP PA	3439	16 327,0	462,7	2503	12 022,0	340,7	919	3 329,4	94,4
Celkem	103 919	1 464 798,3	181,3	42 618	515 286,1	63,8	49 070	738 676,4	91,4

Zdroj: zpracováno podle MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. Operační programy 2007-2013 [online]. 2015 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013.>, vlastní výpočty.

Dle dat z tabulky 15 nejvíce žádostí bylo podáno v OP Životní prostředí (22 801), nejméně v OP Technická pomoc (169). V relativním vyjádření alokaci nejvíce převýšily žádosti v OP Praha - Adaptabilita (o 362,7 %). Nejvíce žádostí zamítl OP Praha – Adaptabilita (72,78 % z celkového počtu). Nejpříznivější poměr mezi podanými a schválenými žádostmi zaznamenal Integrovaný operační program (schváleno 87,13 % žádostí).

Celkově bylo podáno 103 919 žádostí, z toho bylo z administrace vyřazeno 41,01 % a k realizaci schváleno 47,22 % záměrů.

Tabulka 16 ukazuje průměrně vynaložené prostředky z fondů EU na projekty dle jednotlivých operačních programů.

⁸⁰ Mezi vyřazené žádosti patří projektové žádosti, které např. nesplnily kritéria přijatelnosti, formální náležitosti, podmínky hodnocení, nebyly doporučeny k financování výběrovou komisí nebo byly z různých důvodů staženy žadatelem.

Tabulka 16: Průměrné hodnoty projektových žádostí ke konci roku 2013

Operační program	Podané žádosti – průměr v mil. Kč	Projekty určené k realizaci – průměr v mil. Kč	Počet projektů určených k realizaci na 1000 mil. Kč
OP PI	10,21	9,25	108,14
OP D	748,28	1100,20	0,91
OP ŽP	11,61	9,29	107,64
OP LZZ	7,66	11,61	86,12
OP VK	6,36	4,96	201,65
OP VaVpI	307,90	332,04	3,01
IOP	7,93	5,34	187,19
OP TP	56,51	34,45	29,02
ROP JV	25,64	31,24	32,01
ROP JZ	19,45	25,75	38,83
ROP MS	26,65	26,05	38,39
ROP SV	33,13	33,57	29,79
ROP SZ	42,16	56,89	17,58
ROP SČ	20,93	22,96	43,56
ROP SM	17,76	20,34	49,17
OP PK	18,52	29,96	33,38
OP PA	4,75	3,62	276,03
Celkem	14,10	15,05	66,43

Zdroj: vlastní výpočty

Projekty s největší průměrnou podporou realizoval dle tabulky 16 OP Doprava (1100,20 mil. Kč na projekt). Naopak v průměru nejméně nákladné projekty podpořil OP Praha – Adaptabilita (3,62 mil. Kč na projekt).

3.5 Vybrané projektové indikátory

Tabulky 17 až 20 zachycují vybrané výstupy Monitorovacího systému strukturálních fondů a Fondu soudržnosti (MSC2007) ke konci roku 2013 ve členění dle cílů definovaných v Národním rozvojovém plánu České republiky. Tyto výstupy jsou součástí monitorovací zprávy o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů v programovém období 2007 - 2013 za prosinec 2013.

V této podkapitole bude analyzováno, zda dosažené hodnoty vůči cílovým hodnotám stanovených NSRR dosahovaly poměru objemu vyčerpaných prostředků z fondů EU a doplňujících národních zdrojů vůči celkové alokaci. Vzhledem k přesahu indikátorů do více operačních programů bude následně počítáno s hodnotou 63,7 %⁸¹, která vyjadřuje míru dosažené absorpce prostředků z alokace 2007 - 2013 ke konci roku 2013. Dosažené hodnoty

⁸¹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů v programovém období 2007–2013* [online]. 23. leden 2014 [cit. 2015-05-29]. Dostupné z WWW: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1a7af95d-525c-4b88-94a1-bdcf6a3b02d7/MMZ_2013_12.pdf?ext=.pdf.

by tedy měly být v relativním vyjádření rovny nebo vyšší než tato míra, která je v dalším textu uváděná jako referenční hodnota.

Hypotéza H2 bude přijata nebo zamítnuta na základě těchto kritérií:

- Kritérium 1 - nadpoloviční většina všech vybraných indikátorů NSRR dosáhla referenční hodnoty,
- Kritérium 2 - průměrná hodnota všech vybraných indikátorů NSRR byla stejná nebo vyšší než referenční hodnota,
- Kritérium 3 – obě předchozí kritéria aplikovaná na úroveň jednotlivých cílů byla v nadpoloviční většině z nich splněna.

Uvedená kritéria se navzájem podmiňují. V případě splnění prvního kritéria bude výsledkem druhého kritéria zjištění, zda hodnoty ukazatelů překračujících referenční hodnotu dostatečně kompenzovaly nižší pokrok ostatních ukazatelů tak, aby souhrnné plnění všech vybraných ukazatelů odpovídalo minimálně referenční hodnotě.

Dodržení druhého kritéria mohlo být způsobeno započtením indikátorů s výrazně překročeným cílovým stavem, které vzhledem k referenční hodnotě vykompenzovaly většinový počet indikátorů nedosahujících této hodnoty. Pokud nebude tato skutečnost zjištěna, bude první kritérium splněno.

Třetí kritérium nepřímo zohledňuje počet indikátorů uvedených v rámci jednotlivých cílů. Více cílů s nedostatečným pokrokem a s méně indikátory mohlo být na úroveň referenční hodnoty vyrovnáno nižším počet cílů s výrazným pokrokem a vyšším počtem indikátorů. Kritérium tak zabraňuje přijetí hypotézy H2 v situaci, kdy nebylo uspokojivé plnění NSRR rozloženo do většiny cílů.

Zmíněná kritéria je možné aplikovat za předpokladu, že uvedené indikátory mají stejnou váhu.

Tabulka 17: Cíl 1- Konkurenceschopná česká ekonomika

Indikátor	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v %
Počet nově vytvořených pracovních míst - celkem	0,0	29 608,0	18 965,4	64,05
Počet nově vytvořených pracovních míst, zaměstnanci VaV - celkem	0,0	2500,0	2657,8	106,31
Počet projektů na podporu MSP	0,0	6555,0	4874,0	74,36
Uvedení na trh nových nebo inovovaných produktů, zavedení procesních, organizačních a marketingových inovací	0,0	4200,0	2586,0	61,57
Počet center excellence	0,0	5,0	0,0	0,00
Počet fungujících regionálních VaV center	0,0	20,0	1,0	5,00
Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu	0,0	1828,0	1814,2	99,25
Délka nově vybudovaných nebo rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras v km	0,0	728,0	852,1	117,05
Počet zrekonstruovaných památkových objektů	0,0	132,0	175,0	132,58

Zdroj: upraveno podle MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů v programovém období 2007–2013 [online]. 23. leden 2014 [cit. 2015-05-29]. Dostupné z WWW: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1a7af95d-525c-4b88-94a1-bdcf6a3b02d7/MMZ_2013_12.pdf?ext=.pdf, vlastní výpočty.

V rámci cíle 1 překročilo 6 z 9 indikátorů referenční hodnotu definovanou na začátku této podkapitoly, z toho 3 indikátory překonaly cílový stav. Vývoj ukazatele „Počet zrekonstruovaných památkových objektů“ dosáhl plnění 132,58 % nad požadovanou hranici, což je největší relativní pokrok v rámci indikátorů cíle 1. Na úrovni výchozí hodnoty zůstal ukazatel „Počet center excellence“, neboť nebyla realizována žádná výstavba. Cíl 1 byl z hlediska indikátorů uvedených v tabulce 17 průměrně plněn na 73,35 %.

Tabulka 18: Cíl 2 - Otevřená, flexibilní a soudržná společnost

Indikátor	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v %
Počet podpořených osob - celkem	0,0	3 144 840,0	6 796 775,0	216,12
Počet podpořených osob v počátečním vzdělávání - studentů celkem	0,0	750 000,0	984 672,0	131,29
Počet úspěšně podpořených osob	0,0	832 200,0	1 230 942,0	147,91
Počet úspěšných absolventů kurzů - celkem	0,0	1 378 000,0	1 742 309,0	126,44
Počet nově vytvořených pracovních míst - celkem	0,0	30 000,0	53 104,5	177,02
Počet dostupných programů prevence pro obyvatele	0,0	45,0	27,0	60,00
Počet nových sociálních služeb a aktivit	0,0	50,0	44,0	88,00
Počet kontaktních míst veřejné správy (Czech POINT)	1300,0	6244,0	6 559,0	106,37
Počet podpořených projektů poradenských služeb pro rozvoj podnikání	0,0	550,0	463,0	84,18

Zdroj: upraveno podle MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů v programovém období 2007–2013 [online]. 23. leden 2014 [cit. 2015-05-29]. Dostupné z WWW: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1a7af95d-525c-4b88-94a1-bdcf6a3b02d7/MMZ_2013_12.pdf?ext=.pdf, vlastní výpočty.

Referenční hodnoty v případě cíle 2 dosáhlo 8 z 9 indikátorů, přičemž 6 z nich se nacházelo nad cílovou hranicí. Nejvíce postoupil indikátor „Počet podpořených osob celkem“, neboť z projektů spolufinancovaných z fondů EU získalo prospěch o 116,12 % osob více, než činil cílový stav. Nejméně pokročil, avšak téměř referenční hodnoty dosáhl indikátor „Počet dostupných programů prevence pro obyvatele“ se stavem 60,00 %. Cíl 2 je z hlediska vybraných indikátorů uvedených v tabulce 18 průměrně naplňován na 126,37 %.

Tabulka 19: Cíl 3 - Atraktivní prostředí

Indikátor	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v %
Počet nových, rekonstruovaných a intenzifikovaných ČOV nad 2000 EO	0,0	350,0	92,0	26,29
Délka nových a rekonstruovaných kanalizačních řadů v km	0,0	120,0	2252,5	1877,08
Plocha revitalizovaných území v km ²	0,0	10,0	80,6	806,00
Plocha odstraněných starých ekologických zátěží v m ²	0,0	1 000 000,0	711 169,9	71,12
Snížení spotřeby energie v GJ/rok	0,0	12 550 000,0	1 670 054,6	13,31
Délka nových silnic – celkem v km	0,0	172,0	184,1	107,03
Délka nových dálnic a rychlostních silnic a silnic I. třídy - TEN-T v km	0,0	120,0	71,0	59,17
Délka rekonstruovaných železničních tratí TEN-T v km	0,0	348,0	215,9	62,04
Délka rekonstruovaných železničních tratí mimo TEN-T v km	0,0	105,2	42,8	40,68

Zdroj: upraveno podle MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů v programovém období 2007–2013 [online]. 23. leden 2014 [cit. 2015-05-29]. Dostupné z WWW: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1a7af95d-525c-4b88-94a1-bdcf6a3b02d7/MMZ_2013_12.pdf?ext=.pdf, vlastní výpočty.

Podle tabulky 19 cíl 3 úspěšně plnily pouze 3 z 9 indikátorů, z toho všechny 3 překročily konečný stav. Indikátor „Délka nových a rekonstruovaných kanalizačních řadů v km“ nejvíce (mnohonásobně) překročil cílovou hodnotu (o 1777,08 %). S největšími obtížemi bylo dosahováno konečné hranice indikátoru „Snížení spotřeby energie v GJ/rok“, neboť pokles energie činil 13,31 % ve vztahu k cílové hodnotě. Průměrná hodnota dosahování cíle 3 za jednotlivé jeho vybrané indikátory byla 340,30 %.

Tabulka 20: Cíl 4 - Vyvážený rozvoj území

Indikátor	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v %
Délka nových a rekonstruovaných silnic II. a III. třídy celkem v km	0,0	1 721,0	1 522,0	88,44
Délka nových silnic II. a III. třídy v km	0,0	57,0	40,9	71,75
Počet nově pořízených ekologických vozidel ve veřejné dopravě	0,0	510,0	504,0	98,82
Plocha regenerovaného a revitalizovaného území celkem (ROP) v ha	0,0	412,5	566,2	137,26
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve městech celkem v m ²	0,0	660 600,0	869 784,2	131,67
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve venkovských oblastech celkem v m ²	0,0	199 700,0	426 861,8	213,75
Počet regenerovaných bytů	0,0	24 500,0	42 364,0	172,91
Plocha revitalizovaného území v problémových sídlištích v m ²	0,0	4 108 000,0	2 812 343,5	68,46
Délka nově vybudovaného metra v km	0,0	4,5	0,0	0,00
Počet podpořených nově založených MSP v hl. m. Praze	0,0	20,0	6,0	30,00
Délka nově vybudovaných cyklostezek v hl. m. Praze v km	0,0	2,5	7,8	312,00

Zdroj: upraveno podle MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů v programovém období 2007–2013 [online]. 23. leden 2014 [cit. 2015-05-29]. Dostupné z WWW: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1a7af95d-525c-4b88-94a1-bdcf6a3b02d7/MMZ_2013_12.pdf?ext=.pdf, vlastní výpočty.

Podle tabulky 20 v rámci cíle 4 byly indikátory uspokojivě naplňovány v 9 z 11 případů, z toho 5 překročilo konečný stav. Nejvyšší míry plnění dosáhl indikátor „Délka nově vybudovaných cyklostezek v hl. m. Praze v km“ (312,00 %), naopak pod indikátor „Délka nově vybudovaného metra v km“ nespadá žádný projekt, který by pomohl přiblížit se konečné hodnotě. Průměr vybraných indikátorů cíle 4 je 120,46 %.

Pro účely posouzení správnosti závěrů uvedených níže jsou znovu uvedena jednotlivá hodnotící kritéria:

- Kritérium 1 - nadpoloviční většina všech vybraných indikátorů NSRR dosáhla referenční hodnoty,
- Kritérium 2 - průměrná hodnota všech vybraných indikátorů NSRR byla stejná nebo vyšší než referenční hodnota,
- Kritérium 3 – obě předchozí kritéria aplikovaná na úroveň jednotlivých cílů byla v nadpoloviční většině z nich splněna.

Za cíle 1-4 bylo v součtu uvedeno 38 indikátorů. Z toho 26 vykazovalo vyšší procentuální stav, než představovala referenční hodnota, a tím je splněno kritérium 1. Průměr plnění všech

vybraných indikátorů bylo 162,77 %, což vyhovuje požadavku kritéria 2. Kritériu 3 je v souladu se 3 ze 4 cílů, neboť v rámci cíle 3 odpovídal vyčerpanému podílu alokace stav plnění pouze 3 z 9 ukazatelů. Přesto je i toto kritérium splněno. Hypotéza H2 se nezamítá.

4 ANALÝZA ABSORPČNÍ KAPACITY SLOVENSKÉ REPUBLIKY V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2007 – 2013

Tato kapitola se zabývá absorpcí finančních prostředků z fondů EU ve Slovenské republice. Ve stručnosti přibližuje problematiku čerpání alokace před vstupem do EU a v prvních letech po začlenění. Poté se zabývá programovým obdobím 2007 - 2013 z hlediska úspěšnosti čerpání přidělených finančních prostředků se zvláštním zaměřením na administrativní kapacitu.

4.1 Příjímací proces a členství v EU od roku 2004

Vztahy mezi Slovenskou republikou a Evropskou unií se začaly utvářet 4. října 1993, kdy byla podepsána asociační dohoda. 15 prosince 1993 ji ratifikovala Národní rada SR a v platnost vstoupila 1. února 1995.

Příhlášku do EU podala SR 27. června 1995 s předpokladem vstupu okolo roku 2000. Jednání o vstupu měly započít v září 1997, avšak kvůli posudku Evropské komise poukazujícího na nestabilní instituce a nedostatky ve fungování demokracie k nim nedošlo.

Na podzim roku 1998 se konaly parlamentní volby, jejichž výsledky přinesly změnu ve způsobu vládnutí a také aktivnější přístup k procesu integrace do euroatlantických struktur. SR začala postupně plnit Kodaňská kritéria, což pro ni znamenalo zahájení předvstupních jednání v roce 1999.

16. dubna 2003 v Aténách Slovenská republika uzavřela s EU Smlouvu o přistoupení. 16. a 17. května téhož roku se konalo referendum o vstupu do EU. Volební účast činila 52,15 %, z toho 92,46 % zúčastněných voličů souhlasilo se vstupem. SR a dalších 9 států se staly členy EU 1. května 2004.⁸²

Slovenská republika měla možnost absorbovat prostředky z předvstupních programů:

- PHARE – v SR byl využíván v letech 1993 - 2003. Celkově z něj bylo vyčerpáno 336,7 mil. eur. Dalších 25,6 mil. eur pocházelo z nástupnického Přechodného fondu z let 2004 - 2006.
- ISPA – program byl v SR aktivní v letech 2000 – 2003. V rámci něj bylo pro zemi vyčleněno 638 mil. eur.

---

⁸² EVROPSKÁ UNIA. *Slovensko a EÚ – vzťahy do členstva* [online]. (c)2006-2015 [cit. 2015-05-14]. Dostupné z WWW: http://www.europskaunia.sk/slovensko_a_eu_vztahy.

- SAPARD – v letech 2000 - 2006 poskytl SR prostředky ve výši 76,4 mil. eur.^{83,84}

SR se zapojila do druhé části programového období 2000 – 2006. Tabulka 21 ukazuje, kolik finančních prostředků bylo z příslušné alokace pro SR po ukončení absorpce vyčerpáno.

Tabulka 21: Čerpání operačních programů pro období 2004 - 2006 v SR (zdroje EU)

Operační program	Fond	Alokace (mil. eur)	Vyčerpáno z alokace (mil. eur)	Vyčerpáno z alokace v %
Sektorový OP Průmysl a služby	EFRR	151,21	147,33	97,43
Sektorový OP Lidské zdroje	ESF	284,48	284,48	100,00
Sektorový OP Zemědělství a rozvoj venkova	EZPZF, FNPR	182,99	182,99	100,00
OP Základní infrastruktura	EFRR	422,36	422,36	100,00
Jednotný programový dokument NUTS II – Bratislava Cíl 2	EFRR	37,03	36,04	97,33
Jednotný programový dokument NUTS II – Bratislava Cíl 3	ESF	37,12	37,12	100,00
Program iniciativy Společenství INTERREG IIIA Rakousko - SR	EFRR	8,25	8,25	100,00
Program iniciativy Společenství INTERREG IIIA Polsko - SR	EFRR	9,28	9,28	100,00
Program iniciativy Společenství INTERREG IIIA SR – ČR	EFRR	4,67	4,67	100,00
Program sousedství Maďarsko - SR - Ukrajina	EFRR	9,50	9,50	100,00
Iniciativa Společenství EQUAL	ESF	22,27	22,03	98,94
Celkem	x	1169,16	1164,05	99,56

Zdroj: zpracováno podle MONITORING FONDŮ EÚ. Stav čerpania eurofondov - súhrnný prehľad MF SR [online]. 19. leden 2015 [cit. 2015-05-19]. Dostupné z WWW: <http://www.monitoringfondov.eu/article.php?cal-2014-12-31-cerpaniefin>.

⁸³ ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. Pravidlá financovania finančných opráv z nezrovnalostí zistených Európskou komisiou, Európskym dvorom auditorov alebo národnými orgánmi Slovenskej republiky v rámci predstupových fondov PHARE, ISPA, SAPARD, Prechodný fond a povstupových fondov Štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo [online]. 11. květen 2011 [cit. 2015-06-08]. Dostupné z WWW: <http://www.rokovania.sk/File.aspx/Index/Mater-Dokum-138795>.

⁸⁴ EURACTIV. Od ISPA ku Kohéznemu fondu [online]. 2004 [cit. 2015-06-08]. Dostupné z WWW: <http://www.euractiv.sk/regionalny-rozvoj/clanok/od-ispa-ku-koheznemu-fondu>.

4.2 Programové období 2007 – 2013

4.2.1 Hlavní koncepční dokumenty

Tato část popisuje pouze Národní strategický referenční rámec 2007 – 2013, protože Národní rozvojový plán nebyl v SR vytvořen.

Národní strategický referenční rámec 2007 – 2013

Hlavním rozvojovým dokumentem na léta 2007 – 2013 v SR byl Národní strategický referenční rámec 2007 – 2013. V analytické části je popsán tehdy aktuální ekonomický stav v zemi včetně SWOT analýzy, v strategické části je popsána strategická vize, strategický cíl, který je dále strukturován, jsou popsány prioritní osy a vymezeny operační programy. Dokument dále charakterizuje systém řízení a koordinace řízení politiky soudržnosti v SR pro dané období. Také charakterizuje systém finančních toků v rámci evropských fondů mezi EU a SR.

V dokumentu je strategický cíl definován takto: *„Výrazně zvýšit do roku 2013 konkurenceschopnost a výkonnost regionů a slovenské ekonomiky a zaměstnanost při respektování trvale udržitelného rozvoje.“*

Dokument stanovil 3 strategické priority (cíle):

- **Infrastruktura a regionální dostupnost** – výsledkem souvisejících aktivit mělo být zvýšení hustoty vybavení regionů infrastrukturou a zvýšení efektivity s ní spojených veřejných služeb.
- **Vědomostní ekonomika** – jednalo se o rozvoj zdrojů trvale udržitelného ekonomického růstu a zvyšování konkurenceschopnosti průmyslu a služeb.
- **Lidské zdroje** – cílem bylo zvýšení zaměstnanosti, růst kvality pracovní síly pro potřeby vědomostní ekonomiky a zvýšení sociální inkluze rizikových skupin.

Na strategické priority navazují horizontální priority:

- **Marginalizované romské komunity** – soustředila se na zvýšení zaměstnanosti a vzdělání příslušníků marginalizované romské komunity a zlepšení jejich životních podmínek.
- **Rovnost příležitostí** – měla za cíl zabezpečit rovnost příležitostí pro všechny a vyvarování se všem formám diskriminace.

- **Trvale udržitelný rozvoj** – představovala zabezpečení environmentální, ekonomické a sociální udržitelnosti ekonomického růstu.
- **Informační společnost** – znamenala rozvoj inkluzivní informační společnosti.⁸⁵

4.2.2 Operační programy

Slovenská republika pro programové období 2007 - 2013 stanovila 11 operačních programů v rámci cílů na úrovni EU Konvergence a Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost:

- **Regionální operační program** – cílem bylo zvýšení dostupnosti a kvality občanské infrastruktury a vybavenosti v regionech. Regionální operační program přispíval ke stimulaci vnitřních zdrojů regionů na podnikatelské aktivity (malé a střední podniky) a pomáhal zvyšovat atraktivitu regionů pro zahraniční investice.
- **OP Životní prostředí** – podněcoval zlepšení stavu životního prostředí a racionálního využívání zdrojů prostřednictvím dobudování a zkvalitnění environmentální infrastruktury SR a zesílené orientace na trvale udržitelný rozvoj.
- **OP Konkurenceschopnost a hospodářský růst** – jeho úkolem bylo zabezpečit trvale udržitelný hospodářský růst a zaměstnanost se zaměřením na inovace a zlepšování podnikatelského prostředí.
- **OP Výzkum a vývoj** – pomáhal modernizovat a zefektivňovat systém podpory výzkumu a vývoje a zkvalitnění infrastruktury vysokých škol.
- **OP Zdravotnictví** – přispíval k zlepšování stavu obyvatelstva jako pracovní síly skrze zvyšování kvality dostupnosti a efektivnosti zdravotní péče a podpory.
- **OP Zaměstnanost a sociální inkluze** – financoval projekty zaměřené na zvyšování zaměstnanosti, sociální inkluze a budování kapacit.
- **OP Bratislavský kraj** – podporoval všestranný rozvoj území vedoucí ke zvýšení kvality života obyvatel v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.
- **OP Vzdělávání** – podněcoval kultivaci potenciálu lidského kapitálu jako prostředku ke zvyšování konkurenceschopnosti Slovenské republiky. Projekty, které sem spadaly, přetvářely vzdělávací systém do podoby vyhovující vědomostní ekonomice.

---

⁸⁵ ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. *Národný strategický referenčný rámec 2007 - 2013* [online]. © 2008 [cit. 2015-05-16]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/narodny-strategicky-referencny-ramec-2007-2013/>.

- **OP Informatizace společnosti** – prostředky byly investovány do informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě za účelem rozvoje vysoce výkonné vědomostní ekonomiky.
- **OP Doprava** – podporoval trvale udržitelnou mobilitu prostřednictvím rozvoje dopravní infrastruktury a rozvoje veřejné železniční osobní dopravy.
- **OP Technická pomoc** - jeho cílem bylo zajistit efektivní, účinné a správné řízení, implementaci, finanční řízení, kontrolu a audit strukturálních fondů a Kohezního fondu.⁸⁶

Tabulka 22 uvádí přehled operačních programů v SR pro programové období 2007 – 2013 spolu s příslušnými řídicími orgány a přidělenou částkou z fondů EU. Tyto operační programy byly řízeny slovenskými veřejnými institucemi na centrální úrovni. Z celkové alokace z fondů EU pro SR, která činila 11,7 mld. eur, bylo pro ně přiděleno 11,5 mld. eur.⁸⁷

Tabulka 22: Cíl Konvergence a cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost - přehled operačních programů v SR

Operační program	Fond	Řídící orgán	Finance
Regionální operační program	EFRR	Ministerstvo zemědělství a rozvoje venkova SR	1,55 mld. eur
OP Životní prostředí	EFRR, FS	Ministerstvo životního prostředí SR	1,82 mld. eur
OP Konkurenceschopnost a hospodářský růst	EFRR	Ministerstvo hospodářství SR	0,97 mld. eur
OP Výzkum a vývoj	EFRR	Ministerstvo školství, vědy, výzkumu a sportu SR	1,21 mld. eur
OP Zdravotnictví	EFRR	Ministerstvo zdravotnictví SR	0,25 mld. eur
OP Zaměstnanost a sociální inkluze	ESF	Ministerstvo práce, sociálních věcí a rodiny SR	0,94 mld. eur
OP Bratislavský kraj	EFRR	Ministerstvo zemědělství a rozvoje venkova SR	0,10 mld. eur
OP Vzdělávání	ESF	Ministerstvo školství, vědy, výzkumu a sportu SR	0,56 mld. eur
OP Informatizace společnosti	EFRR	Úřad vlády SR	0,84 mld. eur
OP Doprava	EFRR, FS	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálního rozvoje SR	3,16 mld. eur
OP Technická pomoc	EFRR	Úřad vlády SR	0,10 mld. eur

Zdroj: ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. *Operačné programy* [online]. © 2008 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/operacne-programy/>, ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. *Národný strategický referenčný rámec 2007 - 2013* [online]. © 2008 [cit. 2015-05-16]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/narodny-strategicky-referencny-ramec-2007-2013/>.

⁸⁶ ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. *Operačné programy* [online]. © 2008 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/operacne-programy/>.

⁸⁷ SLOVENSKÁ AGENTÚRA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA. *Eurofondy na Slovensku v praxi* [online]. 2013 [cit. 2015-06-20]. Dostupné z WWW: http://www.sazp.sk/public/index/open_file.php?file=CTK/GM/Workshop/Littera_NSRR.pdf.

Z operačních programů uvedených v tabulce 22 pouze OP Bratislavský kraj patřil pod cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, ostatní OP byly zařazeny pod cíl Konvergence.⁸⁸

Ve Slovenské republice byly v programovém období 2007 – 2013 aktivní další operační programy, které již však měly mezinárodní povahu. Jejich řídicí orgán většinou nesídlil na území SR. Tyto operační programy náležely pod cíl Evropská územní spolupráce:

- **Operační programy přeshraniční spolupráce** – zaměřovaly se na hospodářskou a sociální integraci příhraničních území Slovenské republiky a přiléhajících území sousedních států, kterou podporovaly odstraňováním přetrvávajících bariér a posilováním jejich rozvojového potenciálu. Tímto způsobem probíhala spolupráce s Maďarskou republikou, Českou republikou, Polskem, Rakouskem. V rámci spolupráce Program sousedství Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina však spolupracovala i s nesousedním Rumunskem.
- **OP Nadnárodní spolupráce** – tento operační program byl aktivní v několika zónách EU. Slovenská republika společně s Rakouskem, Polskem, částí Německa, Maďarskem, Slovinskem, Českou republikou, částí Itálie a s částí nečlenské Ukrajiny tvořila zónu Střední Evropa. Program se orientoval na spolupráci mezi veřejnými orgány a institucemi s charakterem veřejných orgánů a na jejich vzájemnou výměnu a přenos informací zejména v oblastech inovací, dopravní dostupnosti, životního prostředí a zvyšování atraktivity měst a regionů. Slovenská republika byla také začleněná do OP Jihovýchodní Evropa s obdobnou obsahovou náplní. Program byl dále implementován v Albánii, Rakousku, Bosně a Hercegovině, Bulharsku, Chorvatsku, Řecku, Maďarsku, Itálii, Makedonii, Moldavské republice, Montenegro, Rumunsku, Srbsku, Slovensku, Slovinsku a Ukrajině.
- **OP Mezuregionální spolupráce (INTERREG IVC)** - jeho úkolem bylo zvyšování efektivnosti politik regionálního rozvoje v oblasti inovací, znalostní ekonomiky, životního prostředí, prevence před hrozbami různého druhu, zvyšování ekonomické modernizace a zvyšování konkurenceschopnosti Evropy. Pod program spadaly všechny státy EU, Norsko a Švýcarsko.

---

⁸⁸ ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. *Národný strategický referenčný rámec 2007 - 2013* [online]. © 2008 [cit. 2015-05-16]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/narodny-strategicky-referencny-ramec-2007-2013/>.

- **OP Interact II** – podporoval zvyšovanie efektívnosti a kvality aktivít v rámci preshraničnej, meziregionálnej a nadnárodnej spolupráce. Program nefinancoval žiadne projekty, ale bol založený za účelom predávania znalostí, skúseností apod. prostredníctvom internetovej databázy a intranetu. Týkal sa všetkých členských štátov EÚ.
- **OP ESPON 2013** – jednalo sa o výskumný program zaoberajúci sa problematikou územného plánovania a regionálneho rozvoja. Výstupy (informácie, analýzy, scénáre, mapy, databázy, indikátory apod.) mohli regióny a väčšie územné celky využiť na svoj vyvážený rozvoj. Program zahŕňoval všetky členské štáty EÚ, Nórsko, Švajčiarsko, Lichtenštajnsko, Island a kandidátske štáty EÚ.

Výčet všetkých 10 operačných programov zahrnutých do cieľa Evropská územná spolupráca je súčasťou tabuľky 23. V rámci týchto programov bolo pre SR vyčlenených 196,7 mil. eur.⁸⁹

Tabuľka 23: Cieľ Evropská územná spolupráca - prehľad operačných programov v SR

Operačný program	Fond	Řídící orgán/národní koordinátor	Finance
OP Přeshraniční spolupráce Maďarská republika - Slovenská republika 2007 - 2013	EFRR	Ministerstvo zemědělství a rozvoje venkova SR (národní koordinátor)	176,50 mil. eur + národní zdroje
OP Přeshraniční spolupráce Slovenská republika - Česká republika 2007 - 2013	EFRR	Ministerstvo zemědělství a rozvoje venkova SR (řídící orgán)	92,70 mil. eur + národní zdroje
OP Přeshraniční spolupráce Slovenská republika - Rakousko 2007 - 2013	EFRR	Ministerstvo zemědělství a rozvoje venkova SR (národní koordinátor)	59,91 mil. eur + národní zdroje
OP Přeshraniční spolupráce Polsko - Slovenská republika 2007 - 2013	EFRR	Ministerstvo zemědělství a rozvoje venkova SR (národní koordinátor)	157,41 mil. eur + národní zdroje
Program sousedství Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina	EFRR	Košický samosprávny kraj (národní koordinátor), Prešovský samosprávny kraj (národní koordinátor)	68,6 mil. eur + národní zdroje
OP Střední Evropa	EFRR	Ministerstvo zemědělství a rozvoje venkova SR (národní koordinátor)	246,01 mil. eur + národní zdroje
OP Jihovýchodní Evropa	EFRR	Ministerstvo životního prostředí SR (národní koordinátor)	206,69 mil. eur + národní zdroje
OP Meziregionální spolupráce	EFRR	Ministerstvo hospodářství SR (národní koordinátor)	321,32 mil. eur + národní zdroje
Interact II	EFRR	x	x
OP ESPON 2013	EFRR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálního rozvoje SR	45,00 mil. eur

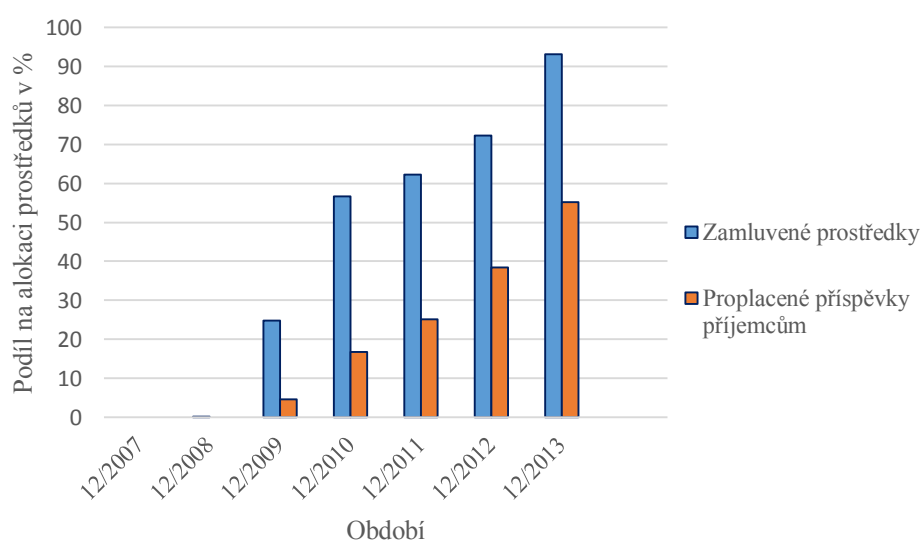
Zdroj: zpracováno podle EUROFONDY. Obdobie 2007-2013 [online]. 2009-2015 [cit. 2015-06-20]. Dostupné z WWW: <http://eurofondy.webnode.sk/obdobie-2007-2013/>.

⁸⁹ EURACTIV. *Cezhraničná a územná spolupráca* [online]. © 2003-2015 [cit. 2015-06-20]. Dostupné z WWW: <http://www.euractiv.sk/cezhranicna-a-uzemna-spolupraca>.

4.3 Vývoj čerpání finančních prostředků ve Slovenské republice v programovém období 2007 - 2013

První výzvy v programovém období 2007 - 2013 byly vyhlášeny na konci roku 2007.⁹⁰ Objem schválených projektů byl zanedbatelný, nebyly podávány žádosti o proplacení dotací. Od roku 2008 objem prostředků zamluvených pro projekty určené k realizaci narůstal až na 93,1 % alokace pro období 2007 – 2013 v prosinci 2013. Současně dosáhla míra absorpce prostředků z alokace 55,2 %.

Obrázek 4 znázorňuje postup v absorpci finančních prostředků z alokace 2007 - 2013.

Obrázek 4: Vývoj čerpání prostředků z alokace pro programové období 2007 – 2013 v SR

Zdroj: zpracováno podle ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. Čerpanie a Zoznamy [online]. © 2008 [cit. 2015-05-21]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/cerpanie/>.

Údaje z předchozího obrázku 4 dále rozvádí tabulka 24.

⁹⁰ ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. *Výročná správa o vykonávaní Národného strategického referenčného rámca za rok 2007* [online]. Září 2008 [cit. 2015-06-04]. Dostupné z WWW: http://www.nsrr.sk/download.php?FNAME=1233649539.upl&ANAME=VS_NSRR_2007.pdf.

Tabulka 24: Pokrok v čerpání finančních prostředků ke konci roku 2013 (EU a národní zdroje)

Operační program	Alokace 2007-2013		Zamluvené prostředky		Propíacené prostředky	
	mil. eur	v % alok.	mil. eur	v % alok.	mil. eur	v % alok.
OP Regionální operační program	1828,8	100,0	1651,2	90,3	1271,2	69,5
OP Životní prostředí	2141,2	100,0	1855,8	86,7	1043,4	48,7
OP						
Konkurenceschopnost a hospodářský růst	1139,1	100,0	807,2	70,9	606,9	53,2
OP Výzkum a vývoj	1422,8	100,0	1483,0	104,2	714,8	50,2
OP Zdravotnictví	294,1	100,0	285,4	97,0	249,6	84,9
OP Zaměstnanost a sociální inkluze	1107,4	100,0	1090,7	98,5	735,6	66,4
OP Bratislavský kraj	112,0	100,0	89,3	79,7	66,5	59,3
OP Vzdělávání	656,8	100,0	721,2	109,8	308,8	47,0
OP Informatizace společnosti	992,5	100,0	1076,4	108,5	465,1	46,9
OP Doprava	3790,7	100,0	3496,5	92,2	1981,5	52,3
OP Technická pomoc	114,8	100,0	108,2	94,2	66,7	58,1
Celkem	13 600,3	100,0	12 664,8	93,1	7509,4	55,2

Zdroj: zpracováno podle ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. Čerpanie a Zoznamy [online]. © 2008 [cit. 2015-05-21]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/cerpanie/>.

Dle tabulky 24 absorpční kapacita alokace pro období 2007 – 2013 činila 55,2 %. V čerpání nejvíce pokročil OP Zdravotnictví (84,9 %), relativně nejméně finančních prostředků obdrželi příjemci čerpající podporu z OP Informatizace společnosti (46,9 %).

Absorpční kapacita prostředků EU představovala 53,0 % objemu podpory (jde o podíl z alokace pro období 2007 – 2013 bez národních zdrojů). Tato hodnota je podprůměrná oproti průměru zemí střední a východní Evropy, který činil 63,0 % z podílu EU na celkových alokacích pro období 2007 - 2013.⁹¹

4.4 Analýza hlavních determinantů absorpční kapacity Slovenské republiky

Následující text se zaměří na rozbor tří ukazatelů, které jsou hlavními aspekty absorpční kapacity – ve formě ex-post jde o administrativní kapacitu, míru spolufinancování a stav projektových žádostí.

⁹¹ KPMG. *EU Funds in Central and Eastern Europe: Progress Report 2007 - 2013* [online]. 2014 [cit. 2015-06-07]. Dostupné z WWW: <http://www.kpmg.com/CEE/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/EU%20Funds%20in%20Central%20and%20Eastern%20Europe%202013.pdf>.

4.4.1 Administrativní kapacita

Na začátku roku 2007 operační programy ve Slovenské republice obsluhovalo asi 1000 zaměstnanců. Plánované zvýšení administrativních kapacit v průběhu programového období 2007 - 2013 měl zabezpečit úspěšné čerpání z fondů EU.

Přijetí dalších zaměstnanců pro správu alokace z evropských fondů v SR si vyžádala paralelní implementace dvou programových období, nárůst objemu alokovaných finančních prostředků a počtu operačních programů, ale také fluktuace pracovní síly.⁹²

Tabulka 25 zahrnuje počet pracovníků (přepočteno na plné úvazky) jednotlivých operačních programů řízených slovenskými institucemi ke konci let 2009 – 2013. OP Přeshraniční spolupráce Slovenská republika - Česká republika 2007 – 2013, jehož řídicí orgán sídlí v SR, není zahrnut, protože má nadnárodní povahu.

Tabulka 25: Stav administrativní kapacity ke konci let 2009 - 2013 v SR

Operační program	Počet pracovníků v roce 2009	Počet pracovníků v roce 2010	Počet pracovníků v roce 2011	Počet pracovníků v roce 2012	Počet pracovníků v roce 2013	Průměrný počet pracovníků v období 2009 - 2013
ROP	187,00	182,00	208,00	216,82	198,22	198,41
OP ŽP	149,00	155,00	155,00	149,00	160,00	153,60
OP KaHR	210,00	195,00	178,00	162,00	169,00	182,80
OP VaV	172,00	158,00	162,00	194,00	168,00	170,80
OP Z	41,00	43,00	44,00	42,00	44,00	42,80
OP ZaSI	288,00	271,00	299,00	299,00	308,50	293,10
OP BK	67,00	62,00	60,00	61,00	52,00	60,40
OP V	222,00	247,00	275,00	253,00	236,00	246,60
OP IS	73,00	73,00	78,00	80,00	81,00	77,00
OP D	98,00	98,00	106,00	88,00	89,00	95,80
OP TP	136,00	117,00	133,00	143,00	143,00	134,40
Celkem	1643,00	1601,00	1698,00	1687,82	1648,72	1655,71

Zdroj: zpracováno podle ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. Operačné programy [online]. © 2008 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/operacne-programy/>., vlastní výpočty.

Dle tabulky 25 se ve sledovaném období počet pracovníků příliš neměnil. Ve sledovaném období 2009 - 2013 se nejvíce pracovníků podílelo na implementaci OP Zaměstnanost a sociální inkluze (293,10), nejméně na implementaci OP Zdravotnictví (42,80).

Tabulka 26 přepočítává stav personálního zajištění jednotlivých operačních programů na podíl vzhledem k celkové administrativní kapacitě operačních programů.

⁹² SME. *Analýza navrhuje zvýšiť počet úradníkov pre eurofondy* [online]. 2007 [cit. 2015-06-07]. Dostupné z WWW: <http://ekonomika.sme.sk/c/3242264/analiza-navrhuje-zvysit-pocet-uradnikov-pre-eurofondy.html>.

Tabulka 26: Administrativní kapacita jednotlivých operačních programů vzhledem k celkovému počtu pracovníků operačních programů v SR ke konci let 2009 a 2013

Operační program	Počet pracovníků v roce 2009	Podíl vůči celkovému počtu pracovníků v roce 2009 v %	Počet pracovníků v roce 2013	Podíl vůči celkovému počtu pracovníků v roce 2013 v %	Změna počtu pracovníků mezi lety 2009 a 2013 v %
ROP	187,00	11,38	198,22	12,02	6,00
OP ŽP	149,00	9,07	160,00	9,70	7,38
OP KaHR	210,00	12,78	169,00	10,25	-19,52
OP VaV	172,00	10,47	168,00	10,19	-2,33
OP Z	41,00	2,50	44,00	2,67	7,32
OP ZaSI	288,00	17,53	308,50	18,71	7,12
OP BK	67,00	4,08	52,00	3,15	-22,39
OP V	222,00	13,51	236,00	14,31	6,31
OP IS	73,00	4,44	81,00	4,91	10,96
OP D	98,00	5,96	89,00	5,40	-9,18
OP TP	136,00	8,28	143,00	8,67	5,15
Celkem	1643,00	100,00	1648,72	100,00	0,35

Zdroj: zpracováno podle ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. Operačné programy [online]. © 2008 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/operacne-programy/>., vlastní výpočty.

Z tabulky 26 vyplývá, že počet pracovníků OP Informatizace společnosti vzrostl nejvýrazněji - o 10,96 %, nárůst se v absolutním i relativním vyjádření týkal celkem 7 operačních programů. Administrativní kapacity zbývajících 4 operačních programů klesly, přičemž u OP Bratislavský kraj to bylo až o 22,39 %. Souhrnná změna všech operačních programů se rovnala růstu o 0,35 %.

Tabulka 27 udává, kolik pracovníků OP připadalo na 1 mld. eur alokace pro programové období 2007 – 2013. Protože alokace některých operačních programů nedosahovaly 1 mld. eur, příslušné výpočty sdělují, kolik pracovníků by bylo nutné na správu této částky.

Tabulka 27: Administrativní kapacita operačních programů na 1000 mil. eur v SR

Operační program	Alokace 2007-2013 v mil. eur	Průměrný počet pracovníků na 1000 mil. eur za sledované období
ROP	1828,83	108,49
OP ŽP	2141,18	71,74
OP KaHR	1139,12	160,48
OP VaV	1422,84	120,04
OP Z	294,12	145,52
OP ZaSI	1107,41	264,67
OP BK	112,01	539,24
OP V	656,83	375,44
OP IS	992,47	77,58
OP D	3790,72	25,27
OP TP	114,83	1170,47
Celkem	13 600,34	121,74

Zdroj: zpracováno podle ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. Operačné programy [online]. © 2008 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/operacne-programy/>., vlastní výpočty.

Na základě dat tabulky 27 lze nejnáročnější operační program z hlediska počtu pracovníků spatřovat v OP Technická pomoc (1170,47 na 1 mld. eur), a to z obdobných důvodů jako v ČR. Druhým co do počtu pracovníků nejobjemnějším operačním programem byl OP Bratislavský kraj (539,24 na 1 mld. eur). Nejméně pracovníků na 1 mld. eur připadalo na OP Doprava (25,27).

Vyčerpanou částku, kterou v průměru administroval pracovník jednotlivých operačních programů ve sledovaném období, uvádí tabulka 28.

Tabulka 28: Finanční prostředky v průměru administrované pracovníky jednotlivých operačních programů v SR

Operační program	Vyčerpáno v letech 2010 - 2013 v mil. eur	Částka na pracovníka v mil. eur
ROP	1168,28	5,89
OP ŽP	1005,75	6,55
OP KaHR	555,73	3,04
OP VaV	675,65	3,96
OP Z	234,80	5,49
OP ZaSI	647,15	2,21
OP BK	60,80	1,01
OP V	302,76	1,23
OP IS	460,44	5,98
OP D	1735,23	18,11
OP TP	49,60	0,37
Celkem	6896,20	4,17

Zdroj: zpracováno podle ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. Operačné programy [online]. © 2008 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/operacne-programy/>., vlastní výpočty.

Dle tabulky 28 v SR, stejně jako v ČR, největší vyčerpaná částka na pracovníka připadla na OP Doprava (18,11 mil. eur), nejmenší na OP Technická pomoc (0,37 mil. eur). Průměr za všechny operační programy činil 4,17 mil. eur.

Tabulka 29 vychází z předchozí tabulky 28 a udává vyčerpanou částku na pracovníka v průměru za tematické operační programy a za regionální operační programy (Regionální operační program a OP Bratislavský kraj).

Tabulka 29: Finanční prostředky v průměru administrované pracovníky tematických operačních programů a regionálních operačních programů v SR

Operační programy	Částka na pracovníka v mil. eur
Tematické operační programy	4,06
Regionální operační programy	4,75

Zdroj: vlastní zpracování

Dle tabulky 29 průměr za tematické OP činil 4,06 mil. eur na pracovníka. Průměr Regionálního operačního programu a OP Bratislavský kraj jako operačních programů zaměřených na regionální rozvoj vyšel na 4,75 mil. eur na pracovníka.

Jak z tabulky 29 vyplývá, pracovníci v obou regionálních operačních programech zprostředkovali poměrně větší objem finanční podpory oproti pracovníkům z tematických operačních programů, což je v souladu s hypotézou H1, a ta se proto nezamítá.

4.4.2 Spolufinancování

Dle Nařízení Rady (ES)⁹³ mohla Slovenská republika čerpat z ESF, EFRR a FS prostředky až do výše 85 % způsobilých výdajů projektů pro cíl Konvergence i pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Zbýlých 15 % tvořily prostředky veřejných rozpočtů Slovenské republiky.⁹⁴

Rozdělení čerpaných prostředků ke konci roku 2013 mezi evropské a národní zdroje je předmětem tabulky 30.

⁹³ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999* [online]. 31. červenec 2006 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/cf3e15a7-953c-4b8f-9ce3-d64e3bfdefbf/obecne>.

⁹⁴ ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. *Čerpanie a Zoznamy* [online]. © 2008 [cit. 2015-05-21]. Dostupné z WWW: <http://www.nsr.sk/cerpanie/>.

Tabulka 30: Spolufinancování fondů EU v SR ke konci roku 2013

Operační program	Čerpání celkem		Zdroje EU		Národní zdroje	
	mil. eur	v %	mil. eur	v %	mil. eur	v %
ROP	1271,2	100,0	1093,6	86,0	177,6	14,0
OP ŽP	1043,4	100,0	807,3	77,4	236,1	22,6
OP KaHR	606,2	100,0	467,3	77,1	138,9	22,9
OP VaV	714,8	100,0	546,7	76,5	168,2	23,5
OP Z	249,6	100,0	206,9	82,9	42,7	17,1
OP ZaSI	735,6	100,0	574,8	78,1	160,8	21,9
OP BK	66,5	100,0	49,8	75,0	16,6	25,0
OP V	308,8	100,0	216,8	70,2	92,0	29,8
OP IS	465,1	100,0	387,8	83,4	77,3	16,6
OP D	1981,5	100,0	1 449,7	73,2	531,8	26,8
OP TP	66,7	100,0	53,6	80,3	13,2	19,7
Celkem	7509,4	100,0	5854,3	78,0	1655,1	22,0

Zdroj: zpracováno podle ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. Čerpanie a Zoznamy [online]. © 2008 [cit. 2015-05-21]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/cerpanie/>. a Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Čerpanie ŠF a KF k 31.12.2013 [online]. 9. leden 2014 [cit. 2015-05-21]. Dostupné z WWW: <http://www.mfsr.sk/Default.aspx?CatID=84&NewsID=643>.

Dle údajů z tabulky 30 slovenské národní zdroje představovaly 22,04 % čerpané částky z alokace pro léta 2007 – 2013. Nejvyšší spolufinancování se týkalo příjemců v rámci OP Vzdělávání (29,78 %), nejnižší žadatelů realizujících projekty spadající pod Regionální operační program (13,97 %).

4.4.3 Projektové žádosti

Na přelomu let 2006 a 2007 byla vydána analýza zabývající se využitím strukturálních fondů EU ve Slovenské republice pro města a obce, která se také zmiňuje o zásobnících projektů. Nesleduje jejich stav, nicméně navrhuje několik doporučení, a to např. tyto:

- Podpoření projektových záměrů ze zásobníku projektů z programového období 2004 – 2006, pokud jsou v souladu s novou strukturou opatření NSRR 2007 – 2013.
- Urychleně vyzvat žadatele, jejichž projekty byly zařazeny do zásobníku projektů v programovém období 2004 - 2006, aby je aktualizovali. Projekty měly podléhat

zkrácenému hodnoticímu procesu a být prioritní v přidělování prostředků z alokace pro programové období 2007 - 2013.

- Pokračování v doplnění zásobníku projektů i v novém programovém období těmi projekty, které splní všechna kritéria pro poskytnutí dotace, avšak nebyly podpořeny z důvodu nedostatku finančních zdrojů.⁹⁵

Tabulka 31 udává stav projektových žádostí ke konci roku 2013.

Tabulka 31: Stav projektových žádostí ke konci roku 2013

Operační program	Podané žádosti			Vyřazené žádosti			Žádosti schválené k realizaci		
	počet	mil. eur	% alok.	počet	mil. eur	% alok.	počet	mil. eur	% alok.
ROP	3722	3270,83	178,85	1490	1329,01	72,67	1969	1651,23	90,29
OP ŽP	2780	5959,85	278,34	2012	3531,62	164,94	706	1855,77	86,67
OP KaHR	5876	3725,32	327,04	3328	2183,56	191,69	1195	807,19	70,86
OP VaV	1303	3244,54	228,03	752	1485,12	104,38	504	1483,04	104,23
OP Z	271	735,26	249,99	201	434,17	147,62	64	285,41	97,04
OP ZaSI	4315	1829,83	165,23	2 385	419,68	37,90	1337	1 090,67	98,49
OP BK	734	208,02	185,72	277	78,78	70,34	340	89,30	79,73
OP V	3058	1585,36	241,37	1 892	646,19	98,38	908	721,18	109,80
OP IS	192	1486,49	149,78	30	117,01	11,79	106	1 076,35	108,45
OP D	151	4257,75	112,32	5	78,59	2,07	135	3 496,51	92,24
OP TP	150	141,96	123,63	6	3,72	3,24	123	108,18	94,21
Celkem	22 552	26 445,21	194,45	12 378	10 307,46	75,79	7387	12 664,84	93,12

Zdroj: zpracováno podle ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. Čerpanie a Zoznamy [online]. © 2008 [cit. 2015-05-21]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/čerpanie/>.

Ke konci roku 2013 bylo podáno 22 552 žádostí o finanční podporu z fondů EU. Více než polovina návrhů (54,89 %) byla vyřazena z administrace. Podpořena byla třetina navržených projektů (32,76 %).

Nejvíce žádostí bylo podáno v OP Konkurenceschopnost a hospodářský růst (5876), nejméně v OP Technická pomoc (150). Nejpriznivější poměr vyřazených projektů ku všem předloženým projektů zaznamenal OP Doprava (3,31 %) a nejméně příznivý poměr byl spojen s OP Zdravotnictví (74,17 %). Z hlediska přidělování prostředků bylo nejvíce žadatelům vyhověno v OP Doprava (schváleno 89,40 % žádostí), naopak nejnižší počet projektů podpořil OP Konkurenceschopnost a hospodářský růst (20,34 %).

Z finančního hlediska žádosti o poskytnutí dotace ve všech OP převýšily alokaci pro programové období 2007 - 2013, přičemž souhrnně dosahovaly 194,45 % přidělené částky.

⁹⁵ MUNICIPALIA. Dostupnosť, efektívnosť a význam využitia štrukturálnych fondov EÚ na Slovensku pre mestá a obce z pohľadu ZMOS [online]. Leden 2007 [cit. 2015-06-20]. Dostupné z WWW: http://www.municipalia.sk/municipalia/uploaded_files/strategia_planovania.doc.

Po vyřazení vyřazených žádostí se nároky na disponibilní prostředky snížily na 118,66 % objemu alokace. Na projekty určené k realizaci se vázalo 93,12 % alokace.

Tabulka 32 ukazuje průměrně vynaložené prostředky z fondů EU na projekty dle jednotlivých operačních programů.

Tabulka 32: Průměrné hodnoty žádostí ke konci roku 2013

Operační program	Podané žádosti – průměr v mil. eur	Projekty určené k realizaci - průměr v mil. eur	Počet projektů určených k realizaci na 1000 mil. eur
ROP	0,88	0,84	1192,44
OP ŽP	2,14	2,63	380,44
OP KaHR	0,63	0,68	1480,45
OP VaV	2,49	2,94	339,84
OP Z	2,71	4,46	224,24
OP ZaSI	0,42	0,82	1225,85
OP BK	0,28	0,26	3807,38
OP V	0,52	0,79	1259,04
OP IS	7,74	10,15	98,48
OP D	28,20	25,90	38,61
OP TP	0,95	0,88	1137,02
Celkem	1,17	1,71	583,27

Zdroj: vlastní výpočty

Jak z tabulky 32 vyplývá, projekty s největší průměrnou podporou realizoval OP Doprava (25,90 mil. eur na projekt), v průměru nejméně nákladné projekty podpořil OP Bratislavský kraj (0,26 mil. eur na projekt).

4.5 Vybrané projektové indikátory

Slovenská republika k 31. 12. 2013 vyčerpala 55,2 % alokace. Pro účely ověření hypotézy H2 bude tato hodnota sloužit jako referenční. Pro nezamítnutí hypotézy H2 je nutné, aby hodnoty ukazatelů splnily kritéria popsané v podkapitole 3.5 zabývající se věcným pokrokem NSRR České republiky.

Tabulky 33-35 obsahují vybrané indikátory 3 strategických cílů (priorit) NSRR sledovaných ve výročních zprávách o realizaci NSRR ve Slovenské republice a jejich plnění ke konci roku 2013.

Tabulka 33: Cíl 1 – Infrastruktura a regionální dostupnost

Indikátor	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v %
Počet technicky zhodnocených zařízení vzdělávací infrastruktury	0,0	750,0	781,0	104,13
Počet technicky zhodnocených zařízení sociální infrastruktury	0,0	80,0	83,0	103,75
Počet projektů zabezpečujících trvalou udržitelnost sídel a zvyšujících jejich atraktivitu	0,0	500,0	587,0	117,40
Délka rekonstruovaných cest v km	0,0	1050,0	941,85	89,70
Emise skleníkových plynů (tis. tun CO ₂)	63 279	51 046	42 710,0	168,14
Procento obyvatel napojených na ČOV	54,1	81,0	62,3	30,48
Procento obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů	85,0	91,0	87,4	40,00
Míra recyklace odpadů v %	44,0	60,0	45,7	10,63
Podíl železniční dopravy na nákladní dopravě v %	28,7	30,0	19,0	-746,15
Podíl železniční dopravy na osobní dopravě v %	5,6	5,9	6,4	266,67
Hustota dálnic a rychlostních cest v km/tis. km ²	9,0	11,5	13,9	196,00
Počet úmrtí v silniční dopravě na 100 tisíc obyvatel	10,7	9,4	4,1	507,69
Počet podpořených zdravotnických zařízení	0,0	58,0	60,0	103,45

Zdroj: zpracováno podle ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. Výročná správa o vykonávaní Národného strategického referenčného rámca za rok 2013 [online]. Listopad 2014 [cit. 2015-05-27]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/download.php?FNAME=1418737561.upl&ANAME=V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%A1+sp+r%C3%A1va+NSRR+za+rok+2013.zip>, vlastní výpočty.

Z tabulky 33 je zřejmé, že 9 z 13 ukazatelů dosáhlo referenční hodnoty, z toho hodnoty 8 ukazatelů překročilo cílový stav. Hodnoty 4 ukazatelů zůstaly pod hranicí 52,92 %. V procentuálním vyjádření největší pokrok zaznamenal indikátor „Počet úmrtí v silniční dopravě na 100 tisíc obyvatel“ (dosáhnuto 507,69 %). Naopak nejnepříznivější byl vývoj indikátoru „Podíl železniční dopravy na nákladní dopravě v %“, jehož hodnoty namísto stoupání klesaly (snížení představovalo 746,15 % rozdílu mezi výchozí a cílovou hodnotou). Hodnoty ukazatelů cíle 1 v průměru dosahovaly 76,30 % rozdílu mezi výchozím a cílovým stavem.

Tabulka 34: Cíl 2 – Vědomostní ekonomika

Indikátor	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v %
On-line dostupnost 20 základních veřejných služeb v %	20,0	90,0	62,5	60,71
Podíl IKT na celkové přidané hodnotě vytvořené v podnicích v %	5,1	10,0	18,0	263,27
Celkové výdaje na výzkum a vývoj v % HDP	0,51	1,5	0,85	34,34
Počet patentových přihlášek EPO na 1. mil. obyv.	5,84	18,0	8,87	24,92
Počet udělených patentů USPTO na 1 mil. obyv.	1,65	2,0	3,21	445,71
Podíl obyvatelstva s VŠ vzděláním ve věku 25-64 let v %	11,8	13,0	17,3	458,33
Podíl obnovitelných zdrojů na hrubé spotřebě energie v %	5,5	19,0	10,4	36,30
Podíl MSP realizující vlastní inovace v % z celkového počtu MSP	17,1	18,6	16,1	-66,67
Podíl vývozu high-tech technologických výrobků na celkovém exportě v %	5,43	6,2	8,2	359,74
Počet zahraničních turistů v tis.	1 514,0	1 710	1 670	79,59
Saldo zahraničního cestovního ruchu v mil. eur	452,62	559,65	142,5	-289,75

Zdroj: zpracováno podle ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. Výročná správa o vykonávaní Národného strategického referenčného rámca za rok 2013 [online]. Listopad 2014 [cit. 2015-05-27]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/download.php?FNAME=1418737561.upl&ANAME=V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%A1+sp+r%C3%A1va+NSRR+za+rok+2013.zip>, vlastní výpočty.

Cílové stavy 6 z 11 indikátorů uvedených v tabulce 34 byly plněny na více než 55,21 %, z toho 4 přesáhly konečnou hodnotu. Procentuálně nejvýraznější pokrok byl realizován v rámci indikátoru „Podíl obyvatelstva s VŠ vzděláním ve věku 25-64 let v %“ (dosaženo 458,33 % rozdílu mezi počátečním a koncovým stavem). Záporný vývoj se týkal dvou ukazatelů, z toho více závažný byl v případě indikátoru „Saldo zahraničního cestovního ruchu v mil. eur“ (dosaženo -289,75 %). Hodnoty cíle 2 byly z hlediska stanoveného konečného stavu průměrně naplněny na 127,86 %.

Tabulka 35: Cíl 3 – Lidské zdroje

Indikátor	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v %
Veřejné výdaje na vzdělávání v %	4,4	5,2	4,06	-42,50
Podíl obyvatel zapojených do celoživotního vzdělávání na 100 obyvatel ve věku 25-64 let v %	4,6	12,5	2,9	-21,52
Míra rizika chudoby po sociálních dávkách v %	13,3	9,2	12,8	12,20
Míra dlouhodobé nezaměstnanosti v %	10,2	9,2	10,0	20,00

Zdroj: zpracováno podle ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. Výročná správa o vykonávaní Národného strategického referenčného rámca za rok 2013 [online]. Listopad 2014 [cit. 2015-05-27]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/download.php?FNAME=1418737561.upl&ANAME=V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%A1+sp+r%C3%A1va+NSRR+za+rok+2013.zip>, vlastní výpočty.

Dle výpočtů v posledním sloupci tabulky 35 se v prioritě 3 nepodařilo rovnoměrně s čerpáním alokace naplňovat cílové hodnoty u všech 4 vybraných indikátorů. Referenční hodnotě se nejvíce přiblížil indikátor „Míra dlouhodobé nezaměstnanosti v %“ (dosaženo 20 % rozdílu mezi výchozí a cílovou hodnotou), indikátor „Veřejné výdaje na vzdělávání v %“ vykazoval největší propad (-42,50 % rozdílu počátečního a koncového stavu). Indikátory priority 3 byly průměrně naplněny na -7,96 %, jednalo se o záporný vývoj.

Pro účely posouzení správnosti závěrů uvedených níže jsou zopakována jednotlivá hodnotící kritéria:

- Kritérium 1 - nadpoloviční většina všech vybraných indikátorů NSRR dosáhla referenční hodnoty,
- Kritérium 2 - průměrná hodnota všech vybraných indikátorů NSRR byla stejná nebo vyšší než referenční hodnota,
- Kritérium 3 – obě předchozí kritéria aplikovaná na úroveň jednotlivých cílů byla v nadpoloviční většině z nich splněna.

V součtu hodnoty 15 z 28 sledovaných indikátorů překročily referenční hodnotu 55,2 %, což znamená splnění kritéria 1. V souladu s kritériem 2 je také míra celkového pokroku NSRR z hlediska vybraných indikátorů, neboť činí 84,52 %. Kritériu 3 vyhovují 2 ze 3 cílů, proto je rovněž splněno. Hypotéza H2 se tedy nezamítá.

5 KOMPARACE ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ Z FONDŮ EU V ČESKÉ REPUBLICĚ A VE SLOVENSKÉ REPUBLICĚ

V této kapitole budou finanční údaje České republiky a Slovenské republiky srovnávány v jednotné měně euro, protože se jedná o oficiální měnu většiny zemí EU⁹⁶, a to včetně SR. Částky za ČR jsou přepočteny měsíčním měnovým kurzem 1 EUR = 27,48 CZK platným v prosinci 2013.⁹⁷

5.1 Finanční pokrok NSRR

V zamlouvání alokace pro léta 2007 – 2013 byla ke konci roku 2013 úspěšnější Slovenská republika. Prostředky pro projektové záměry určené k realizaci dosahovaly 93,1 % alokace, zatímco v České republice bylo žadatelům přiděleno 91,4 %. Čerpání prostředků naopak rychleji postupovalo v České republice, kde bylo absorbováno 63,7 % alokace, žadatelé ve Slovenské republice vyčerpali 55,2 % alokace. U ČR činil poměr proplacené prostředky/zamluvené prostředky 69,7 %, u SR tento poměr dosáhl 59,3 %. Z toho vyplývá, že ČR dokázala čerpat jak celkově alokované, tak i zamluvené prostředky rychleji než SR.

5.2 Absorpční kapacita

Pro účely porovnání stavu jednotlivých OP mezi státy je vhodné k sobě přiřadit ty, které se soustředily na stejnou nebo podobnou oblast národního hospodářství. Je tak učiněno v tabulce 36.

---

⁹⁶ EVROPSKÁ UNIE. *Euro* [online]. 2015 [cit. 2015-05-29]. Dostupné z WWW: http://europa.eu/about-eu/basic-information/money/euro/index_cs.htm.

⁹⁷ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů v programovém období 2007–2013* [online]. Prosinec 2013 [cit. 2015-05-29]. Dostupné z WWW: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1a7af95d-525c-4b88-94a1-bdcf6a3b02d7/MMZ_2013_12.pdf?ext=.pdf.

Tabulka 36: Ekvivalenty operačních programů v ČR a SR v programovém období 2007 - 2013

Operační program v ČR	Odpovídající operační program v SR
OP Podnikání a inovace	OP Konkurenceschopnost a hospodářský růst
OP Doprava	OP Doprava
OP Životní prostředí	OP Životní prostředí
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	OP Zaměstnanost a sociální inkluze
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	OP Vzdělávání
OP Výzkum a vývoj pro inovace	OP Výzkum a vývoj
OP Technická pomoc	OP Technická pomoc
ROP Jihovýchod	Regionální operační program
ROP Jihozápad	
ROP Moravskoslezsko	
ROP Severovýchod	
ROP Severozápad	
ROP Střední Čechy	
ROP Střední Morava	
OP Praha - Konkurenceschopnost	OP Bratislavský kraj
OP Praha - Adaptabilita	

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 36 nezahrnuje český Integrovaný operační program a slovenský OP Zdravotnictví a OP Informatizace společnosti. Tyto jsou svojí obsahovou náplní jedinečné pro každý stát.

5.2.1 Administrativní kapacita

V tabulce 37 jsou uvedeny průměrné počty pracovníků operačních programů připadajících na obsluhu 1000 mil. eur mezi lety 2009 a 2013 v mezistátním srovnání (u některých operačních programů je celková alokace nižší než tato suma, proto fyzická kapacita personálu nedosahuje přepočteného počtu pracovníků).

Tabulka 37: Srovnání počtu pracovníků na 1 mld. eur alokace v ČR a SR

OP v ČR	Celková alokace podpory 2007-2013 v mil. eur	Průměrný počet pracovníků na 1000 mil. eur za sledované období	OP v SR	Celková alokace podpory 2007-2013 v mil. eur	Průměrný počet pracovníků na 1000 mil. eur za sledované období
OP Podnikání a inovace	3035,86	65,32	OP Konkurenceschopnost a hospodářský růst	1139,12	160,48
OP Doprava	6669,89	13,56	OP Doprava	3790,72	25,27
OP Životní prostředí	5494,33	53,83	OP Životní prostředí	2141,18	71,74
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	2131,74	95,60	OP Zaměstnanost a sociální inkluze	1107,41	264,67
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	1999,29	204,50	OP Vzdělávání	656,83	375,44
OP Výzkum a vývoj pro inovace	2371,87	44,02	OP Výzkum a vývoj	1422,84	120,04
OP Technická pomoc	198,93	1691,38	OP Technická pomoc	114,83	1170,47
ROP Jihovýchod	799,62	82,29	Regionální operační program	1828,83	108,49
ROP Jihozápad	708,43	97,68			
ROP Moravskoslezsko	837,87	114,50			
ROP Severovýchod	741,67	95,15			
ROP Severozápad	828,25	93,93			
ROP Střední Čechy	637,23	91,97			
ROP Střední Morava	751,63	75,34	OP Bratislavský kraj	112,01	539,24
OP Praha – Konkurenceschopnost	270,95	111,46			
OP Praha - Adaptabilita	128,40	264,34			
Celkem	27 605,95	79,57	Celkem	12 313,77	124,73

Zdroj: vlastní zpracování

Dle tabulky 37 menší počet pracovníků na 1 mld. eur připadal skoro ve všech srovnávaných případech na operační programy České republiky. Výjimku představoval pouze OP Technická pomoc, kde nižší počet pracovníků obsluhujících uvedenou částku připadal na Slovenskou republiku. Z hlediska porovnatelných operačních programů celkový rozdíl v administrativní kapacitě činil 45,16 pracovníků na obsluhu 1 mld. eur.

V tabulce 38 jsou zaneseny částky, které pracovníci jednotlivých operačních programů v průměru administrovali.

Tabulka 38: Srovnání vyčerpané částky z alokace na pracovníka v ČR a SR

OP v ČR	Vyčerpano v letech 2010 - 2013 v mil. eur	Částka na pracovníka v mil. eur	Odpovídající OP v SR	Vyčerpano v letech 2010 - 2013 v mil. eur	Částka na pracovníka v mil. eur
OP Podnikání a inovace	1739,99	8,77	OP Konkurenceschopnost a hospodářský růst	555,73	3,04
OP Doprava	4249,98	46,99	OP Doprava	1 735,23	18,11
OP Životní prostředí	2167,56	7,33	OP Životní prostředí	1 005,75	6,55
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	1152,87	5,66	OP Zaměstnanost a sociální inkluze	647,15	2,21
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	1358,84	3,32	OP Vzdělávání	302,76	1,23
OP Výzkum a vývoj pro inovace	1238,57	11,86	OP Výzkum a vývoj	675,65	3,96
OP Technická pomoc	80,00	0,24	OP Technická pomoc	49,6	0,37
ROP Jihovýchod	472,06	7,17	Regionální operační program	1 168,28	5,89
ROP Jihozápad	407,25	5,89			
ROP Moravskoslezsko	490,23	5,11			
ROP Severovýchod	471,01	6,67			
ROP Severozápad	533,96	6,86			
ROP Střední Čechy	387,57	6,61			
ROP Střední Morava	371,12	6,55			
OP Praha – Konkurenceschopnost	150,23	4,97	OP Bratislavský kraj	60,8	1,01
OP Praha - Adaptabilita	76,55	2,26			
Celkem	16 174,47	7,36	Celkem	6200,95	4,04

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky 38 je vidět, že 1 pracovník OP v České republice zprostředkoval v průměru 7,36 mld. eur za sledované období, zatímco pracovník OP v Slovenské republice pouze 4,04 mld. eur. Rozdíl činí 3,32 mil. eur na pracovníka, resp. v ČR byla částka zprostředkovaná jedním pracovníkem OP téměř dvojnásobná oproti částce zprostředkované jedním pracovníkem OP v SR.

Rozdíl až 28,88 mil. eur na pracovníka byl v OP Doprava. Nejmenší rozdíl 0,13 mil. eur na pracovníka zaznamenal OP Technická pomoc.

5.2.2 Spolufinancování

Problematika spolufinancování je shrnuta v tabulce 39. V té je porovnáván podíl jednotlivých zdrojů financování v ČR a SR v programovém období 2007 – 2013.

Tabulka 39: Srovnání podílů zdrojů financování na čerpání alokace ke konci roku 2013 v ČR a SR

OP v ČR	Zdroje EU v %	Národní zdroje v %	Odpovídající OP v SR	Zdroje EU v %	Národní zdroje v %
OP Podnikání a inovace	85,00	15,00	OP Konkurenceschopnost a hospodářský růst	77,09	22,91
OP Doprava	72,14	27,86	OP Doprava	73,16	26,84
OP Životní prostředí	84,04	15,96	OP Životní prostředí	77,37	22,63
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	85,65	14,35	OP Zaměstnanost a sociální inkluze	78,14	21,86
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	81,13	18,87	OP Vzdělávání	70,22	29,78
OP Výzkum a vývoj pro inovace	85,01	14,99	OP Výzkum a vývoj	76,48	23,52
OP Technická pomoc	85,00	15,00	OP Technická pomoc	80,29	19,71
ROP Jihovýchod	74,66	25,34	Regionální operační program	86,03	13,97
ROP Jihozápad	79,20	20,80			
ROP Moravskoslezsko	74,87	25,13			
ROP Severovýchod	76,66	23,34			
ROP Severozápad	78,77	21,23			
ROP Střední Čechy	78,09	21,91			
ROP Střední Morava	80,16	19,84			
OP Praha - Konkurenceschopnost	83,31	16,69	OP Bratislavský kraj	74,99	25,01
OP Praha - Adaptabilita	85,00	15,00			
Celkem	79,11	20,89	Celkem	77,41	22,59

Zdroj: vlastní zpracování

Jak plyne z tabulky 39, relativně méně prostředky na financování projektů spolufinancovaných z fondů EU přispívala Česká republika (v rámci srovnávaných programů o 1,60 procentního bodu). Nejvýraznější rozdíl vznikl v operačních programech zaměřených na vzdělávání (10,91 procentního bodu). Téměř identické podíl hradily státy v OP Doprava (rozdíl 1,02 procentního bodu).

5.2.3 Projektové žádosti

Stav projektových žádostí přijatých ke konci roku 2013 institucemi spadajících pod jednotlivé operační programy vzhledem k objemu alokace je předmětem tabulky 40.

Tabulka 40: Srovnání stavu žádostí o poskytnutí podpory ke konci roku 2013 v ČR a SR

OP v ČR	Podané žádosti	Vyřazené žádosti	Žádosti schválené k realizaci	Odpovídající OP v SR	Podané žádosti	Vyřazené žádosti	Žádosti schválené k realizaci
	% alok.	% alok.	% alok.		% alok.	% alok.	% alok.
OP Podnikání a inovace	210	74,1	115,1	OP Konkurenceschopnost a hospodářský růst	327,0	191,7	70,9
OP Doprava	135,1	6,3	108,6	OP Doprava	112,3	2,1	92,2
OP Životní prostředí	165,5	56,5	55,4	OP Životní prostředí	278,3	164,9	86,7
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	200,3	95,8	99,1	OP Zaměstnanost a sociální inkluze	165,2	37,9	98,5
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	264	156	91,8	OP Vzdělávání	241,4	98,4	109,8
OP Výzkum a vývoj pro inovace	157,8	64,8	89,2	OP Výzkum a vývoj	228,0	104,4	104,2
OP Technická pomoc	174,7	37,0	87,0	OP Technická pomoc	123,6	3,2	94,2
ROP Jihovýchod	190,2	63,2	102,8	Regionální operační program	178,9	72,7	90,3
ROP Jihozápad	296,4	175,6	99,1				
ROP Moravskoslezsko	177,2	54,3	87,1				
ROP Severovýchod	218,5	93,1	103,1				
ROP Severozápad	212,6	92	78,5				
ROP Střední Čechy	210,6	89,4	100,5				
ROP Střední Morava	195,9	77,3	82,4				
OP Praha – Konkurenceschopnost	224,8	104,6	86,9	OP Bratislavský kraj	185,7	70,3	79,7
OP Praha - Adaptabilita	462,7	340,7	94,4				
Celkem	172,2	61,5	86,1	Celkem	178,1	71,7	83,1

Zdroj: vlastní zpracování

Data v tabulce 40 ukazují, že hlediska srovnatelných operačních programů se celkový objem žádostí podaných, vyřazených a schválených k realizaci výrazněji nelišil, nicméně v jednotlivých porovnávaných operačních programech byly značné rozdíly a nelze říct, že by hodnoty jakýchkoliv dvou byly alespoň přibližně identické.

5.2.4 Vybrané projektové indikátory

Výroční zpráva o realizaci NSRR ČR k 31. 12. 2013 poskytla pro účely analýzy 38 reprezentativních indikátorů rozdělených do 4 cílů. Plnění 26 z nich překročilo referenční hodnotu, čili jejich pokrok činil více, než byla tehdejší míra čerpání z alokace pro období 2007 – 2013. To znamená, že 68,42 % ukazatelů splnilo kritérium 1.

Výroční zpráva o realizaci NSRR SR vztahující se ke stejnému datu obsahovala 28 vybraných indikátorů rozdělených do 3 cílů. Referenční hodnoty dosáhlo 15 ukazatelů, tj. 53,57 %. Je to tedy méně než v ČR.

Z hlediska průměrného naplňování indikátorů NSRR byl rozdíl mezi ČR a SR značný – 162,77 % ku 84,52 %. I v tomto případě byla v implementaci NSRR úspěšnější ČR.

Dosahování jednotlivých cílů probíhalo uspokojivě v ČR u 3 ze 4 cílů, u SR 2 ze 3 cílů. V rámci dostatečně naplněných cílů větší pokrok učinila Česká republika.

Celkově cílových hodnot vybraných indikátorů lépe dosahovala Česká republika, neboť na základě kritérií platných pro podkapitoly 3.5 a 4.5 s analýzami těchto indikátorů učinila větší pokrok v realizaci NSRR.

ZÁVĚR

Cílem práce bylo zpracování analýzy absorpční kapacity vybraných států, které získávají prostředky z fondů Evropské unie. Zjištěné hodnoty se staly podkladem pro doporučení vedoucí ke zlepšení čerpání prostředků z těchto fondů.

První kapitola popsala základní pojmy spojené s čerpáním finančních prostředků z fondů EU. Nejdříve byly charakterizovány dotace v rovině obecné i specifické pro EU, následovalo vymezení absorpční kapacity jako souhrnného označení pro tři problematiky – administrativní kapacita, schopnost spolufinancování a zásobník projektů. Další část kapitoly patřila definici politiky hospodářské a sociální soudržnosti jako jedné z nejvýznamnějších agend vykonávané Evropskou unií, poté bylo vysvětleno programové období, víceletý finanční rámec a rozpočtový výhled, kapitolu zakončilo přiblížení programového období 2007 – 2013.

Druhá kapitola charakterizovala rozpočet EU z jeho příjmové i výdajové stránky, popsala fondy, ze kterých mohou čerpat prostředky nejen členské státy EU. Poslední část byla věnována průběhu absorpce dotace v rámci jednoho projektu.

Třetí a čtvrtá kapitola byla zaměřena na analýzu absorpční kapacity České republiky a Slovenské republiky z pohledu operačních programů, a to formou ex-post. Analýza zahrnovala rozbor administrativní kapacity, spolufinancování a projektových žádostí. Zjištěné poznatky byly komparovány mezi oběma státy v rámci páté kapitoly.

V této práci byly ověřeny dvě hypotézy:

H1: „Administrativní kapacita regionálních operačních programů je v průměru výkonnější než administrativní kapacita tematických operačních programů.“

H2: „Věcný pokrok realizace národních strategických dokumentů pro období 2007 – 2013 je v porovnání s mírou čerpání finanční alokace pro období 2007 – 2013 na stejné nebo vyšší úrovni.“

Podmínky pro potvrzení hypotézy H1 nesplnila Česká republika, neboť pracovníci regionálních operačních programů včetně obou OP Praha nezprostředkovali ve sledovaném období částku vyšší než odpovídající počet pracovníků tematických operačních programů. V případě Slovenské republiky hypotéza H1 nebyla zamítnuta, protože administrativní struktura regionálního operačního programu a OP Bratislavský kraj zprostředkovala v průměru na pracovníka více prostředků než administrativní struktura tematických operačních programů.

Hypotéza H2 nebyla zamítnuta jak u České republiky, tak i u Slovenské republiky. Obě země splnily stanovená hodnotící kritéria a lze říct, že tempo plnění vybraných indikátorů je v souhrnu rychlejší, než je čerpání prostředků z alokace 2007 – 2013.

Administrativní kapacita

Komparace administrativní kapacity obou zemí přinesla zjištění, že Česká republika při relativně nižším stavu pracovních sil operačních programů oproti výši alokace pro období 2007 – 2013 z ní dokázala vyčerpat více prostředků (resp. měla vyšší absorpční kapacitu) než Slovenská republika. Z toho pro Slovenskou republiku plyne možnost prozkoumat problematiku složení a řízení personálu obsluhujících fondy EU v České republice, identifikovat případná zlepšení pro Slovenskou republiku a implementovat je do vlastní správní struktury.

Na základě zjištěných výsledků lze doporučit navýšení příspěvků ze strukturálních fondů pro Regionální operační program ve Slovenské republice, protože z hlediska administrativní kapacity budou rychleji absorbovány oproti jiným operačním programům. Toto tvrzení podporuje i fakt, že Regionální operační program patří mezi operační programy s nejvyšší mírou čerpání prostředků z fondů EU v SR.

Ačkoliv pracovníků v českých regionálních operačních programech bylo na vyčerpanou část alokace poměrně více oproti tematickým operačním programům, faktem zůstává, že jejich absorpce finančních prostředků byla nadprůměrná. Proto by bylo v případě rizika nedočerpání alokace u jiných operačních programů vhodné, kdyby případné realokace (přesuny prostředků) směřovaly do regionálních operačních programů. Stejně tak i navýšení alokace na úkor tematických operačních programů pro další programová období by celkově toto riziko snížilo.

Obecně je pro zlepšení čerpání prostředků z fondů EU z pohledu administrativní kapacity účelné kontinuálně zvyšovat kvalifikaci, prohlubovat znalosti a rozšiřovat rozsah dovedností stávajících zaměstnanců. K uspokojivějším výsledkům může vést dlouhodobá nízká fluktuace pracovních sil z důvodu zhodnocení nabytých zkušeností v problematice čerpání z evropských fondů.

Spolufinancování

Analýza spolufinancování evropských fondů ve vzájemném porovnání obou zkoumaných zemí ukázala, že míra kofinancování z národních zdrojů ČR byla ke konci roku 2013 nižší než

v SR. Tuto skutečnost však nelze hodnotit, protože pouze odráží strukturu příjemců prostředků z alokace.

Podíl obou států na spolufinancování byl vyšší než minimálních 15 %. Pokud by chtěly této hodnoty dosáhnout, měly by se operační programy více soustředit na příjemce, kteří splňují podmínky pro udělení podpory přesahující 85 % nákladů projektů, případně musí navýšit alokaci o vlastní zdroje, aby byly prostředky z fondů EU vyčerpatelné.

Projektové žádosti

Analýzy stavu žádostí o poskytnutí dotace v ČR a SR poukázaly na nezanedbatelný počet i finanční objem záměrů, které nesplňovaly podmínky pro přidělení, popř. proplacení finančních prostředků. Z hlediska podaných žádostí o poskytnutí dotace by měly operační programy nabídnout větší součinnost při přípravě projektových záměrů žadatelů, přičemž hlavní pozornost by patřila zájemcům, kteří o finanční prostředky z fondů EU usilují poprvé. Nelze totiž vyloučit, že se mezi zamítnutými žádostmi nacházejí ty, které by v případě správného zpracování dosáhly vyššího bodového ohodnocení než dobře zpracované, ale z hlediska plnění cílů NSRR méně přínosné projekty.

Vybrané projektové indikátory

V realizaci Národního strategického referenčního rámce byla ke konci roku 2013 úspěšnější Česká republika, protože oproti Slovenské republice vykazovala větší pokrok v realizaci cílů NSRR. Ačkoliv obě země dosáhly dostatečného pokroku pro potvrzení hypotézy H2, plnění mnoha indikátorů zaostávalo za pokrokem ve finanční implementaci NSRR. Existence indikátorů, jejichž naplňování je pomalejší oproti čerpání finančních prostředků z alokace 2007 – 2013, by měla být zohledněna při definování podporovaných oblastí v průběžných výzvách jednotlivých operačních programů. Vzhledem ke končícímu programovému období 2007 – 2013 platí toto doporučení pro následující programová období v případě obdobné situace.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] ABRHÁM, J., HELÍSEK, M. a PLCHOVÁ, B. *Česká republika a EU: ekonomika – měna: hospodářská politika*. 1. vyd. Praha: Agentura Krigl, 2010, 206 s. ISBN 978-80-86912-39-4.
- [2] AVEX COMPUTER SYSTEMS. *Dotace EU, financování* [online]. © 2009 [cit. 2014-08-28]. Dostupné z WWW: <http://www.avex.cz/computer/dotace-eu-financovani.html>.
- [3] BOHÁČKOVÁ, I. a HRABÁNKOVÁ, M. *Strukturální politika Evropské unie*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2009, xvii, 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6.
- [4] BROMLEY, S. *Governing the European Union*. Thousand Oaks, Calif.: SAGE Publications in association with the Open University, 2001, x, 325 p. ISBN 07-619-5461-9.
- [5] BUSINESSINFO. *Přeshraniční spolupráce* [online]. © 1997-2015 [cit. 2015-04-03]. Dostupné z WWW: <http://www.businessinfo.cz/cs/dotace-a-financovani/zdroje-financovani-z-eu/preshranicni-spoluprace.html>.
- [6] BUSINESSINFO. *Příprava období 2014–2020* [online]. © 1997-2015 [cit. 2015-02-02]. Dostupné z WWW: <http://www.businessinfo.cz/cs/dotace-a-financovani/zdroje-financovani-z-eu/priprava-obdobi-20142020.html>.
- [7] BUSINESSINFO. *Regionální a strukturální politika Evropské unie* [online]. 30. listopad 2010 [cit. 2014-12-22]. Dostupné z WWW: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/regionalni-a-strukturalni-politika-5158.html#!>.
- [8] CIHELKOVÁ, E. *Vnější ekonomické vztahy Evropské unie*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2003, xxxii, 709 s. ISBN 80-717-9804-5.
- [9] ČESKÁ INFORMAČNÍ AGENTURA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Národní rozvojový plán pro programové období 2007 – 2013, Národní strategický referenční rámec pro programové období 2007 – 2013: Vyhodnocení koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb., včetně hodnocení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptací oblasti dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů* [online]. Říjen 2006 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z WWW: http://portal.cenia.cz/eiasea/download/U0VBX01aUDAxNETfdnlob2Rub2NlblfM S5wZGY/MZP014K_vyhodnoceni.pdf.

- [10] DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY. *Čerpání z fondů Evropské unie v období 2004–2006 je téměř stoprocentní* [online]. 21. říjen 2009 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z WWW: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6398932>.
- [11] DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY. *Technická pomoc – je operační program v ohrožení?* [online]. 16. květen 2013 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z WWW: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6594150>.
- [12] DOTACEONLINE. *Co jsou to granty a dotace?* [online]. 2015 [cit. 2015-02-17]. Dostupné z WWW: <http://www.dotaceonline.cz/Page.aspx?SP=1181>.
- [13] DOTACEONLINE. *Finanční kontrola a audit* [online]. 2015 [cit. 2015-04-17]. Dostupné z WWW: <http://www.dotaceonline.cz/Page.aspx?SP=5306>.
- [14] E15. *V lednu přišlo na české účty 2,5 miliardy korun z evropských fondů* [online]. 27. únor 2011 [cit. 2015-04-16]. Dostupné z WWW: <http://zpravy.e15.cz/byznys/finance-a-bankovnictvi/z-dotaci-eu-v-lednu-prislo-na-ceske-ucty-2-5-miliardy-korun-498673>.
- [15] EDOTACE. *Slovníček* [online]. © 2015 [cit. 2015-04-26]. Dostupné z WWW: <http://www.edotace.cz/slovník-pojmu/-/A/>.
- [16] EUBUSINESS. *Funding - loans and grants from the European Union* [online]. 6. leden 2014 [cit. 2015-04-26]. Dostupné z WWW: <http://www.eubusiness.com/funding>.
- [17] EURACTIV. *Cezhraničná a územná spolupráca* [online]. © 2003-2015 [cit. 2015-06-20]. Dostupné z WWW: <http://www.euractiv.sk/cezhranicna-a-uzemna-spolupraca>.
- [18] EURACTIV. *Od ISPA ku Kohézному fondu* [online]. 2004 [cit. 2015-06-08]. Dostupné z WWW: <http://www.euractiv.sk/regionalny-rozvoj/clanok/od-isp-a-ku-koheznemu-fondu>.
- [19] EUR-LEX: access to European Union law. *ROZHODNUTÍ RADY ze dne 7. června 2007 o systému vlastních zdrojů Evropských společenství* [online]. 23. červen 2007 [cit. 2015-02-17]. Dostupné z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32007D0436>.
- [20] EUROFONDY. *Obdobie 2007-2013* [online]. 2009-2015 [cit. 2015-06-20]. Dostupné z WWW: <http://eurofondy.webnode.sk/obdobie-2007-2013/>.

- [21] EURO MANAGERS. *Popis struktury a fungování fondů EU v ČR 2007 - 13, politika soudržnosti 2014 - 20* [online]. 12. leden 2012 [cit. 2015-02-18]. Dostupné z WWW: http://www.euromanagers.cz/data/Popis_fondu.pdf.
- [22] EUROPA: přehledy právních předpisů EU. *Financování společné zemědělské politiky* [online]. 10. září 2009 [cit. 2014-08-23]. Dostupné z WWW: http://europa.eu/legislation_summaries/agriculture/general_framework/111096_cs.htm.
- [23] EUROPEAN COMMISSION: financial programming and budget. *European Union: public finance* [online]. 5th edition. © 2014 [cit. 2015-02-16]. Dostupné z WWW: http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/publications/2014/EU_pub_fin_en.pdf.
- [24] EUROPEAN COMMISSION: press release database. *Mýty o rozpočtu EU a víceletém finančním rámci* [online]. 29. červen 2011 [cit. 2015-02-16]. Dostupné z WWW: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-11-459_cs.htm.
- [25] EUROPEAN COMMISSION: press release database. *Otázky a odpovědi týkající se „dohod o partnerství“ mezi Evropskou komisí a členskými státy EU o investicích v rámci evropských strukturálních a investičních fondů v období 2014–2020* [online]. 5. květen 2014 [cit. 2015-02-19]. Dostupné z WWW: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-331_cs.htm.
- [26] EUROPEAN COUNCIL, COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. *Financial Perspective 2007-2013* [online]. 19. prosinec 2005 [cit. 2015-02-19]. Dostupné z WWW: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/misc/87677.pdf.
- [27] EUROSKOP. *Operační programy 2007-2013* [online]. © 2005-15 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z WWW: <https://www.euroskop.cz/8641/sekce/operacni-programy-2007-2013/>.
- [28] EUROSKOP. *Přehled Fondů EU* [online]. © 2005-15 [cit. 2014-08-21]. Dostupné z WWW: <https://www.euroskop.cz/9035/sekce/prehled-fondu-eu/>.
- [29] EVROPSKÁ KOMISE: rybolov. *Evropský rybářský fond (ERF) (2007-2013)* [online]. 5. prosinec 2014 [cit. 2015-02-16]. Dostupné z WWW: http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/eff/index_cs.htm.
- [30] EVROPSKÁ KOMISE: zastoupení v České republice. *Granty Evropské unie* [online]. 16. červenec 2012 [cit. 2015-02-17]. Dostupné z WWW: http://ec.europa.eu/ceskarepublika/granty_cs.htm.

- [31] EVROPSKÁ UNIA. *Slovensko a EÚ – vzťahy do členstva* [online]. (c)2006-2015 [cit. 2015-05-14]. Dostupné z WWW: http://www.europa.sk/slovensko_a_eu_vztahy.
- [32] EVROPSKÁ UNIE. *Euro* [online]. 2015 [cit. 2015-05-29]. Dostupné z WWW: http://europa.eu/about-eu/basic-information/money/euro/index_cs.htm.
- [33] EVROPSKÁ UNIE: přehledy právních předpisů EU. *Systém finančních výhledů a víceletého finančního rámce* [online]. 16. červen 2011 [cit. 2015-02-03]. Dostupné z WWW: http://europa.eu/legislation_summaries/budget/134012_cs.htm.
- [34] EVROPSKÝ PARLAMENT. KATSAROVÁ, I. *The (low) absorption of EU Structural Funds* [online]. 1. říjen 2013 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <http://www.europarl.europa.eu/eplibrary/The-low-absorption-of-EU-Structural-Funds.pdf>.
- [35] EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND V ČR. *Programové období* [online]. © 2008 [cit. 2014-12-21]. Dostupné z WWW: <http://www.esfcr.cz/slovník/programove-obdobi>.
- [36] FIALA, P. a PITROVÁ, M. *Evropská unie*. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2009, 803 s. ISBN 978-807-3252-236.
- [37] HOSPODÁŘSKÉ NOVINY. *Ministerstva mají přes tisíc euroúředníků* [online]. 1. duben 2004 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z WWW: <http://archiv.ihned.cz/c1-14175440-ministerstva-maji-pres-tisic-eurouredniku>.
- [38] IDNES. *Česko je ráj euroúředníků, přesto jsme v čerpání dotací nejhorší* [online]. 1. březen 2014 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z WWW: http://zpravy.idnes.cz/uredniku-na-eurodotace-ma-cesko-prilis-v-cerpani-je-ale-nejhors-i-pw2-/domaci.aspx?c=A140228_215304_domaci_zt.
- [39] INSTITUT PRO EKONOMICKOU A EKOLOGICKOU POLITIKU. *Návrh Národního rozvojového plánu České republiky 2007 – 2013* [online]. Leden 2006 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z WWW: <http://www.ieep.cz/editor/assets/projekty/nrp/nrp.pdf>.
- [40] IPODNIKATEL. *Jak získat dotaci pro své podnikání* [online]. 9. červen 2011 [cit. 2014-08-28]. Dostupné z WWW: <http://www.ipodnikatel.cz/Dotace-EU/jak-ziskat-dotaci-pro-sve-podnikani.html>.
- [41] KÖNIG, P., LACINA, L. a kol. *Rozpočet a politiky Evropské unie*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2004, xxiv, 374 s. ISBN 80-717-9846-0.

- [42] KONZERVATIVNÝ INŠTITÚT M. R. ŠTEFÁNKA. *Slovensko a regionálne rozdiely: teórie, regióny, indikátory, metódy* [online]. 2006 [cit. 2015-06-03]. Dostupné z WWW: http://www.konzervativizmus.sk/upload/pdf/Slovensko_a_regionalne_rozdiely.pdf.
- [43] KPMG. *EU Funds in Central and Eastern Europe: Progress Report 2007 - 2013* [online]. 2014 [cit. 2015-06-07]. Dostupné z WWW: <http://www.kpmg.com/CEE/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/EU%20Funds%20in%20Central%20and%20Eastern%20Europe%202013.pdf>.
- [44] LELEK, T. *Hospodárska politika v Evropskej únii: distanční opora*. vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2011, 125 s. ISBN 978-80-7395-418-5.
- [45] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Alokace* [online]. 5. březen 2009 [cit. 2015-06-08]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/A/Alokace>.
- [46] MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Česká republika vyčerpala 99,54 % prostředků strukturálních fondů na období 2004 - 2006* [online]. 4. říjen 2010 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2010/2010-10-04-tiskova-zprava-5303-5303>.
- [47] MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Strukturální fondy* [online]. 25. srpen 2005, 28. červenec 2014 [cit. 2015-02-19]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/zahranicni-sektor/podpora-ze-zahranici/strukturalni-fondy>.
- [48] MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Pravidla pro zajištění spolufinancování prostředků EU z národních veřejných zdrojů* [online]. 28. červenec 2014 [cit. 2015-05-08]. Dostupné z WWW: http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Fond-soudrznosti_2011-02_Pravidla-pro-zajisteni-spolufinancovani-prostredku-EU-z-narodnich-verejnych-zdroju.pdf.
- [49] MINISTERSTVO FINANČÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Čerpanie ŠF a KF k 31.12.2013* [online]. 9. leden 2014 [cit. 2015-05-21]. Dostupné z WWW: <http://www.mfsr.sk/Default.aspx?CatID=84&NewsID=643>.
- [50] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Absorpční kapacita* [online]. 5. březen 2009 [cit. 2014-08-19]. Dostupné z

WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/A/Absorpcni-kapacita>.

- [51] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Čtvrtletní monitorovací zpráva o průběhu čerpání fondů SF / FS* [online]. 2015 [cit. 2015-04-26]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-o-cerpani/monitorovaci-zprava>.
- [52] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Finanční perspektiva EU na léta 2007—2013: výsledná podoba* [online]. 23. únor 2009 [cit. 2015-02-17]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Dokumenty/Legislativa/Financni-perspektiva-2007-2013/Financni-perspektiva-EU-na-leta-2007-2013-vysledn>.
- [53] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Informace o fondech* [online]. 2014 [cit. 2014-08-19]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>.
- [54] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Jak získat dotaci* [online]. 2014 [cit. 2014-08-28]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Jak-na-projekt>.
- [55] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Kontakty na programy 2007-2013* [online]. 2015 [cit. 2015-04-11]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Jak-na-projekt/Eurofon-800-200-200/Kontakty/Kontakty-na-programy-2007-2013>.
- [56] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů* [online]. 2008 [cit. 2015-06-04]. Dostupné z WWW: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1c147ae0-0978-45a0-bdf5-69b3139c5912/MMZ_2008_01_1c147ae0-0978-45a0-bdf5-69b3139c5912.pdf?ext=.pdf.
- [57] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů v programovém období 2007–2013* [online]. 23. leden 2014 [cit. 2015-05-29]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/A/Absorpcni-kapacita>.

fondy.cz/getmedia/1a7af95d-525c-4b88-94a1-bdcf6a3b02d7/MMZ_2013_12.pdf?ext=.pdf.

- [58] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Národní strategický referenční rámec* [online]. 2015 [cit. 2015-02-19]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Narodni-strategicky-referencni-ramec>.
- [59] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Nářízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999* [online]. 31. červenec 2006 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/cf3e15a7-953c-4b8f-9ce3-d64e3bfdefbf/obecne>.
- [60] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *NUTS* [online]. 5. březen 2009 [cit. 2015-06-16]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/N/NUTS>.
- [61] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Operační program ESPON 2013* [online]. 2015 [cit. 2015-04-03]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/ESPON-2013>.
- [62] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Operační programy 2007-2013* [online]. 2015 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>.
- [63] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Operační program INTERACT II* [online]. 2015 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/INTERACT-II>.
- [64] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Operační program Nadnárodní spolupráce (Central Europe)* [online]. 2015 [cit. 2015-04-03]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy->

EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/Central-Europe.

- [65] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Politika hospodářské a sociální soudržnosti EU (HSS)* [online]. 5. březen 2009 [cit. 2015-02-05]. Dostupné z WWW: <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/P/Politika-hospodarske-a-socialni-soudrznosti-EU-%28HS>.
- [66] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Pravidlo N+2* [online]. 5. březen 2009 [cit. 2015-06-05]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/P/Pravidlo-N-2>.
- [67] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Programové období 2007-2013* [online]. 2015 [cit. 2015-02-22]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013>.
- [68] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Programové období 2014-2020* [online]. 2014 [cit. 2014-08-23]. Dostupné z WWW: <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020>.
- [69] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Regiony regionální politiky* [online]. 2015 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU>.
- [70] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Seznam příjemců finanční podpory* [online]. 2015 [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-o-cerpani/Seznamy-prijemcu>.
- [71] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: evropské strukturální a investiční fondy. *Subsidiarita* [online]. 17. říjen 2014 [cit. 2015-06-24]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/S/Subsidiarita>.

- [72] MINISTRY OF REGIONAL DEVELOPMENT CZ: european structural and investment funds. *Programmes 2014 - 2020* [online]. 2014 [cit. 2014-08-23]. Dostupné z WWW: <https://www.strukturalni-fondy.cz/en/Fondy-EU/2014-2020>.
- [73] MONITORING FONDŮV EÚ. *Stav čerpania eurofondov - súhrnný prehľad MF SR* [online]. 19. leden 2015 [cit. 2015-05-19]. Dostupné z WWW: <http://www.monitoringfondov.eu/article.php?cal-2014-12-31-cerpaniefin>.
- [74] MUNICIPALIA. *Dostupnosť, efektívnosť a význam využitia štrukturálnych fondov EÚ na Slovensku pre mestá a obce z pohľadu ZMOS* [online]. Leden 2007 [cit. 2015-06-20]. Dostupné z WWW: http://www.municipalia.sk/municipalia/uploaded_files/strategia_planovania.doc.
- [75] NÁRODNÍ ÚSTAV ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ. *Klasifikace jednotek NUTS* [online]. © 2008 [cit. 2015-06-21]. Dostupné z WWW: <http://www.nuov.cz/klasifikace-jednotek-nuts>.
- [76] NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD. *EU report 2014: zpráva o finančním řízení prostředků Evropské unie v ČR* [online]. červen 2014 [cit. 2014-08-16]. Dostupné z WWW: <http://www.nku.cz/assets/publikace/eu-report-2014-cz.pdf>.
- [77] NOVOTNÝ, T. *Vyhodnocení stavu čerpání fondů EU u sedmnácti operačních programů v ČR*. Praha: Friedrich-Ebert-Stiftung, 2013. 21 s. ISBN 978-80-87748-13-8.
- [78] PELTRÁM, A. a kol. *Evropská integrace a Česká republika*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009, 143 s. ISBN 978-80-247-2849-0.
- [79] REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM STŘEDNÍ ČECHY. „*Možnosti rozšíření působnosti stávajících regionálních operačních programů v ČR pro programové období 2014-2020 na základě zkušeností z ostatních členských států EU*“ [online]. 2011 [cit. 2015-06-03]. Dostupné z WWW: <http://www.ropstrednicechy.cz/download.php?file=4c5906e2-e766-4065-8618-191ff71962c6.pdf&directory=/files/&name=Mo%C5%BEnosti%20roz%C5%A1%C3%AD%C5%99en%C3%AD%20p%C5%AFsobnosti%20ROP%202014-2020.pdf&tableName=files&id=4c5906e2-e766-4065-8618-191ff71962c6&counterField=counter>.
- [80] REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM STŘEDNÍ ČECHY. *Veřejná podpora* [online]. 2008 [cit. 2015-06-02]. Dostupné z WWW:

<http://www.ropstrednicechy.cz/download.php?sid=pkfnqtg4phd8noag1e08546p15&file=a75ea4c1-069e-4387-aa29-906c34467a51.pdf&directory=/files/&name=Ve%C5%99ejn%C3%A1%20podpora.pdf&tableName=files&id=a75ea4c1-069e-4387-aa29-906c34467a51&counterField=counter>.

- [81] SLOVENSKÁ AGENTÚRA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA. *Eurofondy na Slovensku v praxi* [online]. 2013 [cit. 2015-06-20]. Dostupné z WWW: http://www.sazp.sk/public/index/open_file.php?file=CTK/GM/Workshop/Littera_N_SRR.pdf.
- [82] SME. *Analýza navrhuje zvýšiť počet úradníkov pre eurofondy* [online]. 2007 [cit. 2015-06-07]. Dostupné z WWW: <http://ekonomika.sme.sk/c/3242264/analyza-navrhuje-zvysit-pocet-uradnikov-pre-eurofondy.html>.
- [83] SROP 3.3. *Partnerství pro Vysočinu* [online]. 2005 [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW: http://www.partnerstvi-vysocina.cz/files/prilohy/planovaci_obdobi_2007-2013.pps.
- [84] TAUER, V., ZEMÁNKOVÁ, H. a ŠUBRTOVÁ, J. *Ziskejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009, 160 s. ISBN 978-80-251-2649-3.
- [85] ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. *Čerpanie a Zoznamy* [online]. © 2008 [cit. 2015-05-21]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/cerpanie/>.
- [86] ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. *Národný strategický referenčný rámec 2007 - 2013* [online]. © 2008 [cit. 2015-05-16]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/narodny-strategicky-referencny-ramec-2007-2013/>.
- [87] ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. *Operačné programy* [online]. © 2008 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/operacne-programy/>.
- [88] ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. *Pravidlá financovania finančných opráv z nezrovnalostí zistených Európskou komisiou, Európskym dvorom audítorov alebo národnými orgánmi Slovenskej*

republiky v rámci predvstupových fondov PHARE, ISPA, SAPARD, Prechodný fond a povstupových fondov Štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo [online]. 11. květen 2011 [cit. 2015-06-08]. Dostupné z WWW: <http://www.rokovania.sk/File.aspx/Index/Mater-Dokum-138795>.

- [89] ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. *Výročná správa o vykonávaní Národného strategického referenčného rámca za rok 2007* [online]. Září 2008 [cit. 2015-06-04]. Dostupné z WWW: http://www.nsrr.sk/download.php?FNAME=1233649539.upl&ANAME=VS_NSRR_2007.pdf.
- [90] ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY: centrálny koordinačný orgán. *Výročná správa o vykonávaní Národného strategického referenčného rámca za rok 2013* [online]. Listopad 2014 [cit. 2015-05-27]. Dostupné z WWW: <http://www.nsrr.sk/download.php?FNAME=1418737561.upl&ANAME=V%C3%B4ro%C4%8Dn%C3%A1+spr%C3%A1va+NSRR+za+rok+2013.zip>.
- [91] Vláda České republiky. *Evaluace opatření 3.3 SROP: zásobník projektů - 5. dílčí analýza závěrečné zprávy* [online]. Listopad 2008 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z WWW: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rmno/dokumenty/ZZ_SVAZEK_2_D5.pdf.
- [92] VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013* [online]. Červenec 2007 [cit. 2015-04-30]. Dostupné z WWW: http://www.vlada.cz/assets/media-centrum/predstavujeme/NSRR_final_1.pdf.
- [93] VZDĚLÁVÁNÍ NSRR. *Systém vzdělávání zaměstnanců IS NSRR* [online]. 2015 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z WWW: <http://www.vzdelavaninsrr.cz/system-vzdelavani/>.
- [94] WOKOUN, R., MATES, P. a KADEŘÁBKOVÁ, J. a kol. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: A. Čeněk, 2011, 474 s. ISBN 978-80-7380-304-9.
- [95] ZAHRADNÍK, P. *Vstup do Evropské unie: přínosy a náklady konvergence*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2003, xx, 364 s. ISBN 80-717-9472-4.

SEZNAM PŘÍLOH

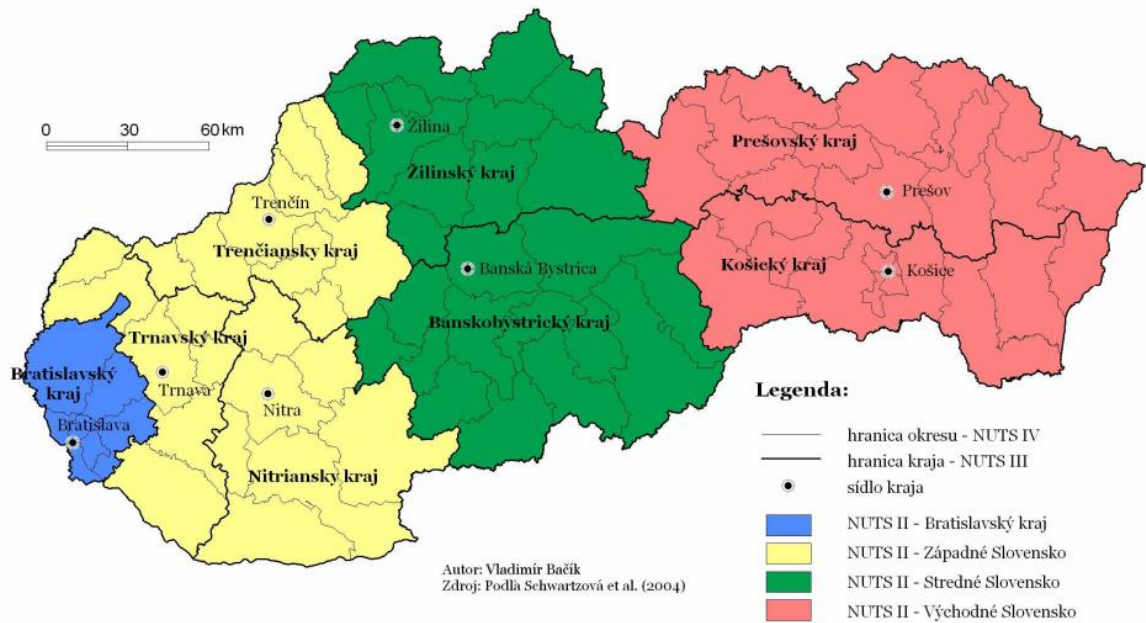
- A Mapa regionů na úrovni NUTS II v České republice
- B Mapa regionů na úrovni NUTS II ve Slovenské republice
- C Strategické dokumenty politiky HSS EU v programovém období 2007 - 2013
- D Výše poskytnuté dotace z fondů EU v programovém období 2007 - 2013

Příloha A: Mapa regionů na úrovni NUTS II v České republice

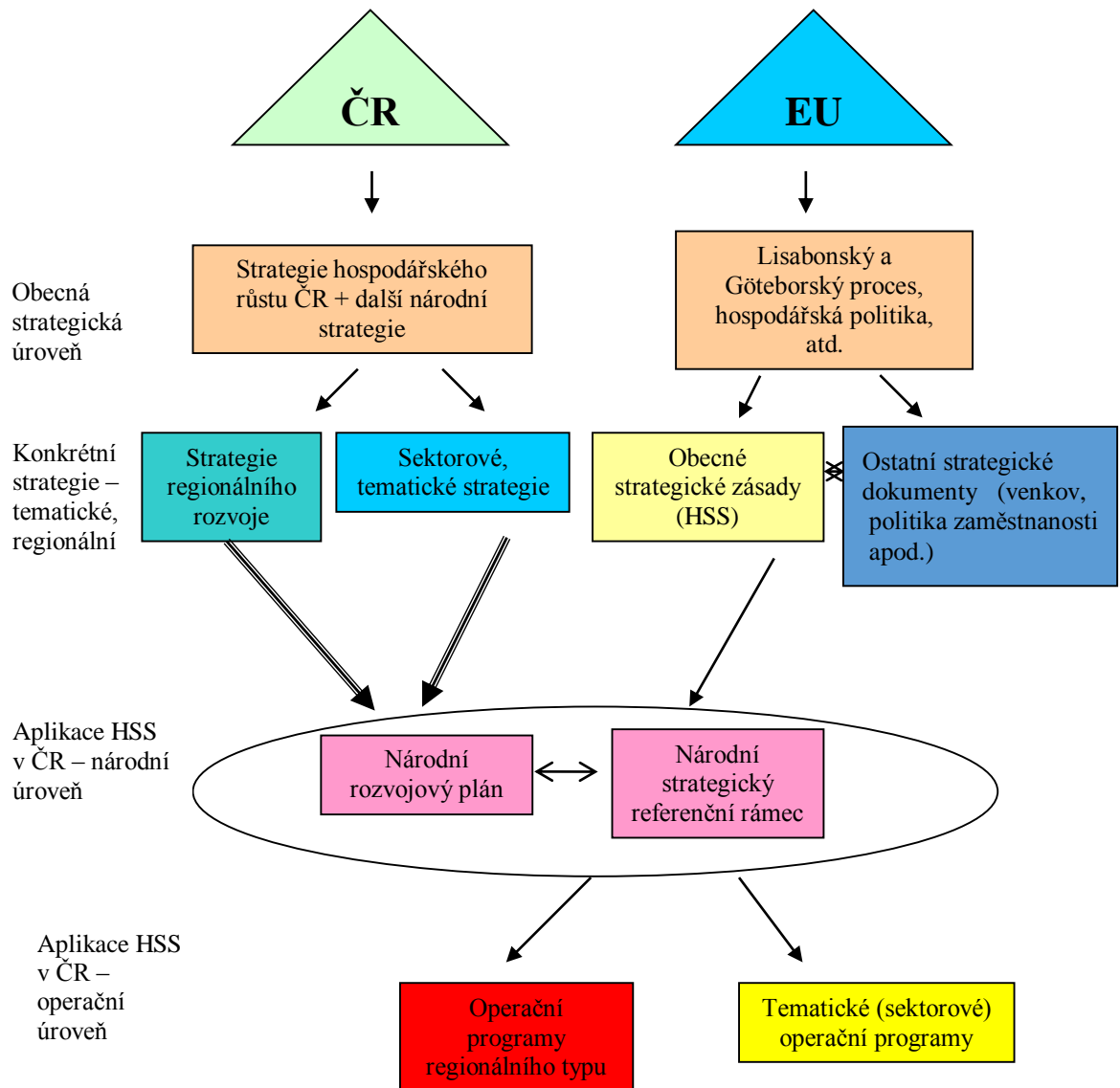
Zdroj: NÁRODNÍ ÚSTAV ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ. Klasifikace jednotek NUTS [online]. © 2008 [cit. 2015-06-21]. Dostupné z WWW: <http://www.nuov.cz/klasifikace-jednotek-nuts>.

Příloha B: Mapa regionů na úrovni NUTS II ve Slovenské republice

Zdroj: KONZERVATÍVNY INŠTITÚT M. R. ŠTEFÁNKA. Slovensko a regionálne rozdiely: teórie, regióny, indikátory, metódy [online]. 2006 [cit. 2015-06-03]. Dostupné z WWW: http://www.konzervativizmus.sk/upload/pdf/Slovensko_a_regionalne_rozdiely.pdf.

Příloha C: Strategické dokumenty politiky HSS EU v programovém období 2007 - 2013

Zdroj: SROP 3.3. Partnerství pro Vysočinu [online]. 2005 [cit. 2015-06-01]. Dostupné z WWW: http://www.partnerstvi-vysocina.cz/files/prilohy/planovaci_obdobi_2007-2013.pps.

Příloha D: Výše poskytnuté dotace z fondů EU v programovém období 2007 – 2013

Typ příjemce	Maximální výše podpory u projektů nezakládajících veřejnou podporu v % celkových způsobilých výdajů projektu	Maximální výše podpory u projektů zakládajících veřejnou podporu v % celkových způsobilých výdajů projektu	Maximální výše podpory u projektů v režimu podpory de minimis v % celkových způsobilých výdajů projektu
Podnikatel splňující definici malého podniku	60 %	60 %	92,5 % maximální výše podpory je omezena maximální hranicí podpory v režimu podpory de minimis
Podnikatel splňující definici středního podniku	50 %	50 %	92,5 % maximální výše podpory je omezena maximální hranicí podpory v režimu podpory de minimis
Podnikatel splňující definici velkého podniku	40 %	40 %	92,5 % maximální výše podpory je omezena maximální hranicí podpory v režimu podpory de minimis
Kraj, organizace zřizované či zakládané krajem, obec, organizace zřizované či zakládané obcí, svazky obcí, nestátní neziskové organizace, Hospodářská komora ČR a její složky, veřejné výzkumné instituce	92,5 %	Příjemce splňující definici velkého podniku: 40 % Příjemce splňující definici středního podniku: 50 % Příjemce splňující definici malého podniku: 60 %	92,5 % maximální výše podpory je omezena maximální hranicí podpory v režimu podpory de minimis

Zdroj: *REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM STŘEDNÍ ČECHY. Veřejná podpora [online]. 2008 [cit. 2015-06-02].*

Dostupné

z

WWW:

<http://www.ropstrednicechy.cz/download.php?sid=pkfnqtg4phd8noag1e08546p15&file=a75ea4c1-069e-4387-aa29-906c34467a51.pdf&directory=/files/&name=Ve%C5%99ejn%C3%A1%20podpora.pdf&tableName=files&id=a75ea4c1-069e-4387-aa29-906c34467a51&counterField=counter>

<http://www.ropstrednicechy.cz/download.php?sid=pkfnqtg4phd8noag1e08546p15&file=a75ea4c1-069e-4387-aa29-906c34467a51.pdf&directory=/files/&name=Ve%C5%99ejn%C3%A1%20podpora.pdf&tableName=files&id=a75ea4c1-069e-4387-aa29-906c34467a51&counterField=counter>